

PONDELOK, 2. FEBRUÁRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

(Rokovanie sa začalo o 17.05 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok, 15. januára 2009.

2. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

3. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

4. Preskúmanie osvedčení o zvolení za poslanca: pozri zápisnicu

5. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

6. Výklad rokovacieho poriadku: pozri zápisnicu

7. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

8. Zaslanie textu zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu

9. Prepadané písomné vyhlásenia: pozri zápisnicu

10. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu

11. Petície: pozri zápisnicu

12. Program práce

Predseda. - Konečné znenie návrhu programu tejto schôdze, ktorý navrhla konferencia predsedov na svojom zasadnutí vo štvrtok 29. januára 2009 v súlade s článkami 130 a 131 rokovacieho poriadku, bolo rozdané. Boli navrhnuté tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pondelok: – Pani Roureová stiahla žiadosť na krátke prednesenie svojej správy (A6-0024/2009) týkajúcej sa podmienok prijímania žiadateľov o azyl a utečencov v členských štátoch. O správe sa preto bude hlasovať vo štvrtok.

Štvrtok: Skupina Únie za Európu národov požiadala, aby bol bod o situácii na Filipínach nahradený bodom s názvom „Odmietnutie Brazílie vydať Cesareho Battistiho”.

Roberta Angelilli, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážený pán predseda, po konzultáciách s kolegami poslancami by som rada požiadala o pozmeňujúci a doplňujúci návrh k programu, ako ste práve hovorili. Konkrétne by som sa chcela opýtať, či záležitosť s Cesarom Battistim môže byť zahrnutá medzi naliehavé témy.

Pred pár dňami brazílska vláda odmietla vydať teroristu Cesareho Battistiho, ktorý si odpykáva doživotný trest za spáchanie štyroch vražd, a udelila tomuto vrahovi status politického utečenca. Toto rozhodnutie, ktoré je urážkou pamiatky obetí a ich rodín, takisto ako aj potupou inštitúcií a talianskeho súdnictva, vzbudilo veľké pobúrenie verejnej mienky.

To je odôvodnenie mojej žiadosti, ktorá by spolu s ďalšími problematikami, podľa môjho názoru, mala byť vypočítaná. Ďalším dôvodom je, že prišla zo strany najvyšších verejných predstaviteľov v Taliansku, počnúc prezidentom republiky, pánom Napolitanom. To sú teda dôvody tejto žiadosti.

(Parlament schválil žiadosť.)

(Program práce bol prijatý, a teda zmenený a doplnený.)

13. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) V medziskupine pre regionálne a menšinové jazyky sme vypracovali správu za účelom ochrany tradičných národných menšín. Prečo je to dôležité? Mnoho z nových členských štátov, medzi nimi napríklad aj Rumunsko, nemá právne predpisy týkajúce sa menšín. Minulý rok sme boli svedkami situácie, keď uniformovaní policajti na Slovensku bili civilistov. Odkedy má Rumunsko novú vládu, všimli sme si, že znaky menšín sa odstraňujú, že je problém, keď niekto hovorí viac ako jedným jazykom a že niekoľko stoviek detí bolo náhodne vylúčených zo zápisu do škôl. Preto si myslíme, že je dôležité, aby Európsky parlament pripravil správu, uznesenie, ktoré by zabezpečilo ochranu menšín, ochranu tradičných etnických menšín. Veľmi pekne ďakujem, pán predseda.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Dámy a páni, konflikt medzi Ruskom a Ukrajinou a prerušenie dodávok zemného plynu v januári spôsobili veľké škody niektorým európskym krajinám, najmä Bulharsku.

Priame škody pre bulharské hospodárstvo len počas niekoľkých dní dosiahli výšku viac než 230 miliónov EUR, čo sa rovná sume potrebnej na začatie projektu Nabucco. To v našom hospodárstve spôsobilo neistú situáciu a donútilo nás hľadať spoluprácu, aby sme znovu otvorili bloky v jadrovej elektrárni Kozloduj.

Dialóg v tejto veci musí byť rozumný a pokojný a musí byť založený na dobrej analýze. Riešenia sú náročné, no nerobme si o nich názor vopred a neodmietajme ich okamžite, ako to už, žiaľ, Komisia naznačila.

Myslím si, že Bulharsko a ďalšie krajiny, ktoré táto situácia najviac zasiahla, musia dostať príležitosť získať dodatočné financie z Európskeho rozvojového plánu a nielen minimálnu čiastku z 20 miliónov EUR, ktoré sa už prideliť plynovým projektom. Je nepochopiteľné, prečo by najviac postihnuté krajiny mali dostať najmenšiu sumu, keď sa takmer 3,5 milióna EUR prideliť energetickým projektom.

Zakrátko začneme diskusiu o energetickej stratégii. Žiadam všetkých poslancov, aby ukázali, že máme víziu pre energetickú nezávislosť, že v predvolebnom období môžeme prekonať naše politické rozdiely a môžeme ochrániť solidaritu a vzájomnú pomoc, ktoré nás spájajú.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážený pán predseda, dámy a páni, české predsedníctvo sa ujalo svojho postu len pred mesiacom, no už nám svojim darom napľulo do tváre a urazilo nás. Estónsko zakrýva kladivo a kosák, opitý muž leží na podlahe fínskej sauny, Nemecko má hákový kríž, Taliansko futbalových hráčov, ktorí si držia lopty blízko genitálií, Bulharsko je pokryté záchodmi, atď. Takto umelec, ktorý vytvoril dar, ktorý dala Česká republika Európskej únii, zobrazil vo svojej práci národy a krajiny EÚ.

Umenie môže a často musí šokovať, ale je výsmech inej krajiny a jej obyvateľov najvhodnejším spôsobom, ako to dosiahnuť? Česká vláda hovorí o umelcovej slobode prejavu. Je to tak, no táto sloboda sa nepochybne použila v zlom kontexte. Vláda zjavne nemôže prekážať umelcovej slobode tvoriť. Aj toto je pravda, ale keď česká vláda podarovala jeho dielo, prijala význam, ktorý tento dar v sebe nesie a ako darujúca strana musí teraz ona nieť zodpovednosť za dôsledky, nie umelec. Je ťažké pochopiť, ako vedenie Českej republiky o sebe uvažuje, keď je poznačené urážkou ďalších členských štátov.

Ako predstaviteľka zvolená v Estónsku očakávam odpoveď a ospravedlnenie od krajiny vykonávajúcej predsedníctvo, ktoré môžem tlmočiť našim občanom. Žiaľ, ani jeden zo zástupcov predsedníctva tu dnes nie je, ale verím, že sa k nim moja požiadavka dostane.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, denne mestom Augustów prejde päť tisíc kamiónov. Každý deň chodia deti do školy po okraji cesty, pretože tam nie je chodník. Takmer každý deň jedno z nich zomrie pod kolesami kamiónu. Ekoteroristi bránia výstavbe obchvatu v mene ochrany vtákov pred hlukom. Každý týždeň, počas ktorého sa výstavba zdržuje, musí jedno dieťa zaplatiť svojím životom. Ani ekoteroristi,

ani sudcovia Európskeho súdneho dvora nepošlú svoje deti pod kolesá kamiónov. Životy detí v Augustówe sú však menej dôležité ako životné podmienky vtákov.

Podporujem starostlivosť o životné prostredie a kroky vedúce k ochrane prírody. No keď ide o ľudský život, nesmieme sa správať tak necitlivo. Položím otázku Európskej komisii. Koľko poľských detí ešte musí zaplatiť svojím životom za zdržiavanie výstavby obchvatu? Brali sa vôbec do úvahy ich životy pri rozhodovaní?

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, rada by som upriamila pozornosť Európskeho parlamentu na zhoršenú situáciu v oblasti ľudských práv v Tunisku, ak by taká vec bola stále možná.

Od 11. decembra Sihem Bensedrine, známy obhajca ľudských práv a šéfredaktor novín *Kalima*, čelil obťažovaniu novinárov a ohováračským poznámkam, ktoré sú absolútne neznesiteľné a nezlučiteľné s právnym princípom.

23. januára bol pánovi Aminovi, koordinátorovi pre organizácie ľudských práv v Maghrebe, zamietnutý vstup do Tuniska.

28. januára bolo rádio *Kalima*, ktoré odvtedy vysiela cez satelit, úplne obklúčené. Jeho novinári boli uväznení, a s tými, ktorí im prišli na pomoc, sa na uliciach kruto zaobchádzalo. Toto rádio je stále v obklúčení tuniskej polície, čo má za následok porušenie slobody informácií a prejavu.

V pondelok sa uskutoční naliehavé vypočutie pracovníkov Gafsa, ktorí bojujú proti korupcii a zneužívaniu v tuniskej oblasti uhoľného baníctva a čelia porušovaniu spravodlivosti, ako sme to videli počas prvého vypočutia.

Vedúci predstavitelia misie v Tunisku vyjadrili obavy v súvislosti s touto situáciou, rokovali o nej a pravdepodobne o nej rokujú aj v tejto chvíli. Dnes sa stretli.

Žiadam vás, pán predseda, aby ste prevzali základnú politickú iniciatívu, ktorá toto systematické porušovanie ľudských práv v Tunisku zastaví.

Predseda. – Práve teraz prišiel aj náš staronový kolega, pán Martin Kastler. Povedal, že uviazol v dopravnej zápche. Existujú dva spôsoby, ako nemeškať. Buď vyrazíme na cestu skôr, alebo zlepšíme transeurópsku dopravnú sieť.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Vážený pán predseda, vražda vojnových zajatcov a civilistov zajatých počas vojny predstavuje jedno z najvážnejších porušení medzinárodného práva. Tretí a štvrtý ženevský dohovor jasne hovoria, že takéto činy majú ďaleko od zásad medzinárodného práva a že páchatel sa bude zodpovedať pred medzinárodným spoločenstvom. Je to v rovnakom duchu ako článok 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorý hovorí, že vziať život je ohavný zločin.

Nedávne priznanie tureckého herca Attilu Olgaça k vražde desiatich grécko-cyperských zajatcov počas tureckej invázie na Cypre v lete v roku 1974 znova vynieslo na svetlo zločiny Turecka. Pre Turecko to znamená, že musí nevyhnutne otvoriť svoje archívy a umožniť vyšetrovanie osudov všetkých nezvestných ľudí. Medzinárodné spoločenstvo, v ktorom má Európska únia významnú úlohu, musí vytvoriť čo najväčší nátlak na Turecko, aby konalo v súlade s medzinárodným právom, súvisiacimi rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva a všetkými príslušnými uzneseniami OSN.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Motto českého predsedníctva „Európa bez bariér“ by nemalo byť iba heslom, ale musí byť jasnou odpoveďou na súčasné výzvy. Predsedníctvo by malo riešiť starosti európskych občanov, ktorým existujúce bariéry znemožňujú uplatňovať si svoje práva na území EÚ.

V Európskej únii žije päťdesiat miliónov Európanov s rôznym zdravotným postihnutím, ktorí v každodennom živote narážajú na rôzne ťažkosti. Mnohí z nich sa na mňa obrátili so žiadosťou o potrebu vzájomného uznávania preukazov zdravotne ťažko postihnutých osôb. Zdravotne postihnutí občania nemôžu tieto preukazy využívať vo všetkých členských štátoch EÚ. Napríklad im to sťažuje parkovanie osobného motorového vozidla na vyznačených parkoviskách. Predložila som otázku Rade aj Komisii a dúfam, že opatrenia na harmonizovanie preukazov budú prijaté v čo najkratšej dobe.

„Európa bez bariér“ musí znamenať odstránenie všetkých bariér vrátane fyzických, sociálnych a architektonických, ako aj zabránenie akejkoľvek diskriminácii zdravotne postihnutých osôb.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Dokumenty zo stretnutia v Prahe 5. februára spomínajú rozpravu o barcelonských cieľoch týkajúcich sa verejných služieb opatery detí s dôrazom na domácu starostlivosť

o dieťa. Rozmýšľam, či české predsedníctvo pozná správu Európskej komisie z októbra 2008, ktorá hovorí, že viac ako šesť miliónov žien vo veku od 25 do 49 rokov uvádza, že nemôžu pracovať alebo môžu pracovať len na čiastočný úväzok z dôvodu rodinných povinností.

Domáca starostlivosť o dieťa nemôže škodiť verejným službám opatery detí. Ako sociálna demokratka verím, že investície do verejných služieb opatery detí sú prospešné pre celú spoločnosť. Nalieham na české predsedníctvo, aby zvážilo, aká pomoc sa môže poskytnúť členským štátom, aby sme im umožnili zlepšiť ich vlastné verejné služby opatery detí z hľadiska kvantity a kvality, najmä v súčasnej kríze.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE). – (BG) Tento týždeň sa vo Švajčiarsku bude konať referendum o voľnom pohybe osôb. Švajčiarski občania rozhodnú, či sa dohoda medzi ich krajinou a Európskou úniou rozšíri z časového a rozsahového hľadiska a či bude zahŕňať aj občanov Bulharska a Rumunska.

Švajčiarsko týmto rozhodnutím uľahčí a vymedzí nielen to, ako sa budú veci vyvíjať v budúcnosti v tom zmysle, či budeme uplatňovať víza a kontroly na hraniciach, ale rozhodnú aj o tom, či sa aj v budúcnosti budú uplatňovať určité dôležité rozhodnutia spojené s rozvojom hospodárstva za posledných 30 rokov. Politika voľného pohybu občanov prispieva k rozvoju hospodárstva ako vo Švajčiarsku, tak aj v Európskej únii a taktiež zlepšuje našu celkovú životnú úroveň.

Dúfam, že výsledok referenda, ktoré sa uskutoční tento týždeň vo Švajčiarsku, bude pozitívny, pretože negatívny výsledok by znova priviedol naše pekné partnerstvo a spoluprácu k prekážkam, ktoré sme tu už raz mali, k obmedzeniam a všetkým ťažkostiam vyplývajúcim z chýbajúcich dohôd.

Z tohto dôvodu dúfam, že naši švajčiarski priatelia podporia našu spoločnú budúcnosť a vyzývam členské štáty Európskej únie a Komisiu, aby zosúládene a s cieľom dosiahnuť blahobyt pre všetkých občanov Európskej únie pokračovali vo vzájomnej spolupráci so Švajčiarskom.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, na stretnutí v Davose nemecká kancelárka pani Angela Merkelová žiadala výstavbu plynovodu z Ruska do Nemecka po dne Baltického mora.

Pani Merkelová znova ukázala vlastné chápanie európskej solidarity. Škandinávске krajiny, takisto ako aj Litva, Lotyšsko, Estónsko a Poľsko prejavili výhrady a nesúhlas s týmto projektom plynovodu. Pani Merkelová ukázala, aký význam prikladá názorom ekológov, ktorí varujú pred nebezpečenstvom pre Baltické more. Pre pani Merkelovú nemá význam ani to, že náklady na takúto výstavbu budú niekoľkonásobne vyššie ako pri výstavbe podzemného plynovodu.

Mám otázku. Nebude to preto, že nasledujúc príklad svojho predchodcu, pána kancelára Gerharda Schroedera, si pani Merkelová hľadá prácu v Gazprome? Sú si predstavitelia nemeckej ľavice a pravice vedomí, že takýmto prístupom podkopávajú autoritu, dôstojnosť a súdržnosť Európskej únie?

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Vážený pán predseda, podľa Charty Spojených národov majú všetci ľudia právo na slobodné rozhodovanie. To platí aj pre 1,5 – 2 milióny Maďarov žijúcich v Transylvánii. Pred dvomi rokmi Sikulská národná rada zorganizovala neformálne referendum o autonómii pre Sikulsko. V tomto referende, ktoré sa konalo pomocou mobilných volebných urien, aj napriek iniciovanej kampani protimaďarskej propagandy, 99 % z 210 000 voličov odpovedalo kladne. Nedávno veľký počet miestnych vlád v Sikulsku začal novú iniciatívu za komplexné oficiálne referendum. Štátne orgány a ich miestni predstavitelia, tzv. prefekti, sa zo všetkých síl snažia zabrániť sikulským Maďarom v pokojnom, zákonnom a demokratickom vyjadrení svojej vôle. Žiadam Parlament a pána predsedu Hansa-Gerta Pötteringa, aby dohliadli na ďalší vývoj referenda v Rumunsku a zvýšili ochranu miestnych vlád, ktoré čelia hrozbám zo strany štátnych orgánov. Ďakujem.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, dohoda o hospodárskom partnerstve medzi štátmi združenia CARIFORUM a Európskou úniou znamená určité nepríjemnosti pre najvzdialenejšie regióny Francúzskych Antíl a Guyany.

Čo je horšie, dohoda, ku ktorej sa musím vyjadriť, nerešpektuje mandát, ktorý stanovila Európska rada, ani stratégiu EÚ pre karibskú oblasť, ani stratégiu pre najvzdialenejšie regióny. Všetky tri jasne vyjadrujú potrebu regionálnej integrácie najvzdialenejších regiónov v rámci združenia CARIFORUM, potrebu vytvorenia medziregionálneho trhu medzi týmito dvomi stranami zamernú na celkový rozvoj regiónu.

Mám obavy. Už desať dní trvá v Guadeloupe hrozný štrajk, ktorý všetko zastavil, vrátane dodávok benzínu. Tento štrajk trvá tak dlho preto, lebo obyvatel'ov Francúzskych Antíl a Guyany sužujú vysoké životné náklady, ktoré sú jeden a pol krát vyššie ako vo veľkých mestách Európy. Hoci to bol doteraz len problém Francúzska,

teraz sa stáva európskym. Odmietnutie Komisie rokovať o špecifickej zmluve medzi najvzdialenejšími regiónmi a štátmi CARIFORUM je podľa môjho názoru hanbou.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Vážený pán predseda, nedávno sme počuli, čítali a videli, ako sú civilisti bombardovaní a deti zabíjané. Nedávno sme videli pána z Turecka, ktorý sa verejne priznal, že počas tureckej invázie na Cypre v roku 1974 zabil desiatich spútaných grécko-cyperských vojakov. Čo sme nevideli, pán predseda, je vôľa na strane Medzinárodného trestného súdu v Haagu, vôľa, ktorá bola tak viditeľná v prípade tých, ktorí boli zapletení do udalostí v Juhoslávii. Medzinárodný trestný tribunál pre bývalú Juhosláviu voči nim stále vedie procesy. Myslím si, že je oprávnené žiadať od Parlamentu, aby nám povedal, či existuje zoznam krajín, ktoré sú zaradené do súdnych právomocí Súdu v Haagu, alebo, či existujú krajiny, ktoré sú vo vzťahu k Súdu ľahostajné a odmietavé. Myslím si, že naša požiadavka vedieť, ktoré krajiny a občania predstupujú pred Súdom v Haagu ako obžalovaní a ktorí nie, je oprávnená.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Vďaka za slovo, vážený pán predseda. Požiadal som o možnosť vystúpiť kvôli tragickej nehode v Chorvátsku pred tromi dňami. Osemnásťročný mladík stúpil na nášlapnú minú a stal sa ďalšou z početných obetí, medzi ktorých patria Taliani, Nemci a iní európski občania. Chorvátsko nie je súčasťou komplexného programu na odstraňovanie mín financovaného Komisiou od roku 2008 do roku 2013, a teda ešte nie je známy počet takýchto mín, ktoré boli rozmiestnené. Hoci Chorvátsko nikdy nevyrobilo takúto minú, na 1 000 km jeho územia sa nachádzajú život ohrozujúce míny určené na použitie proti osobám. Úctivo žiadam Komisiu a vás, pán predseda, aby ste zakročili, aby Chorvátsko mohlo mať tiež prospech z európskej pomoci, tak ako Bosna, Ukrajina, Kosovo a Cyprus, keďže ide o nesmierne drahú a nebezpečnú operáciu. Vyjadril som sa ako predseda Spoločného parlamentného výboru EÚ – Chorvátsko na strane EÚ. Ďakujem veľmi pekne za slovo.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Vážený pán predseda, demonštrácie farmárov v Grécku spolu s ďalšími demonštráciami v Európe vysielajú dôležitú správu o zmene v súčasnom vnímaní poľnohospodárstva a potravinovej otázky prostredníctvom reformy európskych a národných politík. Teraz, keď sa na európskej úrovni rúcajú hospodárstva, všetka dôvera vo finančný systém sa stratila, malé a stredné podniky sa postupne vytrácajú a zamestnanosť sa znižuje, nemôžeme ignorovať problémy, ktoré sa hromadia na vidieku, v poľnohospodárstve, vo vidieckom hospodárstve a v regionálnej zamestnanosti. Bolo by dobré, keby Komisia a Parlament začali dialóg a pripravili návrhy o možnostiach riešenia týchto problémov. Nemalo by ísť len o prežitie malých a stredných fariem, ale aj o ich vyslobodenie z krízy počas najbližších rokov, aktivizovanie intervenčného mechanizmu a posilnenie mechanizmu krízového riadenia tak, aby sme pokryli aj stratu príjmu, a o národné politiky, ktorým by sme zabezpečili väčšiu flexibilitu bez tohto nevyhnutného spolufinancovania spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Eugenijus Gentvilas (ALDE). – (LT) Európski predstavitelia nedávno prejavili svoje sklamanie v súvislosti s predstaviteľmi Ukrajiny a Gruzínska. Začínajú pochybovať o tom, či sú schopní demokratizovať svoje krajiny a zabezpečiť im vstup do NATO a Európskej únie. Takéto názory a prejavy môžu len podporiť politiku Ruska a jeho špeciálne jednotky. Priamo pred našimi očami vidíme provokácie Ruska, ktorých cieľom je oslabiť prezidenta Juščenka, prezidenta Saakašviliho a západne orientovanú politiku, ktorú uplatňujú. Máme tu aj neviditeľné provokácie. Ak chceme vedieť, ako sú organizované, najlepšie by bolo preskúmať archívy KGB. Len naivní politici v súčasnej Európe môžu veriť, že Rusko sa už tak nevyhráža a neprovokuje, hoci ho vedie dôstojník KGB Putin. Najnovšou informačnou provokáciou je, že Gruzínsko unieslo ruského vojaka. Celý týždeň táto informácia prúdila do Európy. Neskôr Rusko pripustilo, že vojak v skutočnosti sám dezertoval, ale táto zlá propaganda už narobila svoje škody. Zdá sa, že Rusko hrá hru s tankami, plynovodmi, informáciami a dezinformáciami vynikajúco. Je to však hlavne naivita európskych politikov, ktorá Rusku dovoľuje hrať túto hru.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, skutočnosť, že pozornosť svetovej verejnej mienky sa momentálne sústreďuje na otázky súvisiace s hospodárskou krízou, využili čínske orgány na to, aby použili svoj rozsiahly tyranský aparát na zvýšenie nátlaku na Tibeťanov. Kampaň, ktorá má trvať 40 dní, je namierená najmä na účastníkov minuloročných protestov.

Zvyšuje sa počet predvolaní na policajné stanice, takisto ako aj počet zmiznutí, prípadov zastrašovania a neobjasnených úmrtí. Nemôžeme vylúčiť možnosť, že jedným z dôsledkov útlaku budú prejavy nepokoja zo strany Tibeťanov, ktorí budú nútení vykonať extrémne opatrenia. Čínske bezpečnostné služby a armáda budú reagovať krutým spacificovaním týchto protestov, a môže vysvitnúť, že máme dočinenia s úmyselnou provokáciou zo strany čínskych orgánov, ktoré sa budú spoliehať na skutočnosť, že dokonca aj demokratické vlády sa počas spoločného boja s hospodárskou krízou obmedzia len na opatrné protesty. Európsky parlament by sa mal k tejto otázke vyjadriť jasne a rozhodne, a preto si dnes dovoľím predložiť návrh naliehavej žiadosti

čínskeho premiérovi. Pošleme spolu signál komunistickému režimu, že nesúhlasíme s porušovaním základných práv Tibeťanov.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). - (RO) Európska komisia vyhlásila rok 2009 za Európsky rok tvorivosti a inovácie. Tvorivé myslenie je kľúčom k úspechu v globálnom hospodárstve. Túto skutočnosť si Európska únia uvedomila už veľmi dávno. Inovácia je neoddeliteľnou súčasťou balíka opatrení v oblasti zmien klímy, ktorý pripravila Komisia, a plánu na revitalizáciu európskeho hospodárstva. Európsky parlament sa musí aktívnejšie zapájať do podpory tvorivosti, ktorá je hnacou silou inovácie. Minulý rok sme prijali balík opatrení týkajúci sa zmien klímy a energie a schválili sme písomné vyhlásenie o fibromyalgii, za čo by som sa chcel ešte raz poďakovať. Tieto dokumenty pripravujú cestu pre inováciu a tvorivosť v najdôležitejších oblastiach, ako sú zdravie, tým, že identifikujú nové liečby fibromyalgie, a energia, tým, že zefektívňujú nové alternatívne zdroje energie.

Alexandra Dobolyi (PSE). - (HU) Vážený pán predseda, aj Maďarsko vstúpilo do Schengenského priestoru 21. decembra 2007 a stále sa ešte nevyriešili niektoré otázky v súvislosti s rakúsko-maďarskou hranicou. Burgenlandské úrady s nami veľmi nekomunikujú. Preto v júni 2008 môj maďarský krajan predložil Výboru pre petície v Európskom parlamente petíciu, ktorú sme okamžite poslali komisárovi pánovi Jacquesovi Barrotovi. Pán Barrot nakoniec po štyroch mesiacoch odpovedal, že nemá dostatočné informácie súvisiace s petíciou a že sa bude snažiť skontaktovať s osobou, ktorá ju predložila. Po ďalších dvoch mesiacoch od tejto odpovede som sama kontaktovala predkladateľa petície a opýtala som sa ho, ako sa vec vyvíja. Povedal mi, že ho zatiaľ nikto z Komisie neoslovil, takže pre Komisiu musí byť naozaj ťažké získať potrebné informácie. Keď som sa znova pýtala Komisie, povedali mi, že vec prešetrí „within the best delay“. Rada by som sa Komisie opýtala, čo znamená výraz „within the best delay“ a rada by som povedala, že dúfam, že volebnú kampaň, ktorá sa začne o štyri mesiace, nebudú pán Barroso a pán Jacques Barrot viesť v podobnom duchu „within the best delay“. Ďakujem veľmi pekne.

Viktória Mohácsi (ALDE). - (HU) Ďakujem, pán predseda. Dámy a páni, toto je jednodimenzionálny obraz stále nekontrolovateľne rastúceho rasizmu v Európe. Pred pár dňami v Maďarsku policajný strážnik, ktorý mal rasistickú poznámku, bol oslobodený a znovu obsadil svoju funkciu po odvolaní sa na údajné vnútorné vyšetrovanie. Vyšetrovanie sa netýkalo toho, či skutočne mal rasistickú poznámku alebo nie. V Rumunsku v obci Târlungeni blízko Braşova medzi rómskymi a nerómskymi rodinami narástol múr. Ak sa miestne dieťa svojho otca opýta, prečo sú rozdelení, on možno odpovie, že tí, ktorí bývajú na tejto strane múru, sú zlí ľudia a tí na druhej strane sú dobrí. Pred desiatimi dňami sme hlasovali o správe delegácie do Talianska, odvtedy, konkrétne pred týždňom, sa talianske ozbrojené sily postavili proti Rómom po tom, čo neznáme osoby spáchali dva zločiny. Policajné sily prehľadávajú rómske rodiny pomocou vrtulníkov, psov a ozbrojených policajtov. Ďakujem veľmi pekne.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Počet pracovníkov, ktorých postihla nezamestnanosť v Portugalsku, narastá geometrickým radom. Každý deň spoločnosti oznamujú zníženie výroby, prepúšťanie pracovníkov, či dokonca úplné zatvorenie.

Medzi najzávažnejšie prípady patrí hrozba visiaca nad približne 2 000 pracovníkmi v spoločnosti Qimonda v meste Vila do Conde, ktorej materská spoločnosť v Nemecku podala vyhlásenie o úpadku. Delegácia pracovníkov z oboch krajín príde v stredu do Parlamentu a bude očakávať našu solidaritu a taktiež aj podporu v boji za obranu ich pracovných miest.

Avšak prípady omeškaných miezd a iných odmien, ktoré patria pracovníkom, taktiež narastajú. Okrem iných sa to deje sa to v spoločnostiach na výrobu korku, v niektorých textilných spoločnostiach, keramickom a metalurgickom odvetví a v ďalších. Táto situácia vytvára vážne spoločenské problémy, zvyšuje biedu a spôsobuje dokonca katastrofálnu situáciu v rodinách, kde viacerí členovia pracujú v tej istej spoločnosti. Mala som možnosť presvedčiť sa o tom pred pár dňami v spoločnosti Subercor, ktorá sídli v meste Santa Maria de Feira (súčasť skupiny Suberus v obuvníckom odvetví), kde pracovníci majú veľké problémy, pretože nedostávajú svoju mzdu a niektoré manželské páry hladujú a dokonca nemajú jedlo už ani pre svoje deti. Sú to hrozné situácie spôsobené krízou, ktorá nás ničí. Jej dôsledky vidíme na ľudských tvárach a ľudských životoch. Preto naliehavo žiadam nielen solidaritu, ale aj vyriešenie týchto závažných problémov.

Kinga Gál (PPE-DE). - (HU) Vážený pán predseda, verejnosť v Maďarsku sleduje vývoj prípadu vodného dela v Maďarsku s veľkým záujmom a chcela by mať čo najskôr v tejto otázke jasno. Žiadame Komisiu o pomoc v tejto veci. Táto záležitosť sa týka skutočnosti, že maďarská vláda v priebehu rokov 2006, 2007, 2008 trvala na tom, že nakúpila nové vodné delá na náklady Schengenského fondu a tieto potom použila 22. októbra 2007 v Budapešti na rozohnanie davu ľudí. Na konci roku 2008 minister spravodlivosti uviedol,

že tento nákup nebol financovaný zo Schengenského fondu, ktorý je zdrojom EÚ. Príslušný európsky komisár potvrdil, že delá neboli zakúpené zo Schengenského fondu. O deň neskôr štátny tajomník na tom istom ministerstve povedal, že maďarská vláda pokryla nákup vodných diel z domácich zdrojov Schengenského fondu v rozpore s Európskou komisiou. Moja otázka znie, zaoberala sa Komisia tým, či sa v tomto prípade použil Schengenský fond tak, ako to bolo plánované, a zisťovala pravdu v súvislosti s nákupom vodných diel? Po takýchto udalostiach je v stávke dôveryhodnosť a transparentnosť konania ako maďarskej vlády, tak aj Európskej komisie. Ďakujem veľmi pekne.

Glyn Ford (PSE). – Vážený pán predseda, britská vláda minulý pondelok zverejnila štúdiu uskutočniteľnosti piatich schém energie prívlu v ústí rieky Severn. Tri by boli priehrady a dve by boli lagúny.

EÚ si správne stanovila ambiciózne ciele pre obnoviteľnú energiu, no predstava, že ich dosiahnutie bude bezbolestné, je klamná. Priehrada na rieke Severn by mohla pokryť 5 % z celkových energetických potrieb Veľkej Británie, no bolo by to spochybnenie smernice o ochrane prirodzených biotopov.

Výsledok právnych argumentov alebo verejnej mienky zastaviť schémy by bol dôkazom pravdy Nietzscheho výroku, že šílenstvo sa u jednotlivca prejavuje zriedka, ale v skupinách, národoch a epochách je pravidlom. EÚ a britská vláda by sa mali zamyslieť nad filozofiou Jeremyho Benthamu, že by sme mali zabezpečiť čo najväčšie blaho pre čo najviac ľudí.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, trvalo dlho dostať Balkáncov z neproduktívneho nacionalizmu, ktorý sa nezhoduje s európskymi normami správania a hodnotami. Zdá sa však, že niektorí ľudia potrebujú túto správu počuť znovu. V októbri 2008 vláda Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko požiadala Spoločenstvo o financovanie koridoru 10, ktorý prechádza jej územím. Len o dva mesiace neskôr oznámili poburujúcu správu, ktorá bola dokonca zverejnená aj v štátnych oficiálnych novinách, že sa rozhodli pomenovať túto trasu po Alexandrovi Veľkom Macedónskom, čím bezočivo porušili predbežnú dohodu s Gréckom, ktorá stanovuje osobitné opatrenia na vyháňanie sa vládnej propagandy a používaniu symbolov, ktoré podnecujú nepriateľstvo, nenávisť a násilie. Žiadam Európsku komisiu, aby žiadosť o financovanie zo Spoločenstva prepojila so zrušením tohto poburujúceho rozhodnutia, ktoré nám pripomína, že na Balkáne sú stále nacionalisti. Budujeme Európu, v ktorej nie je priestor pre nacionalizmus.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Európska komisia minulú stredu oznámila svoj návrh týkajúci sa programu na rekonštrukciu v oblasti energetickej bezpečnosti.

Podľa tohto návrhu Bulharsko dostane len 20 miliónov EUR zo sumy vyčlenenej na projekt spájajúci Bulharsko s Gréckom. Len sumu 20 miliónov EUR z vyčlenených miliárd na tieto projekty! V mojej krajine máme v takýchto prípadoch príslovie: „Veľa sľubov, málo skutkov“. A to všetko po veľkej plynovej kríze!

Ako viete, Bulharsko bolo najväčšie postihnuté a je jedinou krajinou úplne odkázanou na ruský plyn. Oficiálne sa hovorí, že projekty pripravené na spustenie sa financované, ale vynorili sa podozrenia. Kľúčový projekt, ktorý navrhlo Bulharsko na zväčšenie zariadenia na uskladnenie plynu v meste Chiren, sa dá dokončiť v priebehu len niekoľkých mesiacov. Ak nebudeme mať podporu, Bulharsko bude na tomto projekte pracovať nezávisle. Ale kde je potom európska solidarita a spravodlivosť?

Minulý týždeň vplyvný európsky denník znovu napísal, že ako výsledok tejto krízy sa podpora euroskeptikov v Bulharsku zvýši na 20 %. Dúfam, že to nie je presný výpočet. Ak však Komisia bude v takomto správaní voči Bulharsku pokračovať, prispeje k nemu rozhodujúcim spôsobom.

Jim Higgins (PPE-DE). – Vážený pán predseda, pred dva a pol rokom som zistil, že Európska komisia začala konanie proti Dánsku na Európskom súdnom dvore, pretože zaviedlo 2 % hranicu na hydrogenované tuky v potravinách. Komisia tak urobila, hoci existoval vedecký dôkaz, ktorý dokazoval, že hydrogenované kyseliny sú mimoriadne náročné z hľadiska koronárnych ochorení atď. Pred dvomi rokmi som sa preto rozhodol spolu s dvomi našimi kolegami, pánom Danom Jørgensenom a pani Lindou McAvanovou, pripraviť písomné vyhlásenie. Podporilo nás 254 poslancov z 25 členských štátov, čo bola obrovská podpora.

Nedávno Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín uverejnil správu, ktorá stanovuje maximálnu výšku 2 %, čo je presne to, čo spravilo Dánsko. Preto na základe lekárskeho a vedeckého dôkazu žiadam Komisiu, aby v plnej miere prijala 2 % hranicu, ktorú zaviedol dánsky systém a ktorú odporúča aj správa Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a potravinovú bezpečnosť.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Znova s ľútosťou poznamenávam, že zatiaľ čo postavenie talianskej a maďarskej menšiny v Slovinsku je príkladne upravené a každá menšina má svojho zástupcu v slovinskom parlamente, slovinské menšiny takúto podporu v krajinách, kde žijú, nemajú.

Napriek zmluve podpísanej v Budapešti v Maďarsku nie je politická vôľa dovoliť slovinskej menšine mať v parlamente vlastného zástupcu. Najnovšie správy navyše ukazujú, že jediné slovinské múzeum v Maďarsku bude zatvorené z dôvodu zníženia financovania. Napriek tomu, že toto múzeum je jediným centrom kultúrneho života slovinskej menšiny v Maďarsku, dostalo podporu vo výške len 16 000 EUR.

Zatiaľ čo Slovinsko vyčleňuje 14,5 milióna EUR ročne pre svoju maďarskú menšinu, Maďarsko vyčleňuje len 400 000 EUR ročne pre svoju slovinskú menšinu. Z tohto dôvodu oprávnene očakávame, že maďarská vláda zlepši finančnú a politickú podporu slovinskej menšiny. Finančná kríza nesmie byť zámienkou pre zníženie financií vyčlenených pre menšiny, či už v Maďarsku, Taliansku alebo hocikde inde.

Atanas Papanizov (PSE). – Vážený pán predseda, napriek dohode medzi gréckymi orgánmi a farmármi, farmári stále blokujú cezhraničnú dopravnú cestu medzi Bulharskom a Gréckom na priechode Kulata-Promachonas. Štrnásť dní trvajúca blokáda na hraničnom priechode medzi Bulharskou a Helénskou republikou spôsobila bulharským prepravcom značné finančné straty.

Ja a 14 ďalších bulharských poslancov Európskeho parlamentu sme Komisii poslali písomnú otázku týkajúcu sa opatrení v nariadení (ES) č. 2679/98. Uznávame základné práva a slobody európskych občanov. Sme však presvedčení, že toto nariadenie by sa malo značne zlepšiť, aby sme sa vyhli ďalšiemu prípadu trvalej blokády prepravy medzi členskými štátmi, ktorá celkovo porušuje základné princípy vnútorného trhu, ako sú voľný pohyb tovaru a osôb.

PREDSEDÁ: Diana WALLIS

podpredsedníčka

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pred deviatimi dňami regióny Akvitánsko, Stredné Pyreneje a Languedoc-Roussillon ťažko zasiahla búrka Klaus.

Škody sú rozsiahle a ja žiadam, aby tieto regióny dostali mimoriadnu európsku pomoc. Myslím predovšetkým na Fond solidarity EÚ, ale aj na štrukturálne fondy a Fond pre rozvoj vidieka a tiež rozmýšľam o autorizácii štátnej pomoci.

Rada by som vás upozornila, dámy a páni, na skutočnosť, že v máji 2005 Európsky parlament prijal správu, ktorú predložil pán Berend, o reforme Fondu solidarity týkajúcej sa rozšírenia jeho obsahu. Táto záležitosť v súčasnosti stojí v Rade ministrov. Je nevyhnutné, aby sme už čoskoro mali pozitívny výsledok.

Európski občania očakávajú, že ich Európska únia bude chrániť a poskytne im reálnu pomoc. Ak umožníme týmto francúzskym regiónom, aby dostali mimoriadnu pomoc, a taktiež presadíme reformu Fondu solidarity, bude to pre Európanov predstavovať železnú záruku, že povinnosť a zmysel Európskej únie je v ťažkých časoch na ich strane.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, farmári s malými a strednými podnikmi dva týždne protestovali v uliciach, čo otriaslo celou krajinou. Spoločná poľnohospodárska politika, ktorú grécke vlády spoločne vytvorili a ktorá sa uplatňuje, a dohody v rámci Svetovej obchodnej organizácie vyústili do zníženia poľnohospodárskej výroby, do drastického zníženia príjmu farmárov v malých a stredných podnikoch a do ich rýchlejšieho zániku. Obchodná bilancia gréckeho poľnohospodárstva sa z plusových hodnôt dostala do mínusových až do výšky približne 3 miliárd EUR len za rok 2008. Namiesto toho, aby vláda Novej demokracie plnila požiadavky malých a stredných fariem, snaží sa oklamať ich bezvýznamnými oznámeniami a zároveň mobilizuje špeciálne jednotky na potlačenie ich boja. Komunistická strana Grécka a robotníci podporujú boj malých a stredných fariem proti spoločnej poľnohospodárskej politike a celej politike EÚ namierenej proti jednoduchým občanom a buržoáznym vládám. Taktiež podporujú ich požiadavky týkajúce sa garantovaných minimálnych cien pre poľnohospodárske výrobky a výrobky zo živočíšnej výroby, ktoré pokrývajú výrobné náklady a zlepšia príjem malých a stredných fariem.

Jim Allister (NI). – Vážená pani predsedajúca, s prehlbujúcou sa hospodárskou krízou sa v Spojenom kráľovstve objavujú závažné problémy vedúce k štrajkom zamestnancov, ktoré vyplývajú z nutnosti neobmedzeného voľného pohybu pracovnej sily v rámci EÚ a požiadaviek verejného obstarávania v súvislosti s veľkými verejnými zákazkami, kde zákazky, ktoré získali zahraničné spoločnosti, spôsobujú vysoký príliv zahraničných pracovníkov, čo znevýhodňuje miestnych pracovníkov a miestnych nezamestnaných a oberá ich to o príležitosti.

Domnievam sa, že v tejto situácii si mnohí uvedomia cenu, ktorú muselo Spojené kráľovstvo za členstvo v EÚ zaplatiť. Sme nútení prispôbiť sa zákonom v oblasti pracovného trhu a nadvláde zákonov EÚ

a rozsudkom Európskeho súdneho dvora. Politika verejného obstarávania, ktorá zakazuje uprednostňovanie miestnych dodávateľov a pracovníkov, stále viac a viac stupňuje nevôľu voči EÚ a jej nepružnému režimu.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, pred dvomi rokmi Parlament takmer jednomyselne prijal uznesenie. V tomto uznesení žiadal, aby sa zistil osud nezvestných ľudí na Cypre. Uplynuli už dva roky a nikam sme nepokročili. Žiadali sme tureckú armádu, aby poskytla príslušnému výboru všetky informácie, ktorými disponuje, ale nič sa v tomto smere neudialo. Ale dnes tu máme verejné priznanie Turka, ktorý bol v tom čase vojakom a ktorý to dlhšie nemohol znášať pre svoje svedomie a priznal sa, že zabil desiatich gréckych Cyperčanov. Turecká armáda o všetkých týchto zločinoch vie a bezpochyby nie je človeka, či už tureckej alebo inej národnosti, ktorý by tieto vojnové zločiny neodsúdil. Čo však musíme robiť? Musíme zvýšiť svoje úsilie, aby sme presvedčili tureckú armádu, aby poskytla príslušnému výboru informácie s cieľom ukončiť trápenie príbuzných nezvestných osôb.

Richard Corbett (PSE). – Vážená pani predsedajúca, ako viete, v mojej krajine sa uskutočnili rozsiahle protesty proti talianskej spoločnosti, ktorá v mojom volebnom obvode získala zákazku na rafinériu ropy a využíva pre ňu len taliansku pracovnú silu.

Tento protest je pochopiteľný, ak si spoločnosť naozaj vyhradila právo zamestnať len svojich občanov a Britov odmietnuť. To by bolo porušenie zákona Európskej únie (diskriminácia na základe štátnej príslušnosti). Porušenie európskeho zákona by bolo aj to, keby spoločnosť porušovala britské zákonné požiadavky, ktoré sa musia dodržiavať podľa smernice o vysielaní pracovníkov.

Ak by však protestujúci hovorili, že len britské spoločnosti by mali mať právo uchádzať sa o túto podnikateľskú činnosť a zamestnávať len Britov, potom by samozrejme protestujúci vyjadrili názor, ktorý by nebol správny. Mali by mať na pamäti, že viac ako dva milióny britských občanov pracuje v štátoch EÚ a len milión ľudí, ktorí nie sú britskí občania, pracuje v Británii.

Slogan „Britská práca britským pracovníkom“ musí znamenať, že umožníme britským pracovníkom konkurovať správnym spôsobom a bez pociťovania diskriminácie. Nemôže to znamenať, že si vyhradíme veci len pre národnosť krajiny, ktorej sa to týka, či už ide o Britániu, alebo iný členský štát Európskej únie.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, je mi potešením povedať, že o dva dni tu na slávnostnej schôdzi privítame prezidenta Palestínskej samosprávy. Pri tejto príležitosti prezident Palestínskej samosprávy prichádza do Európskej komory domovín, ktorá ničí európsku vlasť, kde je Stredozemie vhodné len ako hrobka pre chudobných a pre tých, ktorí sú odsúdení na vyhľadovanie a vyhuby.

My tu reprezentujeme –pozrime sa, je čas na nacionalistický protest a všetci by sme sa ho mali zúčastniť – pohromu Európy domovín, ktorá ničí európsku vlasť a my máme povinnosť povedať Bruselu toto. O dva dni bude hovoriť Palestínčan. Skutočnosť, že 80 % občanov Izraela sú zástancami Európy, na rozdiel od jeruzalemskej vlády, ako ukázala Adenauerova nadácia, taktiež dokazuje, že dokonca občania Palestíny, Libanonu, južného Stredozemia a Tuniska nemajú nárok, aby sa pohli smerom k revolúcii...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Iosif Matula (PPE-DE). – (RO) V súčasnej situácii, v ktorej sa Európa nachádza, sa prioritou stáva zaistenie energetickej bezpečnosti. Diverzifikácia prepravných trás pre zdroje energie môžeme zaistiť prepojením európskych plynových sietí, čo taktiež podporuje solidaritu medzi členskými štátmi, jeden zo základných princípov Európskej únie. Okrem vlastných rumunských a maďarských finančných príspevkov Európska komisia minulý týždeň navrhla prideliť 30 miliónov EUR na dokončenie plynovodu Arad–Szeged, ktorého financovanie je zastavené už viac ako päť rokov.

Tento projekt má prvoradý význam. Plynovod nielenže spojí Rumunsko s Maďarskom, ale zabezpečí aj prepojenie s plynovou sieťou EÚ. Keď sa plynovod dokončí, Rumunsko bude môcť vyvážať aj dovážať plyn na európsky trh nielen za bežných okolností, ale aj v situáciách, keď budeme mať európsku energetickú krízu. Žiadam vás, myslieť na toto, o vašu podporu, aby sa návrh Komisie uplatnil čo možno najskôr.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, škandál s mäsom v Írsku otriasol Európou vrátane Rakúska, kde neuveriteľným dôsledkom tohto škandálu bolo predávanie írskeho mäsa ako tirolskej slaniny. Podľa mňa je jediným riešením tohto celoeurópskeho problému povinné označenie na čerstvom mäse a mäsových výrobkoch, ktoré by obsahovalo tieto informácie: miesto pôvodu, trvanie prepravy zvierat na bitúnok a odtiaľ na miesto predaja mäsa. Ak by mäso pochádzalo zo štátov, ktoré nie sú členmi EÚ, krajina pôvodu by mala byť presne určená. Okrem toho je najvyšší čas, aby Európska únia dala tieto veci preveriť

inšpektorom. Keďže sa to dá spraviť, žiadam Radu, Komisiu a vás, dámy a páni, aby ste podnikli kroky na zaistenie toho, že európski spotrebitelia už viac takýmto spôsobom nemôžu byť klamaní.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Videli a počuli sme správy, že dlhoročná občianska vojna na Srí Lanke sa blíži ku koncu. Bola to však vojenská presila, nie politický úspech alebo iné trvalé riešenie, ktoré vyviedlo Tamílske tigry z ich poslednej veľkej pevnosti. Toto vojenské riešenie nesie so sebou problémy. Vidíme víťazov a porazených, porazenými sú desaťtisíce miestnych civilistov, ktorí ustupujú alebo utekajú zo strachu pred vládnymi jednotkami.

Skúsenosti zo západných balkánskych krajín nás učia, že po vojenských víťazstvách a úradných zrušeníach vojnového stavu nasleduje stav, keď víťazi zabíjajú porazených alebo ich údajných stúpcov. Víťazstvá môžu zanechať cestu individuálnych neovládaných odvet, ale často aj organizovaných zabíjaní, páchatelia ktorých sa obyčajne snažia ukryť.

Nesnažím sa nikoho predčasne obviniť. Snažím sa len zdôrazniť, že Európska únia musí tiež okamžite konať, aby zaistila medzinárodnú účasť a medzinárodný dohľad počas najkritickejšieho obdobia po konflikte, obdobia, ktoré necháva civilné obyvateľstvo utekajúce v strachu v najväčšom nebezpečenstve.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, mnohí vedia o dioxínovej panike v Írskej republike. Chovatelia hovädzieho dobytku v Severnom Írsku sa tiež do tohto problému zaplietli, pretože dovážali krmne zmesi, ktoré ich zvieratám spôsobili ťažkosti. Výkonná moc v Severnom Írsku ponúkla teraz farmárom kompenzáciu vo výške 25 %, ktorá pre nich bude znamenať krach. Výkonná moc má problém nájsť potrebné peniaze a nebude schopná zvýšiť túto sumu na 37,5 %, ktorá je k dispozícii z Európskej únie. Rozumiem, že vláda Severného Írska objasnila, že nebude brať na seba žiadnu zodpovednosť, hoci na túto krmnu zmes dala povolenie a dohliada na ňu. Taktiež sa v jednom podniku nachádza obrovské množstvo nakazeného bravčového mäsa. Je to veľmi vážny a nebezpečný problém, ktorý musíme čo najskôr vyriešiť.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Európska únia sa usilovne pripravuje na rokovania o dohode, ktorá bude nasledovať po Kjótskom protokole, aby pokračovala v znižovaní dôsledkov zmeny klímy. Členské štáty musia postupne znižovať emisie oxidu uhličitého. Európske spoločnosti musia naliehať na investovanie do modernizácie ich výrobných zariadení v energeticky náročných odvetviach, aby vedeli udržať súčasnú úroveň výroby, pracovné miesta a chrániť životné prostredie.

Rada by som upriamila vašu pozornosť na skutočnosť, že počas súčasnej hospodárskej krízy sa európskym podnikom nedarí získať úvery, ktoré nutne potrebujú na modernizáciu. Nejde o to, aby európske podniky vyrábali menej, ale jednoducho aby vyrábali inteligentnejším spôsobom a dbali na životné prostredie. Žiadam Európsku komisiu, Európsku investičnú banku a členské štáty, aby sa udržateľný hospodársky rozvoj EÚ stal prioritou, a aby sa prostredníctvom Plánu hospodárskej obnovy Európy zabezpečili požadované podmienky, aby sa európske podniky mohli modernizovať, a aby si na stále viac náročnom trhu udržali konkurencieschopnosť.

Iuliu Winkler (PPE-DE). – (HU) Veľmi pekne vám ďakujem, pani predsedajúca. Európska únia má pred sebou náročnú úlohu zaručiť stabilitu a bezpečnosť, zlepšiť prosperitu svojich občanov a budovať spoločnú európsku budúcnosť. Historické, národnostné a etnické menšiny majú trvalú hodnotu pre rôznorodú Európu. Zatiaľ nebolo uspokojivo zabezpečené dodržiavanie práv týchto menšín. Existencia dokumentov, ako je Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín alebo Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov, vzbudzuje dôveru. Je jasné, že je potrebné vynaložiť ďalšie úsilie, kým každý členský štát Európskej únie ratifikuje tieto dokumenty. Parlament by si mal stanoviť za cieľ vytvoriť záväznú rámcovú dohodu, ktorá zaručí ochranu spoločenstiev národnostných menšín uznaním, že rôzne formy autonómie a sebaurčenia založené na zásade subsidiarity predstavujú uspokojujúce riešenia situácie menšinových spoločenstiev. Ďakujem veľmi pekne.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi vyjadriť plnú podporu občanom a rodinám postihnutým búrkou Klaus, ktorá pred viac ako týždňom zasiahla južnú Európu, najmä juhozápadné Francúzsko.

Následky búrky sú tragické. Zapríčinila 11 úmrtí, viac než jeden a pol milióna domov ostalo bez elektriny a bolo zasiahnutých 300 000 hektárov lesa, čo je 40 % lesov v regióne Landes. Spadlo okolo 30 až 40 miliónov m³ stromov.

Od roku 2002 Európska únia disponuje Fondom solidarity EÚ, ktorý umožňuje poskytovať finančnú pomoc v núdzi európskym regiónom postihnutým prírodnými katastrofami.

Rada ministrov musí, ako vo svojich záveroch hovorí pani Laperrouzová, uvoľniť tento Fond solidarity a dúfam, že Parlament zabezpečí, že sa tak čoskoro stane.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, v Poľsku budeme oslavovať 20. výročie začatia rozhovorov za okrúhlym stolom. Bolo to vtedy, keď si vodcovia a opozícia spoločne sadli k rozhovoru a uvažovali o riešení problémov Poľska, problémov hospodárskeho i sociálneho charakteru a tiež najdôležitejších problémov nášho politického systému.

Opozícia bola zastúpená hlavne Solidaritou, ktorá bola založená v roku 1980 a ktorú viedol Lech Wałęsa a poradcovia tohto hnutia. Rokujúcimi na strane vlády boli orgány rozpadajúceho sa socialistického hospodárskeho systému, tvorcovia stavu stanného práva v Poľsku.

Výsledkom rokovaní za okrúhlym stolom a dohôd boli voľby v júni 1989, ktoré viedli k ustanoveniu prvej vlády, na čele ktorej stál nekomunista: Tadeusz Mazowiecki. Bola to tá vláda, ktorá nám ukázala, že správny smer, ktorým sa má Poľsko uberať, je nielen sloboda a demokracia, ale aj integrácia do Európskej únie. Zmeny, ktoré sa uskutočnili v mojej krajine, potom v mnohých štátoch strednej a východnej Európy spustili pochod k slobode, demokracii a integrácii do EÚ.

Predsedajúca. - Týmto uzatváram tento bod rokovania.

14. Hodnotenie vplyvu kompromisu dosiahnutého v rámci kola rokovaní z Dohy o prístupe na trhy s nepoľnohospodárskymi výrobkami a o službách koncom júla 2008 (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o hodnotení.

Catherine Ashton, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, čelíme najväčšiemu hospodárskemu problému pre generáciu, keď rozvinuté i rozvojové krajiny stoja pred ťažkými a veľmi dôležitými rozhodnutiami.

Potrebuje pozitívny vplyv globalizácie ako odpoveď na jej negatívne účinky. Som pevne presvedčená, že kdekol'vek sa začneme dívať na to, čo potrebujeme urobiť, dôjdeme k záveru, že je pre nás nesmierne dôležité dokončenie kola multilaterálnych obchodných rokovaní, kola rokovaní z Dohy.

Asi nemusím váženým poslankyniam a poslancom pripomínať, čo nás história učí o protekcionizme, o dôležitosti toho, aby naše trhy ostali otvorené, a o možnosti našich podnikov dokázať obchodovať po celom svete. Asi nemusím váženým poslankyniam a poslancom hovoriť, že jednoducho v rámci pravidiel Svetovej obchodnej organizácie, keby štáty prešli od uplatňovania svojich taríf spôsobom, akým to robia v súčasnosti, k ich uplatňovaniu spôsobom, aký je povolený v súlade s pravidlami, náklady na obchodovanie by boli okolo 260 miliárd EUR. Som si istá, že nemusím váženým poslancom pripomínať, že keď rozvojové krajiny uvažujú o budúcnosti, sú hlboko znepokojené tým, čo sa stane s časťou pomoci, ktorá im bola k dispozícii doposiaľ.

A tak z hľadiska nášho postavenia: poznáme hodnotu dohody, ktorá je teraz dokončená na 80 % a u ktorej bolo v júli 2008 vykonaných 80 % toho, čo bolo potrebné vykonať. V rámci tejto dohody je takéto poradie dôležitosti: zisky v rozvojových krajinách by boli približne 12-14 miliárd ročne; bol by nový prístup na rozvíjajúce sa trhy v rozvíjajúcich sa krajinách, ako napríklad Čína; mali by sme v Európskej únii príležitosť pre nový vývoz, diverzifikovaný na nové odvetvia – napríklad chemické výrobky a textil – a v obchode so službami je potenciál pre 14 miliárd EUR. Ďalšou skutočnosťou v súčasnosti je, že necolné prekážky – nedaňové prekážky – len v Číne v roku 2007 stáli spoločnosti Európskej únie 20 miliárd EUR. Je to nesmierne dôležité kolo rokovaní.

Práve som sa vrátila z Davosu, kde rozhovory medzi ministrami obchodu zosilnili potrebu vrátiť sa k rokovaciemu stolu a v Ženeve samozrejme pokračujú technické diskusie.

Všetci čakáme, že nová americká administratíva prehodnotí svoju obchodnú politiku, ako aktuálne plánuje, a dospeje k rovnakým záverom, k akým sme dospeli my. Tešíme sa na summit G20, ktorý začne 2. apríla 2009 a poskytne svetovým lídrom príležitosť hľadať riešenie finančnej a hospodárskej krízy a tiež možnosť znovu diskutovať o potrebe dokončenia kola rokovaní z Dohy. Potom v apríli alebo v máji budú voľby v Indii, ktoré samotné sú pre existujúcu alebo novú vládu vhodným momentom pre návrat k tejto téme.

Jednou z nevyriešených otázok, ktoré ostali na stole, je špeciálny podporný mechanizmus, ktorý bol nakoniec problémom, čo zabránil pokračovaniu rozhovorov medzi Indiou a Spojenými štátmi. Uvažuje sa o nových

návrhoch. Stále je potrebné prijať rozhodnutie o bavlně, opäť sú však na stole návrhy. Pre Spojené štáty existujú skutočné problémy týkajúce sa určitých odvetví.

Niet pochyb o tom, že je potrebné ešte veľa urobiť, ale som pevne presvedčená, že s politickou vôľou je možné všetky tieto problémy vyriešiť a iná možnosť neexistuje. Pre nás sú veľmi dôležité otázky okolo služieb a tie budú nasledovať.

Aby som to zhrnula, práve teraz sa nachádzame v bode, kde je potreba dokončenia tohto kola rokovaní veľmi zrejme a jasná. Teším sa v mene vašom i v mene Komisie na pokračovanie môjho úsilia o zabezpečenie toho, aby sme to dokázali.

Georgios Papastamkos, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, obchod s priemyselným tovarom a službami má pre európske hospodárstvo naozaj strategický význam. Európska únia je, ako všetci dobre vieme, najväčším vývozcom na svete a hlavným zdrojom priamych zahraničných investícií. Je jedným z najotvorenejších trhov, zatiaľ čo naši významní partneri udržiavajú vysoké obchodné bariéry. Snažíme sa o výrazné zníženie uplatňovaných ciel a dožadujeme sa riešenia neodôvodnených necolných prekážok. Okrem priemyselne vyspelých tretích krajín existujú aj rozvíjajúce sa hospodárstva, ktoré musia urobiť ústupky úmerne k svojmu stupňu rozvoja a svojej konkurencieschopnosti v odvetviach. Problém však, pani komisárka, nie je len v odstraňovaní bariér: rozdiely v regulačných systémoch vytvárajú pre vývoz dodatočné náklady, čo znevýhodňuje európske výrobky v hospodárskej súťaži v porovnaní s dovozom z krajín s pružnejšími normami, a v mnohých prípadoch vyvolávajú otázku bezpečnosti a ochrany európskych spotrebiteľov. Pretrvávajúce nedosiahnutie dohody zhoršuje hospodársku neistotu a poškodzuje dôveryhodnosť multilaterálneho obchodného systému. Dvojstranné a medziregionálne dohody môžu mať len doplnkový charakter. Okrem toho môže hospodárska kríza spustiť vytváranie jednostranných, reštriktívnych alebo deformujúcich obchodných bariér. Už existujú príklady, zatiaľ v obmedzenom rozsahu, ako dokazuje príslušná správa pána Lamyho, generálneho riaditeľa Svetovej obchodnej organizácie. Ochranná klauzula pre výrobky z USA prijatá snemovňou reprezentantov je krokom v rovnakom znepokojujúcom smere. Povedal by som, že návrat k jednostranným prístupom nie je riešením. Dnes viac ako kedykoľvek predtým musíme zvládať problémy spoločne, s pozitívnejšou integráciou a pomocou zavádzania alebo posilnenia medzinárodných regulačných systémov s konvergenciou systémov. Potrebujeme novú medzinárodnú hospodársku štruktúru. Potrebujeme transparentnejšie a vyváženejšie riadenie globálneho obchodu a v tejto súvislosti, pani komisárka, očakávame integrovaný návrh „globalizácie s európskou tvárou“, ktorý zohľadní už vykonané zmeny a tiež prepojenie medzi obchodnou a hospodárskou dimenziou pre transparentnú, demokratickú a dobre fungujúcu Európu vo svete v tomto období krízy.

Glyn Ford, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, my v Strane európskych socialistov sme odhodlaní urobiť všetko pre úspešný výsledok kola rokovaní o rozvoji v Dauhe, avšak tikot politických hodín vytvoril situáciu, kde sa, ak to tak môžem povedať, pokrok pozastavil. Pani komisárka Ashtonová poukázala na to, že v Spojených štátoch máme novú a podľa mňa veľmi vítanú administratívu prezidenta Obamu, ale čakáme na prehodnotenie obchodnej politiky, čo môže trvať istý čas.

V apríli alebo v máji budú voľby v Indii. Miesto, ktoré pani komisárka Astonová nespomenula, je samotná Európska únia, kde máme v júni naše vlastné voľby do Európskeho parlamentu a následne novú nastupujúcu Komisiu, v ktorej dúfam, že bude komisárka Ashtonová naďalej plniť úlohu komisárky pre obchod. To však neznamena, že dovtedy nie je čo robiť. Európa musí naďalej zdôrazňovať svoj záväzok k rozvoju a voľnému obchodu v súvislosti so zabezpečením ukončenia vykorisťovania a s uspokojením potrieb trvalo udržateľného rozvoja.

Súhlasím s pánom Papastamkosom: voľný obchod na tomto základe môže prospieť všetkým zúčastneným stranám. Súčasná finančná a hospodárska kríza je dôvodom pre posun vpred a nie späť.

Pani komisárka Ashtonová a Komisia sa môžu pokúsiť pripraviť pôdu pre kompromis medzi Spojenými štátmi a Indiou. Obidve strany boli podľa mňa neústupné, a to pri posledných rozhovoroch zohralo úlohu pri zmarení ich úspešného ukončenia. Možno sa dohodlo 80 % záležitostí, ale my potrebujeme aj ostatných 20 %. Jednu novú administratívu máme v Spojených štátoch. Výsledky volieb v Indii nám možno dajú ďalšiu.

Medzitým nemáme inú možnosť, než pokračovať v realizácii dvojstranných dohôd. Víтам pokrok dosiahnutý minulý týždeň na rokovaníach o dohode o voľnom obchode s Kórejskou republikou, kde som pochopil, že sme blízko dosiahnutia dohody, ktorá bude opäť prospešná pre obidve strany.

Som spravodajca pre dohodu o voľnom obchode so Združením národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) a musím povedať, že základ rokovaní vytvára inštitucionálnu blokádu. Musíme zvážiť možnosť pozrieť sa

na spojenie vôle a schopnosti tých v združení ASEAN, ktorí, ak chcete, môžu skončiť s dohodou. Tak ako v prípade Indie, nie je tu podľa mňa momentálne žiadna politická vôľa na dosiahnutie výsledku. Po voľbách sa v Dillí musí postaviť budúca vláda, či už nová alebo stará, alebo sa my EÚ musíme posunúť k tým, ktorí chcú nielen hovoriť, ale aj prísť k nejakému záveru.

A nakoniec vítam pána Panellu, ďalšieho rečníka, ktorý je novým hovorcom Skupiny aliancie liberálov a demokratov za Európu pre obchod. Možno sa návšteva Výboru pre medzinárodný obchod ukáže ako vhodná. Mali by sme ho privítať.

Marco Pannella, *v mene skupiny ALDE*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, myslím, že do istej miery by sme mohli začať s tým – keďže tieto termíny boli v posledných pár dňoch dosť rozširované – čo máme robiť, pán komisár, so zvlášťm porovnaním medzi človekom z Dauhy alebo človekom po Dauhe – ako sme dúfali – a človekom z Davosu. Nemám, samozrejme, pocit, že toto je adekvátne rozlíšenie, je však zaujímavé.

Teraz zisťujeme, že sme, ako ste povedali, pán komisár, trochu závislí od udalostí, ktoré sa nedejú v Európe: udalostí v Spojených štátoch, udalostí v Indii a pán Ford nám tiež práve pripomenul dôležité oblasti, ako je Združenie národov juhovýchodnej Ázie alebo Južná Kórea. Skutočný problém však spočíva v tom, do akej miery sme Komisia a Európska únia dnes schopní znášať výbuch pred chvíľkou spomínaného nacionalizmu a myšlienok hospodárskej sebestačnosti a nových protekcionistických ilúzií, ktorý veľmi sťažuje vašu prácu, pán komisár, ako aj prácu našej Európskej únie.

Myslím si, že v tejto volebnej kampani bude mimoriadne dôležité pochopiť, ako ďaleko dokáže zájsť Socialistická skupina v Európskom parlamente, Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov a Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu spolu s ostatnými zúčastnenými stranami, aby našli spôsob, ako vypracovať náš návrh, návrh, pre ktorý ste boli, pán komisár, menovaný hovorcom, a do akej miery môžeme skutočne dokázať urobiť z neho európsky návrh a nie iba návrh, alebo by som mal povedať, naše brusselské centrum proti sérii hlavných miest, ktoré si už všetky robia po svojom, ako sa už, žiaľ, mnohokrát stalo v minulom storočí.

Jacky Hénin, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, nemá zmysel to popierať: počas júlových rokovaní Bushovu administratívu a Európsku úniu chytili do ich vlastnej pasce India a Čína. Ďalej v protiklade s pokryteckými tvrdeniami liberálnych ekonómov, podľa ktorých by neúspech v Dauhe mal byť katastrofou pre chudobné krajiny, nič také sa nestalo.

Naopak, pre tieto krajiny v zložitej situácii to znamenalo historickú príležitosť v kontexte poznačenom značným kolísaním cien surovín. Dokonca aj odborníci pripúšťajú, že zisky, v ktoré mohli dúfať najchudobnejšie krajiny, boli o dosť nižšie ako daňové straty spôsobené zánikom ciel v tých istých krajinách, ciel, ktoré by boli dosiahli sumu 60 miliárd USD.

Počas týchto rokovaní Komisia zamotaná vo svojich liberálnych dogmách prejavila aboslútny nedostatok zodpovednosti voči ľuďom Európy tým, že zašla tak ďaleko, že navrhla škodlivú, dokonca pod cenu predanú výrobu áut na území EÚ pre to, aby sa jej podarilo dosiahnuť dohodu.

Čo sa týka Svetovej obchodnej organizácie (WTO) a Komisie, existujú len spotrebiteľia a nikdy tvorcovia bohatstva. Práve toto chápanie vecí je prameňom súčasnej krízy, keďže tým, že robí konkurenciu alfou a omegou všetkého, tlačí nás smerom k ešte väčšej mzdovej deflácií, a teda k úplnému zbadačeniu pracujúcich a systematickej deštrukcii sociálnej ochrany.

Keby sa rokovania v Dauhe mali skončiť, bola by to pohroma pre všetky národy. A čo je v súčasnom kontexte obzvlášť bolestivé, je skutočnosť, že napriek tomu, že sa berie do úvahy značná zaznamenaná strata, existuje túžba pokračovať nesprávnym smerom bez ohľadu na cenu. Existuje naliehavá potreba prebudovať WTO tak, aby tam mohla byť zavedená demokracia.

Corien Wortmann-Kool (PPE-DE). – (NL) Rokovania v Dauhe prebiehali pomerne dlho a treba pochváliť Európu za to, že urobila skutočný pokrok smerom k zjednoteniu našich pozícií. Európa predložila ďalekosiahly návrh týkajúci sa poľnohospodárstva, ale, žiaľ, naše úsilie nebolo opätované ostatnými krajinami. To je ďalší dôvod, prečo je také dôležité chápať balík ako celok, čo znamená zahrnúť NAMA (prístup na trh s nepoľnohospodárskymi výrobkami) a služby.

Môžete si byť istí mojou plnou podporou vo vašich snahách dosiahnuť rýchlu dohodu. Ako Európania sa musíme chrániť pred protekcionistickými praktikami, ktoré sa čoraz viac rozširujú, hlavne kvôli zlej situácii vo svetovom hospodárstve, ale aj pod zámienkou ochrany potravinovej bezpečnosti. Ako Európania musíme

znovu opakovať náš neochvejný záväzok voči myšlienke reciprocity. Ak budeme otvorení, potom musia byť otvorení aj oni.

Čo by sme mali v tomto smere očakávať od nového prezidenta Spojených štátov a od balíka opatrení, ktorý práve oznámil? Čo môžeme očakávať od Číny? Je to vlastne hlavne táto oblasť, kde sa spoliehame na vaše konanie, keďže v týchto časoch hospodárskej a finančnej krízy s hromadným prepúšťaním a zhoršujúcimi sa hospodárstvami práve toto otvorenie trhu má potenciál podporovať naše záujmy.

Vážená pani predsedajúca, naše otázky boli formulované s úmyslom zdôrazniť prospech, aký môžu naši občania očakávať od takeého balíka opatrení, a to, čo sme v takom balíku schopní ponúknuť my. Úplne chápem, že nemôžete tieto otázky zodpovedať v krátkom čase, ktorý tu máme k dispozícii, ale chcem vás vyzvať, aby ste v nasledujúcich týždňoch a mesiacoch transparentne komunikovali s občanmi o predložených otázkach a o význame, ktorý pre nich majú. Je to mimoriadne dôležité, keďže sa blížia európske voľby, a dúfam, že sa môžeme na vás spoľahnúť v tom, že táto záležitosť bude naďalej patriť medzi prioritné body programu.

Francisco Assis (PSE). – (PT) V súvislosti s touto veľmi vážnou finančnou a hospodárskou krízou je absolútne nevyhnutné pohnúť sa ďalej a dokončiť rokovania v Dauhe.

V čase krízy je vždy tendencia podliehať pokušeniu protekcionizmu. Protekcionizmus je vlastne druh neurózy, ktorá má sklon postihovať spoločnosti a štáty v časoch, keď čelia vážnym krízam ako je tá, ktorú práve zažívame. Musíme preto jednoznačne bojovať proti možnému vzniku tohto protekcionistického pokušenia, pretože z histórie vieme, kam nás to dovedie. Vedie to k všeobecnému ochudobneniu svetového spoločenstva a v žiadnom prípade to neprispieje k riešeniu vážnych problémov, ktorým čelíme. Jedna vec je však protekcionizmus, ktorý je potrebné rozhodne kritizovať a nepodľahnúť mu, a druhá, celkom odlišná vec, je potreba zaručiť ochranu zákonných záujmov v rôznych oblastiach sveta, do ktorých sme rozdelení. Tu má Európska únia takisto povinnosť zastávať záujmy Európanov, a to nielen záujmy Európanov ako spotrebiteľov, ale aj záujmy Európanov ako výrobcov.

To je dôvod, prečo je dôležité pokračovať v multilaterálnych rokovaníach v Dauhe. Tak, ako vieme, že protekcionizmus je naozaj chybou, vieme aj to, že nekontrolovaná liberalizácia medzinárodného obchodu nevyhnutne vedie k veľmi vážnym katastrofám z hospodárskeho a sociálneho hľadiska. Jediný spôsob, ako sa vyhnúť takejto nekontrolovanej liberalizácii, je uzatvorenie dohody na príslušnom fóre, ktorým je Svetová obchodná organizácia, multilaterálnej dohody, ktorá ustanoví pravidlá pre ochranu zákonných záujmov všetkých zúčastnených strán. Úlohou Európskej komisie a Európskej únie je aj v tomto prípade práve znovuzískanie dôvery Európanov.

V Európe v súčasnosti existuje aj kríza dôvery z hľadiska kapacity pre obranu a politickú reguláciu tých, ktorí ju zastupujú, či sú to členské štáty, Európska komisia alebo Európska únia ako celok. Preto úloha, ktorá pred nami stojí, je práve pomôcť skončiť s krízou zastupovania a dôvery zabezpečením toho, že budeme postupovať správnou cestou. Správna cesta v tomto prípade je zabezpečiť viacstrannú dohodu s ochranou všetkých našich zákonných záujmov.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, strategická voľba Európskej únie a buržoázných vlád uprostred hlbkej kapitalistickej krízy – krízy v akumulácii kapitálu a nadprodukcii, ktorá tiež trápi členské štáty Európskej únie – je použiť Svetovú obchodnú organizáciu ako dôležitú oporu s aktívnou úlohou pri zavádzaní úplnej liberalizácie obchodu, privatizácie a prevzatí vedenia, ako aj pri prenikaní európskych monopolov na nové trhy. Cieľom kola rokovaní v Dauhe je koordinovať rozhodujúcu bitku pomocou kapitálu, aby mohli nadnárodné spoločnosti drancovať suroviny tretích krajín a zvyšovať vykorisťovanie pracujúcich v celom kapitalistickom svete. Prot ľudovú spoločnú poľnohospodársku politiku je dôvodom na podporu cieľov Európskej únie liberalizovať trhy s nepoľnohospodárskym tovarom a službami, aby sa chránili pracovné miesta v imperialistickej pyramíde. Pochopiteľne sa zaujímate o medzinárodný obchod a jeho vývoj na základe vzájomného prospechu. Za kapitalistických podmienok je však nemožné, aby bol globálny obchod rovnocenný a založený na vzájomnom prospechu. To je dôvod, prečo je naliehavo potrebné vystupňovať boj pracujúcich v antiimperialistickom, antimonopolnom smere, aby sa dosiahla radikálna zmena na medzinárodnej úrovni aj v každej jednotlivéj krajine.

Nils Lundgren, v mene skupiny IND/DEM. – (SV) Vážená pani predsedajúca, minulý rok stroskotalo kolo rokovaní v Dauhe. Je to mimoriadne vážny stav vecí. Vďaka posunu smerom k celosvetovému voľnému obchodu sa za posledných niekoľko desaťročí dostal neuveriteľný počet ľudí z chudoby v rozsahu, ktorý naozaj zmenil svet. Teraz je však svetové hospodárstvo vo veľmi hlbkej kríze. Nie je to výsledok voľného

obchodu a tejto formy globalizácie, ale je to výsledok globálnej finančnej krízy. Situácia je podobná tej, ktorú sme zažili na konci dvadsiatych rokov minulého storočia.

Tento druh finančnej krízy má za následok globálnu stagnáciu. Naposledy to priviedlo k moci Hitlera. Viedlo to k hrôzám druhej svetovej vojny a k 50-ročnému komunistickému otroctvu v polovici Európy a polovici Ázie. Toto sú dôležité otázky, o ktorých tu hovoríme. Najzávažnejšou príčinou globálnej stagnácie bolo vtedy oživenie protekcionizmu. Štáty jeden po druhom zavádzali clá, kvantitatívne obmedzenia, nariadenia kupovať domáce výrobky a konkurenčné devalvácie.

Existuje vysoké riziko, že sa táto situácia teraz zopakuje. Je veľa znepokojujúcich náznakov. Prezident Obama vlastne vyhral voľby s protekcionistickým programom. Vidíme prvé náznaky. Teraz sa má rokovať o veľkom balíku, ktorý skutočne obsahuje ustanovenie „Kupujte americké výrobky“ týkajúce sa výrobkov z ocele pre stavebný priemysel. To môže byť začiatok.

Keby boli dvere otvorené, ostatné krajiny zistia, že môžu urobiť niečo podobné, ak uvážime, ako zle situácia vyzerá. Tie krajiny vo svete i v rámci EÚ, ktoré sú v súčasnosti veľmi postihnuté, budú v pokušení sľubovať svojim pracujúcim a svojim podnikom ochranu proti zahraničnej konkurencii. Trendy sú jasne vidieť: ak tento proces začne, nebude ho možné zastaviť. Bude to naozaj katastrofálne.

EÚ je najväčší obchodný blok na svete, a preto má veľkú zodpovednosť. V oblasti obchodnej politiky EÚ hovorí jedným hlasom a tentoraz je to pozitívne, ale čo vlastne tento hlas teraz hovorí? Sú dôvody na pesimizmus.

Kľúč k úspechu leží v odvetví poľnohospodárstva. Kampane Francúzska a Nemecka prinútiť EÚ nakupovať sušené mlieko a maslo a začať dotovať vývoz mliečnych výrobkov však nie sú dobrým znamením pre budúcnosť. To je politika úzkoprŕých vlastných záujmov a nie štátnictva.

Preto by Rada a Parlament mali ihneď vydať jasné vyhlásenie, podľa ktorého bude EÚ brániť voľný obchod po celom svete a otvárať cestu pokroku v obchode s poľnohospodárskymi výrobkami. Nič nemôže byť dôležitejšie než to. Ďakujem vám za príležitosť prehovoriť.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Na úvod by som chcel vyjadriť súhlas s predchádzajúcim rečníkom, že rokovania v Dauhe sú mimoriadne dôležité, ale rád by som dodal, že asi nikdy neboli dôležitejšie ako práve teraz. Domnievam sa, že práve uprostred tejto finančnej krízy potrebujeme viac než kedykoľvek predtým ukázať, že celosvetový obchodný systém skutočne funguje.

Zabudnúť na rokovania v Dauhe a povedať, že nie sme schopní dosiahnuť globálne dohody o obchode, by bolo, myslím si, katastrofou, ktorá by mohla podkopať celý globálny obchodný systém. Neúspech kola rokovaní v Dauhe nás asi nikdy nebude stáť viac než práve teraz.

Dôvodom toho, že rokovania v Dauhe sú teraz dôležitejšie než kedykoľvek predtým, je práve finančná kríza. Podľa môjho názoru najväčšie riziko, ktorému čelíme v tejto finančnej kríze, nie je nedostatok kapitálu pre trh pôžičiek, najväčším rizikom je to, že spúšťa protekcionistické trendy. Videli sme to počas histórie. Stalo sa to v tridsiatych rokoch minulého storočia, vyústilo to doslova v katastrofu pre svetové hospodárstvo a stalo sa to aj v sedemdesiatych rokoch.

Myslím, že už môžeme vidieť známky toho, že sa svet nazdáva, že môže tieto základné problémy riešiť prostredníctvom väčšieho protekcionizmu, napriek skutočnosti, že existuje riziko, že sa protekcionizmus bude šíriť a bude vyvolávať ešte väčšiu krízu svetového hospodárstva. Deje sa to v oblasti služieb, finančných služieb a najmä obchodu so službami. V odvetví finančných služieb vidíme rásť protekcionizmus veľmi rýchlo.

Ale vráťme sa k dnešnému pohľadu na kolo rokovaní v Dauhe. Počas celého obdobia, keď sme v Dauhe rokovali, kritizoval som hlavne to, že to začalo byť o poľnohospodárstve a stále viac a viac o poľnohospodárstve. Podľa mňa je to extrémne zúžený program a skutočne si myslím, že svetový obchod si zaslúži oveľa širší prístup, obzvlášť vzhľadom na skutočnosť, že poľnohospodárstvo je relatívne malá časť svetového obchodu, ak ho porovnáme napríklad s kombinovaným sektorom priemyselného tovaru a služieb. Domnievam sa tiež, že zodpovedá za relatívne malú časť rastového potenciálu, azda obzvlášť tu v Európe. Nové príležitosti pre prístup na trhy a globálne otváranie nových trhov, najmä pre obchod so službami ale aj pre priemyselný tovar, sú pre uvedenie vecí do pohybu a pre oživenie globálneho rastu podľa mňa najdôležitejšie.

Preto by som chcel položiť Komisii otázku. Čo zamýšľa Komisia urobiť a aké iniciatívy prebiehajú v súčasnosti s cieľom umožniť rozšírenie rokovaní v Dauhe, aby sme sa dostali z tejto únavnej situácie, v ktorej všetci len posedávame a vyčítame si obchod v oblasti poľnohospodárstva a stále len poľnohospodárstva, keď vieme, že svetové hospodárstvo potrebuje oveľa širší program obchodu zahrňajúci aj obchod so službami a priemyselný obchod. Ďakujem veľmi pekne.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, rada by som privítala pani komisárku. Som si istá, že veľmi dobre pozná dôvody, prečo bol jej predchodca, pán Mandelson, v Írsku dobre známy.

O probléme rokovaní v Dauhe sa nehovorí medzi ľuďmi Európy. Rozpráva sa o ňom na miestach, ako je toto, ale keď sa stretnem s ľuďmi, ktorí napríklad prišli o prácu, tí nehovoria „Urobme Dauhu“. Preto si myslím, že nie je žiadna súvislosť medzi Dauhou a hospodárskym rozvojom napriek všetkým teóriám, o ktorých sa tu rokuje.

Pokiaľ ide o globalizáciu finančných trhov, mohla by som pripomenúť, že v tomto prípade sa nám globalizácia nepodarila – hoci by možno bolo lepšie povedať, že sa nám nepodarila alebo že bola nedostatočná regulácia finančných trhov. Zaujali ma nedávne poznámky pána komisára McCreevyho, podľa ktorých niektoré problémy v tejto oblasti boli zapríčinené stavebnými impériami regulačných orgánov členských štátov. To je už asi iná rozprava, ale je to príkladom toho, že hoci hovoríme o globalizácii ako o veľkej veci, neplatilo to vo finančnom odvetví.

Čo sa týka poľnohospodárstva, o ktorom hovorili rečníci predtým mnou, vyrozumela som, že nie poľnohospodárstvo bolo v Dauhe prekážkou. Ale je to veľmi závažná otázka, o ktorú mám obrovské obavy. Možno je to tým, že nakoľko som staršia ako posledný rečník, ktorý je z mojej politickej skupiny, považujem poľnohospodárstvo za dosť dôležité, pretože produkuje potraviny a je preto na rebríčku vyššie, než ho umiestnil on. Myslím, že na to by sme nemali zabudnúť. Hlasovali sme v Parlamente o mojej správe o globálnej potravinovej bezpečnosti. Sme tým patrične znepokojení. Mala by to byť otázka, o ktorej sa rokuje na úrovni Dauhy.

Ďalším problémom je, ako môžu byť európski výrobcovia – poľnohospodári – konkurencieschopní, keď v Európskej únii máme odlišné, vyššie normy pre starostlivosť o zvieratá vo vzťahu k životnému prostrediu, čomu sa WTO nevenuje. Naši občania nás budú nasledovať len vtedy, ak sa tieto otázky budú riešiť v Svetovej obchodnej organizácii. Úprimne povedané, myslím si, že ešte nikdy sme nepotrebovali otvorenejšiu diskusiu o týchto veciach tu v Parlamente a v Ženeve viac než teraz.

Chcela by som vás požiadať, či by ste sa mohli vo svojich záverečných pripomienkach venovať niektorým z týchto veľmi skutočných problémov, aby si ľudia uvedomili, že sa o nich diskutuje. Nezdá sa mi, že by sa rokovania v Dauhe vyvíjali takou rýchlosťou, ako navrhujete. Možno sa mylím.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, dámy a páni, v súvislosti s kolom rokovaní v Dauhe by som chcel vedieť, ako chce Generálne riaditeľstvo pre obchod zaistiť colnú kvótu, ktorá posilní konkurencieschopnosť európskeho fermentačného priemyslu. Colná kvóta spĺňa veľmi dôležitú funkciu, pretože fermentačný priemysel musí ostať medzinárodne konkurencieschopný.

Po druhé, ako odpoviete na ustanovenie týkajúce sa ocele, ktoré práve schválil americký kongres a ktoré by zakázalo použitie ocele z EÚ v Spojených štátoch?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, cieľom kola rokovaní v Dauhe bolo pomôcť najchudobnejším krajinám v rozvoji a pozdvihnúť ich z chudoby. Na jednej strane preto musíme urobiť všetko preto, aby sme pomohli, na druhej strane nesmieme zabúdať na naše vlastné podniky a poľnohospodárov.

Preto by som chcel položiť otázku: ako môžeme chrániť naše malé a stredné podniky pred bankrotom a ako môžeme chrániť naše malé poľnohospodárske podniky pred konkurenciou z Číny, Indie či Brazílie? Povedzme nahlas a jasne, že na dovoz akéhokoľvek druhu produktu do EÚ, či už sú to topánky alebo hovädzie mäso, sa musia splniť konkrétne normy. Potom budeme môcť hovoriť o rovnakých podmienkach pre hospodársku súťaž.

Dokončiť rokovania v nasledujúcich mesiacoch bude veľmi náročné, pretože chýba politická vôľa na strane tých čelných predstaviteľov, na ktorých pri rokovaní skutočne záleží. Hrozí nebezpečenstvo, že v dôsledku súčasnej svetovej hospodárskej krízy sa protekcionizmus zvýši.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Chcel by som povedať, že keď som počúval poslednú rozpravu v katarskej Dauhe, mal som dojem, že rozvojové krajiny majú na nás, vyspelé krajiny, ťažké srdce. Možno je to len istý druh odozvy na koloniálnu minulosť alebo je to tým, že privykli na priamu pomoc, a tak vlastne na akýsi druh charity. Zdá sa mi, že bohaté krajiny môžu pomôcť prostredníctvom dobrého obchodu, dobrých štandardov a vzdelávania. Nie je nič dôležitejšie ako dosiahnuť, aby miestne podnikateľské prostredie bolo nezávislé, a vybudovať horizontálne vzťahy medzi krajinami Afriky, Ázie a Latinskej Ameriky. Myslím si tiež, že manažment, spolupráca a dobré štandardy sa učia práve pri poskytovaní služieb. V súvislosti s tým je pre obe strany veľmi dôležitý dôraz na otvorenie trhu službám.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám, že ste mi dali ďalšiu minútu, je to dôležité pre moje poznámky o poľnohospodárstve. Vznikol dojem, že európski poľnohospodári sú jediní, ktorí majú starosti. Pravdou však je, že indickým vyjednávačom v Dauhe robia starosti ich malí poľnohospodári a hrozivé dôsledky, ktoré by posun k voľnému obchodu znamenal nielen pre jednotlivých poľnohospodárov, ale aj pre sociálnu stabilitu v ich krajine. Takže problém poľnohospodárstva sa týka všetkých partnerov v rokovaní a my by sme si to mali priznať. Pani komisárka, možno by ste sa toho vo svojich záverečných poznámkach mohli znova dotknúť.

Catherine Ashton, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, pokúsím sa stručne zareagovať na obavy, ktoré vyjadrili poslanci.

Pán Papastamkos, súhlasím s vami, pokiaľ ide o právnu a regulačnú záťaž. Je veľmi dôležité venovať jej náležitú pozornosť. Je dôležité, aby sa riešila, a súhlasím tiež s tým, že v tejto súvislosti je dôležitá bezpečnosť.

Veľa poslancov, najmä pán Lundgren a pán Rübig, ako aj pán Papastamkos, hovorilo o ustanovení „Kupujte americké výrobky“, ktoré teraz prerokúva kongres. Poslanci asi vedia, že sa zakladá na zákone o obchode z roku 1979. My už toto ustanovenie máme, ale prostredníctvom Dohody o vládnom obstarávaní máme recipročné dohovory, na základe ktorých môžu krajiny, ktoré dohodu podpísali, predkladať svoje ponuky na tieto projekty. My dúfame – a to sme Američanom aj povedali – že skončíme tam, kde sme boli predtým. Tie právne predpisy som čítala. Aj mňa veľmi znepokojujú.

Koncom februára pôjdem do Ameriky na stretnutie s novým obchodným zástupcom Spojených štátov, ktorého menovanie do úradu bude, ako dúfame, do tej doby už schválené, a môžem poslancov ubezpečiť, že o týchto otázkach sa v každom prípade bude hovoriť.

Pán Ford vzniesol niekoľko otázok týkajúcich sa bilaterálnych vzťahov. Kórea napreduje a na ASEAN-e hľadám tú pružnosť, o ktorej sme predtým hovorili s pánom Fordom, aby sme v tejto veci pokročili, ale súhlasím tiež s tým, že hodnotu a význam multilaterálnych dohôd nič nenahradí.

Pokiaľ ide o to, čo sme povedali o Indii, predseda vlády Singh dal jasne najavo, že mu na tom veľmi záleží. Súhlasím s pani McGuinnessovou, že otázka poľnohospodárstva v Indii, ku ktorej sa ešte vrátim, je veľmi dôležitá. Minulý týždeň som sa v Londýne stretla s Kamalom Nathom a rozprávali sme sa o Dauhe a on ako indický minister obchodu upozornil presne tak, ako pani McGuinnessová na to, ako neuveriteľne dôležití sú malí samozásobiteľskí poľnohospodári. Plne súhlasím s jej poznámkami a v každom prípade s tým, čo povedal pán minister.

Pán Pannella, nemyslím si, že sme vydaní napospas udalostiam. Myslím, že my ako Európa musíme vytrvať, využiť svoj vplyv a dať jednoznačne najavo, že súhlasíme s tým, čo ste povedali o zásadnom význame boja proti protekcionizmu. Je to veľká úloha a jednou z úloh, ktoré sú v nej obsiahnuté, je komunikácia, aby ľudia rozumeli.

Bohužiaľ, pán Hénin na moju odpoveď nepočkal, ale tu nejde o obetovanie priemyslu pre spotrebiteľov. Ide o priemyselný rast a rozvoj. Ide o ochranu pracovných miest pre pracujúcich, pretože vieme, aký je práve preto dôležitý obchod a vývoz. Pokiaľ ide o inštitucionálne zmeny vo WTO, mohli by sme všetok čas venovať len tomu, ale ja chcem venovať čas hľadaniu praktických spôsobov, ako prekonať toto ťažké obdobie hospodárstva.

Pani Wortmannová-Koolová hovorila o službách. Súhlasím s tým, že je to veľmi dôležité. Veľmi dôležitá je tiež transparentnosť. S tým absolútne súhlasím.

Pán Assis, ochrana našich záujmov je úplne v poriadku, nie však protekcionizmus. Medzi tým je zásadný rozdiel, v ktorom musíme mať jasno, a pri tom všetkom musíme zabezpečiť aj ochranu pracovných síl.

Pokiaľ ide o poľnohospodárstvo, ako som povedala, je nesmierne dôležité, aby sme boli schopní zabezpečiť rozvoj našich odvetví. Ide tu o výrobu potravín a je to veľmi dôležité pri kole rokovaní v Dauhe. Moja kolegyňa Mariann Fischer Boelová vynaložila veľké úsilie na to, aby európske stanovisko týkajúce sa poľnohospodárstva bolo pevné. Predstavuje absolútny základ všetkej snahy, ktorú vyvíjam v našich bilaterálnych, regionálnych a multilaterálnych rozhovoroch s cieľom zabezpečiť čo najlepšie možnosti na budúcu ochranu celého nášho poľnohospodárstva.

Pokiaľ ide o fermentačný priemysel, pán Rübig, je mi známe, že sa o týchto otázkach teraz diskutuje, ale veľmi rada sa k nim s vami vrátim konkrétnejšie.

Napokon pokiaľ ide o malé a stredné podniky, pán Siekierski, je veľmi dôležité, aby sme naše malé podniky chránili. Úzko spolupracujem s Günterom Verheugenom na tom, aby podnikateľský a obchodný sektor účinne spolupracovali, aby sme tak malým podnikom dali možnosť informovať nás, kde potrebujú, aby sa otvorili trhy, aby sme ich podporili tým, že im pomôžeme pri otváraní týchto trhov a aby sme podporili ich obchodné aktivity.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

15. Výroba a zamestnanosť v textilnom a odevnom priemysle v rôznych členských štátoch EÚ (rozprava)

Predseda júca. Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o výrobe a zamestnanosti v textilnom a odevnom priemysle v rôznych členských štátoch EÚ.

Corien Wortmann-Kool, zastupujúca autorka. – Vážená pani predsedajúca, v mene Výboru pre medzinárodný obchod by som chcela jasne povedať, čo je tu v stávke.

Ide o výrobu a zamestnanosť v textilnom a odevnom priemysle v rôznych členských štátoch EÚ. Európska únia a Čína odsúhlasili systém spoločného dohľadu týkajúceho sa vývozu niektorých kategórií textilu a odevných výrobkov z Číny do členských štátov Európskej únie, ale platnosť tohto systému skončila 31. decembra 2008.

Počas posledných dvoch rokov sa zrušilo 350 000 pracovných miest a počet firiem sa v tom istom čase znížil o 5 %. Vzhľadom na zvyšujúci sa počet podnikov, ktoré ukončujú alebo premiestňujú výrobu, čo vedie k zvyšovaniu nezamestnanosti v niekoľkých regiónoch, by som chcela v mene Výboru medzinárodného obchodu položiť tieto otázky:

Navrhla alebo žiadala Komisia alebo ktorýkoľvek členský štát predĺženie mechanizmu dvojitého dohľadu po termíne 31. decembra 2008, prípadne akékoľvek iné opatrenia v tomto rámci?

Aké opatrenia plánuje Komisia prijať na ochranu výroby a zamestnanosti v textilnom a odevnom priemysle?

Bude Komisia pokračovať v monitorovaní vývoja na trhu v reálnom čase, v dovozných štatistikách a colnom dohľade a informovať zástupcov odvetvia o najnovšom vývoji?

V akom štádiu sa v súčasnosti nachádza navrhované nariadenie o označení „made in“?

Aké opatrenia prijala Komisia na riešenie návrhov prijatých Parlamentom v jeho uznesení z 13. decembra 2007?

Catherine Ashton, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, v tejto klíme je pochopiteľné, že existujú obavy o úspech výroby tvárov v tvár konkurencii, a, samozrejme, textil je veľmi dôležitý. Zamestnanosť sa naďalej znižuje a výroba znova poklesla – a to po niekoľkých rokoch relatívnej stability. Samozrejme, toto odvetvie je na čele globalizácie. Malé a stredné podniky v tom zohrávajú dôležitú úlohu.

Od konca Memoranda o porozumení v roku 2005 sme mali dohodu o systéme spoločného dohľadu – na ktorý nás upozornila pani Wortmannová-Koolová – a ten nám poskytoval včasné informácie o obchodných tokoch. Preto máme väčšiu schopnosť zareagovať v prípade, že čelíme nejakému náhlemu pohybu v našom priemyselnom odvetví. Je to tiež ďalší krok pri prechode k otvoreným trhom naplánovaným a realizovaným, ako zaiste viete, spoločne so zainteresovanými hospodárskymi subjektmi a v rozhovoroch s členskými štátmi a s Parlamentom. Podporovaním procesu postupných zmien sme sa tomuto odvetviu pomohli prispôbiť. To podporujú aj sociálni partneri. Nežiadali o zvýšenie úrovni dobrovoľného rastu podľa Memoranda o porozumení, keď v roku 2008 skončilo, a nežiadajú nás ani o to, aby systém dohľadu trval do roku 2009

– hoci viem, že niektoré členské štáty by boli radšej, keby sme to urobili. Dovozy z Číny celkovo vzrástol, ale v prijateľných medziach. Významný nárast v niektorých kategóriách – napríklad šatách, nohaviciach a svetroch – bol vyvážený nižším dovozom textilu od dodávateľov z iných krajín. Takže celkovo došlo v roku 2008 len k miernemu nárastu a to trhy absorbovali relatívne dobre.

Správnou politickou odpoveďou nie je uzavrieť naše trhy alebo monitorovať dovoz. Potrebujeme dosiahnuť to, aby sa všetky podniky boli schopné meniť, prispôbovať, zapájať do obchodu a inovovať podľa aktuálnych podmienok. Plán hospodárskej obnovy získal podporu práve preto, aby sme pomohli odvetviu, ako je toto. To, samozrejme, predstavuje obrovský nárast o 1,5 % HDP EÚ, čo by malo textilnému a odevnému odvetviu pomôcť. Problémy, pred ktorými toto odvetvie stojí, predchádzali súčasnemu spomaleniu. Podľa Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii osem z pätnástich žiadostí požadovalo finančnú podporu pre pracovníkov v textilnom odvetví.

Komisia je pripravená podporiť iniciatívy na vytváranie partnerstiev v textilnom a odevnom priemysle v rámci prípravy na reštrukturalizáciu s cieľom chrániť zamestnanosť a celkovo výhody vyplývajúce zo skutočnosti, že existuje dlhodobý rámec pre sociálny dialóg. Víťame uznesenie Parlamentu o budúcnosti textilného odvetvia. Napredujeme v prístupe k trhom, v zdrojoch od iniciatívy vedúcich trhov a všetkých dohodách o voľnom obchode, napríklad v otázkach venovaných environmentálnym a sociálnym normám. Devalváciou meny sa, samozrejme, tiež budeme naďalej zaoberať.

Georgios Papastamkos, v mene skupiny PPE-DE. – (EL) Vážená pani predsedajúca, textilný a odevný priemysel je globalizovaným odvetvím hospodárstva *par excellence*, odvetvím, pre ktoré je príznačná neustála zmena, pokiaľ ide o miesto výroby, a neustála reštrukturalizácia a prispôbovanie sa novým situáciám, ako je liberalizácia medzinárodného obchodu. Pre mnoho členských štátov Európskej únie vrátane Grécka je toto odvetvie dôležitým zdrojom vývozu a pracovných miest. Značný počet presunov výrobných jednotiek a neustále znižovanie zamestnanosti však nadobúdajú znepokojujúce rozmery. Okrem štrukturálnych problémov zohráva negatívnu rolu veľký nepomer medzi dovoznými sadzbami Európskej únie na jednej strane a jej najväčších konkurentov na druhej strane. Vážená pani komisárka, hovoríme o odvetví, ktorého produkty predstavujú veľmi vysoké percento z celkového množstva zhabaných produktov na hraniciach Európskej únie, percento, ktoré neustále narastá. V tomto prípade považujem návrh na zriadenie Európskeho observatória falšovania a pirátstva za dobrý nápad, aby sme mohli docieľiť lepšiu koordináciu medzi kompetentnými orgánmi, členskými štátmi a službami Komisie, ako aj podmienky na efektívnu spoluprácu so súkromným sektorom. Myslím, že potrebujeme prijať nariadenia týkajúce sa označenia pôvodu „made in“, čo prispeje k ochrane podmienok spravodlivej hospodárskej súťaže a ochrane spotrebiteľov. Zavedenie účinnejších pravidiel označovania pôvodu je dôležité z hľadiska uplatňovania colných kvót v rámci systému všeobecných colných preferencií a regionálnych dohôd. Vyzývajú nás na vytvorenie nového rámca vzťahov spolupráce medzi inštitúciami, ktoré vykonávajú priemyselnú a regionálnu politiku a záväzky, a na účinnú podporu európskych spoločností, najmä malých a stredných podnikov, aby si mohli udržať a ďalej zvyšovať svoju konkurencieschopnosť na základe špecializácie. Mám tým na mysli výrobu výrobkov s vysokou pridanou hodnotou z hľadiska kvality a dizajnu, inovácií a využívania nových technológií.

Rovana Plumb, v mene skupiny PSE. – (RO) Chceme vám poďakovať za odpovede na otázky na ústne zodpovedanie. Chcela by som zdôrazniť, že ako je dobre známe, textilný priemysel sa významným spôsobom podieľa na HDP všetkých členských štátov vrátane Rumunska. Sme si všetci vedomí toho, že toto odvetvie vytvára nové pracovné miesta, najmä pre pracujúce ženy. Súhlasím s opatreniami, ktoré navrhujete, a podporujem ich, pretože ak si uvedomujeme, aký dôležitý je v súčasnej hospodárskej kríze obchod, musíme si uvedomiť aj to, aký význam majú opatrenia, ktoré potrebujeme na ochranu pracovných miest.

Vzhľadom na to, že systém spoločného dohľadu nad dovozom textilu z Číny, ktorý, ako viem, bol dôležitým nástrojom na monitorovanie trhu, skončil koncom minulého roka, chcela by som Komisii navrhnúť, aby prisúdila väčší význam nielen textilnému priemyslu, ale aj ďalším zraniteľným priemyselným odvetviu, ako je oceliarstvo, chemický a strojársky priemysel. Chcela by som tiež navrhnúť, aby Európska komisia pravidelne predkladala štúdie o vplyve, štatistické údaje alebo ďalšie prvky a relevantné nástroje pre tieto odvetvia. Chcela by som vám znova zablažovať k opatreniam, ktoré ste navrhli pre prístup, voľný obchod, fondy a životné prostredie.

PREDSEDNÍCTVO: PANI ROURE*podpredsedníčka*

Gianluca Susta, *v mene skupiny ALDE*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, niet pochýb o tom, že čelíme veľmi vážnej priemyselnej kríze a že európsky textilný priemysel tejto kríze, ktorá je tiež produktovou a finančnou krízou, nemôže uniknúť.

Je jasné, že spomalenie spotrebiteľských výdavkov ovplyvňuje európske výrobky vyššej triedy vrátane výrobkov z mojej krajiny, Talianska, v odvetví, ktoré, ako upozornil predseda Výboru pre medzinárodný obchod, prišlo o 350 000 pracovných miest a o 5 % podnikov.

V tejto situácii však verím, že viac než finančnú podporu toto odvetvie potrebuje pravidiel, tak ako iné priemyselné odvetvia, a potrebuje, ako už bolo zdôraznené, skutočnú reciprocitu. Hoci vieme pochopiť, že pokiaľ ide o krajiny s rozvíjajúcim sa hospodárstvom, existuje tendencia na skutočné otvorenie trhu v snahe podporiť rozvoj týchto krajín, a tak aj nových trhov. Oveľa menej pochopiteľný je nedostatok reciprocity, pokiaľ ide o zákonné bariéry a colné bariéry v prípade najrozvinutejších krajín: Spojených štátov, Kanady, Austrálie a Japonska.

Práve preto sa niektoré základné otázky – ktorých plnenie sa podľa mňa viac presadzuje na papieri než v praxi – ako napríklad otázka označenia pôvodu, musia znovu dostať do stredu pozornosti Komisie a Rady. Európa potrebuje nové pravidlá, ale potrebuje tiež reciprocitu a zvýšené úsilie na boj proti falšovaniu a pirátstvu, potrebuje skutočne niečo urobiť s antidumpingovými opatreniami a najmä schváliť nariadenie o označovaní pôvodu.

Viete, pani komisárka, ak sa pustíme do zápasu v boxe s jednou rukou zaviazanou za chrbtom, nemôžeme vyhrať. Chcel by som tiež zopakovať, že je to problém, ktorý sa týka Spojených štátov aj nás, a že sa netýka len Číny alebo Indie. Oni majú predpisy o sledovateľnosti výrobkov, ktoré uplatňujú aj na naše produkty, my ich však nemáme. Toto je teda zásadná otázka, ku ktorej sa podľa môjho názoru musí Komisia postaviť oveľa iniciatívnejšie než v minulosti, pretože sme videli, že keď chce, je schopná presvedčiť aj tých, ktorí by inak boli proti, ako v prípade otázky životného prostredia.

Na záver by som povedal, že sú opatrenia, ktoré sú finančne náročnejšie, a iné opatrenia, ktoré sú menej finančne náročné, tie finančne náročnejšie sú však súčasťou balíka na riešenie krízy, ktorý je pripravený na realizáciu. Patrí sem Fond na prispôbenie sa globalizácii, lepší prístup k pôžičkám na podporu investícií a posilnenie kapitalizácie malých a stredných podnikov, viac finančných prostriedkov na výskum pre technologickú platformu textilného priemyslu a väčšia podpora pre vývozné aktivity malých a stredných podnikov. K finančne menej náročným opatreniam konkrétne patrí nariadenie o označovaní pôvodu, ochrana duševného vlastníctva, antidumpingové opatrenia a boj proti falšovaniu. Ak všetky tieto finančne náročnejšie i menej náročné opatrenia uvedieme do praxe, verím, že pomôžeme európskemu hospodárstvu bez toho, aby sme menili pravidlá hospodárskej súťaže a uchýľovali sa k neoprotekcionizmu.

Pedro Guerreiro, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (PT) V nadväznosti na ďalšie iniciatívy sme Výboru pre medzinárodný obchod Európskeho parlamentu navrhli, aby bola v rozprave v pléne vzniesená otázka na ústne zodpovedanie o výrobe a zamestnanosti v textilnom a odevnom priemysle v rôznych členských štátoch Európskej únie, pretože to považujeme za naliehavé a nevyhnutné.

Navrhli sme tiež, aby sa na tejto rozprave zúčastnila aj Rada a aby na jej konci Parlament prijal uznesenie; tieto návrhy však nezískali podporu ďalších parlamentných skupín.

Od tejto rozpravy, ktorá sa v Parlamente konala 12. decembra 2007, ubehol viac než rok. Už vtedy sme upozornili na to, že ak sa neprijmú opatrenia na ochranu výroby a zamestnanosti v textilnom a odevnom priemysle, budeme naďalej čeliť pomalejšej agónii a deštrukcii veľkej časti tohto strategického odvetvia. Odvtedy, podobne ako už aj predtým, zanikli tisíce pracovných miest a mnoho firiem ukončilo výrobu, v dôsledku čoho len za posledné dva roky prestalo existovať 350 000 pracovných miest a 5 % spoločností.

Pýtame sa, či je toto tá súťaž prostredníctvom reštrukturalizácie, o ktorej Európska komisia hovorí. Odvtedy, tak ako už aj predtým, pracovníci naďalej prichádzajú o zamestnanie – veľmi často bez vyplatenia odškodnenia a dlhých miezd – pri čoraz väčšom vykorisťovaní, väčšej neistote, oneskorenej výplate miezd a deregulovanom pracovnom čase.

Za túto situáciu sú zodpovedné určité príčiny a ľudia, ako napríklad tí, ktorí podporujú liberalizáciu obchodu s textilom a odevmi a premiestňovanie výroby s cieľom dosiahnuť maximálny zisk, čím stavajú veľkú časť odvetvia proti konkurencii, ktorá je od samého začiatku založená na dvojakom metri.

Zoči-voči tejto situácii sa Európska únia buď tvárila, ako keby nič netušila, alebo prijímala nedostatočné opatrenia, ktoré zďaleka nedávali odpoveď na problémy a potreby tohto odvetvia. Na rozdiel od iných odvetví nepovažuje Európska komisia textilný a odevný priemysel za dôležitý, hoci to tvrdí. Spoločne s naliehavými opatreniami, ktoré musí prijať každý členský štát, je povinná na problémy, s ktorými sa toto odvetvie borí, reagovať aj Európska únia.

Pani komisárka, kedy sa budú uplatňovať záväzné pravidlá na označovanie pôvodu, napríklad v rámci prijatia nariadenia o označení „made in“? Kedy sa začnú uplatňovať tie isté požiadavky na bezpečnosť a ochranu spotrebiteľa na dovážané výrobky, ktoré sa uplatňujú na výrobky vyrobené v Európskej únii? Ako bude Európska únia naďalej monitorovať v reálnom čase trendy dovozu, colné prehliadky a kontroly a pritom plne informovať zástupcov odvetvia a využívať ochranné doložky vždy, keď to bude potrebné? Ako bude využívať finančný rámec na roky 2007 – 2013 vrátane takzvaného Fondu na prispôsobenie sa globalizácii na udržanie produkcie a zamestnanosti v textilnom a odevnom priemysle, najmä v malých a stredných podnikoch postihnutých liberalizáciou? Kedy bude taká menová politika a devízová politika, ktorá neznevýhodňuje vývoz určitých členských štátov? Kedy sa vytvorí program Spoločenstva navrhnutý Parlamentom a uvoľnia finančné prostriedky na modernizáciu a propagáciu tohto odvetvia a diverzifikáciu priemyselnej činnosti, najmä prostriedky určené pre najviac znevýhodnené oblasti, ktoré sú od nich závislé?

Tokia Saïfi (PPE-DE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, európsky textilný a odevný priemysel je odvetvím, ktoré bolo za posledných niekoľko rokov veľmi ťažko zasiahnuté poškodzujúcimi účinkami globalizácie.

Dnes, aj napriek ranám, ktoré sú v niektorých európskych regiónoch ešte stále veľmi bolestivé, toto odvetvie získava schopnosť preorientovať sa, v neposlednom rade vďaka rozvoju technických a moderných textílií.

Nepodkopávajme však regeneračnú schopnosť tohto priemyslu vlastnou ľahostajnosťou a nedbanlivosťou. Európska únia musí skutočne udržať politickú vôľu a vytvoriť pevný konkurenčný rámec pre svoje podniky a to tým, že bude naďalej bdieť a že v prípade potreby podnikne praktické a účinné kroky.

Aby to Únia urobila, musíte, pani komisárka, naďalej sledovať colné štatistiky dovozu z Číny a musíte zástupcov tohto odvetvia informovať o najnovšom vývoji. Musíme situáciu pozorne sledovať a musíme reagovať. Európska únia má na to prostriedky: dokonalým príkladom takýchto prostriedkov sú nástroje na ochranu obchodu. Preto budem aj naďalej presadzovať názor, že Európa, ktorá chráni, nie je Európou protekcionistickou.

Moja dnešná obava, pani komisárka, však vychádza z bezprecedentného nárastu zhabaného množstva falšovaného textilu a kožených výrobkov, výrobkov, ktoré sú impregnované azofarbvami alebo niklom a ktoré čoraz viac ohrozujú bezpečnosť a zdravie európskych spotrebiteľov. To je fenomén, ktorý, ako si isto viete predstaviť, neodíde s hospodárskou krízou, ktorou teraz prechádzame.

Preto vás vyzývam, aby ste spoločne s členskými štátmi pracovali na čo najrýchlejšiu realizáciu štvorročného akčného plánu na boj proti falšovaniu a pirátstvu vytvorením Európskeho observatória falšovania a pirátstva a posilnením európskeho colného systému.

Povinné uvádzanie pôvodu tovaru dovážaného z tretích krajín, harmonizácia colných kontrol a trestanie porušovania práv duševného vlastníctva trestným stíhaním sú bitky, ktoré musíme vybojovať v mene našich podnikov, našich pracovných miest a občanov Európy.

Francisco Assis (PSE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, toto je veľmi konkrétny prípad, v ktorom sa veľmi dobre uplatňuje rozdiel medzi ochranou a protekcionizmom, ktorý sme definovali nedávno, v predchádzajúcej rozprave.

Protekcionizmu, ktorý zbedačuje, treba povedať nie, ale ochrana na zabezpečenie základných práv Európanov je absolútne nutná. Toto je veľmi dôležité odvetvie v rôznych európskych regiónoch a krajinách, ako v prípade regiónu, z ktorého pochádzam ja, teda regiónu severného Portugalska. Pre regionálne hospodárstvo má zásadný význam. Je to odvetvie, ktoré bolo obzvlášť vystavené procesu globalizácie. Vo vážnej finančnej kríze, ktorou práve prechádzame, zažíva toto odvetvie doslova tragické obdobie.

Európska únia a členské štáty by mali venovať viac pozornosti textilnému priemyslu a prijímať ochranné opatrenia i ofenzívne opatrenia. Ochranné opatrenia zahŕňajú použitie všetkých mechanizmov a nástrojov

komerčnej ochrany, ktoré sú k dispozícii. Zahŕňajú tiež udržiavanie politického dialógu s našimi hlavnými partnermi, aby sme sa vedeli brániť skutočnému menovému protekcionizmu a situáciám, ktoré ohrozujú legitímne záujmy európskych výrobcov. Chrániť európskych výrobcov, zamestnávateľov a pracovníkov znamená chrániť európskych občanov a chrániť aj európskych spotrebiteľov. To si musíme uvedomiť raz a navždy.

Zároveň musíme tieto ochranné opatrenia využívať v súlade so zásadami, ktoré sú také jednoduché ako tie, ktoré sme si tu už vytýčili: zásada reciprocity a zásada neustáleho boja proti nespravodlivej hospodárskej súťaži. Nežiadame o žiadny osobitný prístup k Európskej únii či k najpostihnutejším oblastiam Európskej únie. Požadujeme jednoducho to, aby existovali pravidlá a aby tieto pravidlá vychádzali zo základných zásad reciprocity. Kým Európska únia a jej členské štáty musia bez váhania bojovať za uplatňovanie nástrojov obchodnej ochrany, ktoré sa v danej situácii javia ako najvhodnejšie, musíme zároveň vyvíjať ofenzívne stratégie a opatrenia. To sa už v skutočnosti deje, pokiaľ ide o modernizáciu odvetvia, a tiež v oblastiach rozvoja ľudských zdrojov, investícií do odborného vzdelávania, technologickej modernizácie a rozvoja regiónov.

Sú regióny, a jeden z nich veľmi dobre poznám – je to, ako som už povedal, región severného Portugalska – ktoré zažívajú skutočne tragické situácie a musia sa k nim postaviť čelom.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Tento rok možno v litovskom textilnom a odevnom priemysle zanikne až 50 % pracovných miest. Skoro 20 000 pracovníkov možno príde o zamestnanie. Nebolo by to však len následkom hospodárskej a finančnej krízy. Textilný priemysel musí odolávať nerovným podmienkam hospodárskej súťaže a uplatňovať náročnejšie výrobné, pracovné, hygienické a ekologické normy. V dôsledku nevyváženého výmenného kurzu, úverovej politiky bánk pri poskytovaní pôžičiek, absencie amortizačných odpisov a daňovej politiky je veľmi ťažké konkurovať dotovanej čínskej produkcii. Navyše Čína a ďalšie krajiny neustále posilňujú trhové bariéry postihujúce produkty z EÚ. Čo si Komisia myslí o situácii, v ktorej je cena čínskeho produktu nižšia než cena surovín použitých na jeho výrobu? Čo má Komisia v pláne urobiť na obnovenie rovnakých podmienok hospodárskej súťaže, rovnakých pravidiel pre všetkých? Okrem toho by som chcela požiadať o uvedenie konkrétnych faktov ukazujúcich, ako poradenské oddelenie vytvorené Komisiou na pomoc malým a stredným podnikom pomáha textilnému priemyslu pri realizácii prieskumu uplatňovania opatrení na ochranu trhu v jednoznačných prípadoch nespravodlivej hospodárskej súťaže? Pre vašu informáciu, výrobcovia ľanových textílií sa už dva roky snažia o to, aby sa začalo antidumpingové konanie proti ľanovým látkam čínskeho pôvodu, ale doposiaľ sa im to nepodarilo, pretože Komisia im neposkytla žiadnu pomoc. Čo by podľa Komisie mali výrobcovia textilu robiť?

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Vážená pani komisárka, pred chvíľou ste povedali, že celkovo sa situácia s dovozom textilu z Číny v roku 2008 ukázala lepšia, než sa očakávalo. Cítim povinnosť kategoricky oponovať vášmu tvrdeniu, pretože čísla vytvárajú úplne iný obraz.

V skutočnosti sa minulý rok dovoz z Číny rapídne zvýšil. Niet pochyb o tom, že ak sa pozrieme na tričká, nohavice, šaty a svetre, inými slovami na citlivé kategórie produktov, ich dovoz sa v priebehu jedného roka takmer zdvojnásobil, a to je jednoznačne dôvod na veľké obavy. Znamená to, že systém dohľadu, ktorý celú dobu používame, nefunguje. Ako všetci vieme, systém dvojitej kontroly sa už nepoužíva. Táto situácia, lady Ashtonová, je neudržateľná, pretože neexistujú žiadne skutočné sankcie, ktoré by sme mohli uplatniť, nemáme žiadny vplyv.

Ako už povedala rečníčka predou mnou, čísla tiež ukazujú, že na cenách týchto masívnych dovozov čínskeho textilu je niečo od základu nesprávne. Ceny klesli takmer o tretinu a tento pokles nemožno prisudzovať len rozdielom vo výmennom kurze. Okrem toho, pani komisárka, výrobné náklady v Číne sa v priebehu minulého roka opäť prudko zvýšili, z čoho možno usudzovať, že tieto ceny sú prakticky dumpingové. Rátame s tým, že to nenecháte len tak. Ako už predtým povedala pani Wortmannová-Koolová, v priebehu uplynulých dvoch rokov zaniklo 350 000 pracovných miest. Do veľkej miery je to výsledok nespravodlivej hospodárskej súťaže a my na túto situáciu musíme reagovať.

To však nie je jediné, čo nás trápi, pani komisárka. Ako viete, v súčasných podmienkach je oveľa ťažšie získať poistenie úveru a to má priame, zhubné dôsledky na vývoz. Francúzska vláda už vypracovala systém dodatočného poistenia úverov pre odevný a textilný priemysel. Stálo by za to porozmýšľať, či by sme tento systém nemohli odporučiť a ďalej ho rozvinúť na európskej úrovni. Nemám tým na mysli harmonizáciu, ale to, aby sme sa na európskej úrovni vyvinuli iniciatívu na čiastočné zavedenie francúzskeho systému. Môžete nám prisľúbiť, že využijete právomoci, ktoré máte, na realizáciu takýchto iniciatív? Tieto iniciatívy nemusia nič stáť. Je to jednoducho otázka politickej vôle a koordinácie.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, ako sme v poslednej dobe videli, textilný priemysel prechádza veľkou krízou, ktorá mala za následok ukončenie výroby v mnohých podnikoch, premiestňovanie výroby a prepúšťanie, najmä v oblastiach, ktoré sa na toto priemyselné odvetvie špecializujú.

Vzhľadom na súčasnú hospodársku krízu by Európska komisia spoločne s členskými štátmi mala čo najrýchlejšie konať na zmiernenie sociálno-hospodárskych následkov tejto reštrukturalizácie. Pre postihnuté rodiny a regióny boli tieto zmeny obzvlášť dramatické.

Nazdávam sa, že pracovníkom v textilnom a odevnom priemysle by sa malo pomôcť a že by sa mali vytvoriť sociálne opatrenia vo forme plánov na pomoc spoločnostiam, ktoré prechádzajú reštrukturalizáciou a v súčasnosti sa nachádzajú vo veľmi zložitej situácii. Bolo by žiaduce upriamiť podstatnú časť prostriedkov Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na reštrukturalizáciu a preškolenie textilného odvetvia, najmä v prípade malých a stredných podnikov, ktorých je v Európskej únii v tomto odvetví väčšina. Malé a stredné podniky (MSP) veľmi utrpeli liberalizáciou trhu.

Okrem toho, systém kontroly dovozu by sa mal reorganizovať, najmä pokiaľ ide o dovoz z Číny, a to pre jeho objem. Tu vôbec nejde o vytváranie obchodných bariér. Ide tu skôr o kompenzovanie negatívnych účinkov tejto významnej zmeny. Nesmieme zabúdať, že Európska únia je druhým najväčším vývozcom textilných výrobkov a odevov na svete, v dôsledku čoho je nutné zaistiť optimálny prístup na trhy tretích krajín. Toto je podstatné pre budúcnosť textilného a odevného priemyslu v Európskej únii a najmä pre MSP.

Toto všetko sa samozrejme musí robiť pri súčasnom zaistení spravodlivej hospodárskej súťaže na základe podpory sociálnych a environmentálnych noriem v týchto krajinách. Poskytovanie presných informácií spotrebiteľom, napríklad nariadenie prikazujúce označenie „made in“, ktoré sa, ako vieme, neuplatňuje, by bolo veľmi užitočné, pretože by znamenalo, že dovážané výrobky by podliehali tým istým požiadavkám na bezpečnosť a ochranu spotrebiteľov ako výrobky vyrábané v Európskej únii.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, pokúsím sa sformulovať svoje otázky veľmi stručne. Prvým bodom je otázka špeciálneho mechanizmu na monitorovanie textilu, ktorý skončil, ako sme počuli, 31. decembra 2008. Čo chýba, pani komisárka, je presné a rutinné zverejňovanie štatistických údajov o dovoze, vývoze a cenách, ako sa to robí v Spojených štátoch. Bez týchto údajov Európska únia nemôže reagovať na žiadne nečestné postupy a Komisia ako taká nie je schopná definovať svoju stratégiu. Chcela by som vás požiadať, aby ste tomu venovali pozornosť tak, ako to už urobili ostatní poslanci.

Po druhé, výroba v Európskej únii prináša čoraz väčšiu nutnosť dodržiavať bezpečnostné a sociálne predpisy a environmentálne normy. Ďalšie požiadavky na nás kladie napríklad nedávna iniciatíva REACH.

Je dôležité, aby Komisia mala jasnú stratégiu, ktorá bude viditeľná a ktorú bude možné monitorovať, aby dovážané produkty podliehali tým istým požiadavkám. Ako sú v súčasných dohodách o voľnom obchode tieto aspekty zakotvené? A čo sa týka označenia „made in“, môže skutočne pomôcť vyriešiť tento problém?

Po tretie, Európska únia spustila plán hospodárskej obnovy na boj proti súčasnej kríze. Akú rolu bude v tejto súvislosti hrať obchodná politika? Čo sa Komisia chystá urobiť vo chvíli, keď celý rad ďalších krajín, ako napríklad Čína, začína uplatňovať čoraz viac necolných prekážok, takže európsky dovoz sa na čínske trhy nedostane? Čo navrhuje vo vzťahu k aktualizácii alebo zmenám Fondu na prispôsobenie sa globalizácii a pomoci dostupnej v rámci štrukturálnych fondov, aby sa zlepšila bezprostredná situácia európskeho textilného priemyslu?

Napokon by sa mohlo stať, že si Komisia vďaka kríze, ktorou prechádzame, nakoniec uvedomí ničivé dôsledky nadhodnoteného eura na európske hospodárstvo? Ako môže pani komisárka zvýšiť informovanosť – už budem končiť – svojich kolegov a subjektov, ktoré sa zaoberajú európskou menovou politikou z hľadiska vyvažovania...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Paul Rübigen (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, vážené dámy a páni, čo by ste urobili, pani komisárka, pre rýchlejšie otvorenie čínskeho a indického trhu? Ide, samozrejme, najmä o to, aby sme do týchto krajín mohli vyvážať naše výrobky. Veľa európskych spoločností investovalo v Číne a postavilo tam alebo kúpilo závody. Preto je otvorenejší trh skutočne najvyššou prioritou. Aký máte názor, prípadne aj spolu s pánom komisárom Kovácom, na možnosti poskytnutia daňových úľav textilnému priemyslu, napríklad kratšie doby odpisovania s cieľom podporiť úverovú bonitu podnikov? To by, prirodzene,

pomohlo aj pri ochrane pracovných miest. Keď sa v budúcnosti začne vykonávať dohoda Bazilej II, budú potrebné štruktúry, ktorých úlohou je zvyšovať úverovú bonitu firiem.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani komisárka, chcem samozrejme vyjadriť silnú podporu názorom našich kolegov, ktorí hovoria, že naše malé podniky by mali byť chránené pred predajom nekvalitného tovaru a falšovaného a pirátskeho tovaru. Pamätám sa, že nás zástupcovia Združenia výrobcov Toskánska požiadali počas návštevy združenia o uznanie skutočnosti, že nepotrebujú ochranu, ale jasné potvrdenie, že označenie „Made in Italy“ bude možné vidieť len na ich talianskych výrobkoch.

Teraz chcem ešte niečo dodať a upozorniť pani komisárku, že bude musieť vyriešiť istú dilemu. Na jednej strane chcú spotrebiteľia, samozrejme, kupovať lacnejšie výrobky, inými slovami za nízku cenu bez ohľadu na to, či tovar pochádza z Číny alebo z inej krajiny, na druhej strane musia vedieť, že ich spoluobčanov to môže stať zamestnanie. Možno, že pri hľadaní riešenia tejto dilemy vám pomôže kampaň, ktorá o tom bude ľudí informovať kladením otázok a predkladaním návrhov, ktoré si získajú podporu spoločnosti. Pretože tu ide o spotrebiteľa, nielen o Komisiu.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Ďakujem vám, vážená pani predsedajúca, ja mám len jednu krátku poznámku k celej tejto zložitej problematike textilného priemyslu a k tomu, aké má preň dôsledky globalizácia. Myslím, že asi nie je dobré, aby sme robili len ochranné opatrenia. Najdôležitejšie je zvýšiť úroveň technického vybavenia a kvalitu výroby v Európe a posúvať európsky textilný priemysel zmenou jeho štruktúry do oblasti špecializovaných výrobkov a na takú úroveň kvality, akú ázijská konkurencia nedosiahne. Dá sa to uskutočniť a niektoré podniky v Európe idú touto cestou a vytvárajú si nové segmenty trhov, kde sa cítia celkom pohodlne. Myslím si, že tomuto úsiliu treba dať celoeurópsky charakter a premyslenú koncepciu.

Predsedajúca. – Vážená pani komisárka, v prvom rade by som chcela povedať, že som veľmi potešená, že vás tu v Parlamente znovu vidím.

Catherine Ashton, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi odpovedať na niekoľko vyslovených tvrdení. Viacero vážených poslancov, pán Papastamkos, pán Susta, pani Ferreirová, pán Grau i Segú a pán Zaleski, hovorilo o „dosiahnutom“ návrhu. Myslím, že návrh predložený Komisiou je rozumný a mal by sa prijať, pričom je to v záujme podnikania. Ako však vážení poslanci vedia, v Rade som stále nedosiahla väčšinu, a preto vítam akúkoľvek podporu, ktorú mi môžu poskytnúť vážení poslanci na získanie tejto väčšiny.

Viacerí poslanci, pán Susta, pani Saifiová a hlavne pán Assis ako aj pani Budreikaitėová, hovorili o nástrojoch na ochranu obchodu a o dôležitosti zabezpečenia účinného riadenia dostupných mechanizmov. Na mojom vypočutí som sa zaviazala, že tak urobím, a preto v tom aj pokračujem.

Pokiaľ ide o intelektuálne vlastníctvo, je dôležité, že máme akčný plán a ja mám v úmysle sa mu venovať. Takisto chcem osobitne zdôrazniť problematiku oddelenia pomoci (helpdesk) a malých podnikov. Je špeciálne určené na pomoc malým podnikom, aby dokázali čeliť problematikám obrany. Som veľmi vďačná. Ak by vážení poslanci chceli viac informácií alebo ich to zaujíma, nech ma neváhajú kontaktovať.

„Obrana, nie protekcionizmus“ je dôležitou témou diskusií. Rada by som povedala, možno konkrétne pani Plumbovej a pánovi Ransdorfovi, že je medzi tým dôležitý rozdiel. Je veľmi dôležité bojovať proti protekcionizmu a rovnako dôležité je uistiť sa, že podporujeme náš priemysel, aby bol v budúcnosti schopný konkurencie a obchodu.

Bolo prednesených niekoľko zaujímavých myšlienok, ako napríklad posúdenie vplyvu v priemysle. Tieto nápady predložím svojmu kolegovi Günterovi Verheugenovi. Dobré chápe dôležitosť zberu údajov a štatistiky, ale zabezpečím, aby sa dozvedel o obavách, ktoré ste tu vzniesli. Takisto sa musíme pozrieť na všetky prednesené iniciatívy a ako sa už povedalo, aj na spôsob riešenia vstupu na trhy. Chcela by som povedať pánovi Guerreirovi, že plne súhlasím so strategickou dôležitosťou odevného priemyslu a s jeho hodnotou pre rozpravu, ktorú sme viedli o zrýchľujúcich sa trhoch.

Záverečnú poznámku adresujem pánovi Rübigovi: Neviem vám v krátkosti povedať o tom, ako potrebujeme urýchliť otvorenie trhov v Indii a Číne, ale veľmi rada sa s vami o tom porozprávam, keď sa vám to bude najlepšie hodiť.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), písomne. – (PL) Dovoz lacného textilu z Číny do Európy je problém, ktorý sa objavil nedávno v dôsledku postupnej liberalizácie svetového obchodu. Čínsky textilný priemysel, ktorý má k dispozícii mnohomiliónovú lacnú pracovnú silu, má zrejmu výhodu oproti európskym výrobcom, ktorí sa špecializujú najmä na značkové výrobky. V súvislosti s progresívnym vytlačaním domácej produkcie cenovo konkurencieschopnejším dovozom z Číny sme svedkami negatívnych sociálnych dôsledkov, ktoré znepokojujú najmä tie regióny, ktoré sa stáročia špecializovali na výrobu oblečenia. Keďže v súčasnosti bojujeme s jednou z najväčších hospodárskych kríz v histórii, hrozba ochudobnenia veľkých oblastí Spoločenstva je dokonca ešte väčšia.

Nekontrolovaná záplava lacného oblečenia z Ázie predstavuje aj problém falšovania značkových výrobkov, čo naďalej oslabuje pozíciu európskych výrobcov a vystavuje spotrebiteľov vážnym rizikám, ktoré sú spojené s nízkou kvalitou dovážaných výrobkov.

Nie sú žiadne pochybnosti o tom, že v dôsledku uplynutia dohody o dvojstrannom monitorovaní na konci roka 2008 je potrebné okamžite konať s cieľom predĺžiť tento systém. Takisto je vhodné v rámci EÚ stanoviť skupinu na vysokej úrovni, ktorej funkciou bude monitorovanie prílevu čínskeho textilu a kontrola jeho kvality. Berúc do úvahy, že aj napriek hospodárskej recesii si ochrana pracovných miest zaslúži osobitnú pozornosť zo strany vlád členských štátov a Komisie, žiadam, aby sa problematike ochrany európskeho textilného trhu udelil štatút priority.

16. Dôsledky nedávnej plynovej krízy – Druhý strategický prieskum energetickej politiky – Výzva energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– vyhlásenie Komisie o dôsledkoch nedávnej plynovej krízy;

– správa o druhom strategickom prieskume energetickej politiky (A6-0013/2009), ktorú predkladá pani Laperrouzová v mene Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (2008/2239(INI));

– otázka na ústne zodpovedanie (B6-0003/2009) pre Komisiu, ktorú predložil pán Remek v mene Výboru pre priemysel, výskum a energetiku: Výzva energetickej účinnosti prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (O-0115/2008).

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, rád by som začal zablahoželaním Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a spravodajkyni, pani Laperrouzovej. Tvrdzo pracovali na príprave tejto správy o bezpečnosti dodávok už na začiatku tohto februárového plenárneho zasadnutia v roku 2009. Keď na tom začala pracovať, nikto nemohol vedieť, či budeme mať plnú dodávku plynu z Ruska cez Ukrajinu, a práve preto si bezpečnosť dodávok celkom iste zaslúži viac pozornosti.

Pokiaľ ide o plynovú krízu, aká je súčasná situácia? Všetky stanovené objemy sa dostávajú do miest určenia, čo znamená, že väčšina spotrebiteľov má plnú dodávku plynu. Poľsku však stále chýba jedna dodávka plynu, ale pracujeme na tom. Je to neobvyčajné z toho dôvodu, že sa plyn zásoboval prostredníctvom spoločnosti RosUkrEnerg, ktorá je v súčasnosti mimo tohto obchodu. Takisto pracujeme aj na úplnom obnovení dodávok plynu do všetkých častí Európskej únie, ktoré zasiahla táto kríza.

Keďže dohoda o dodávkach je na 10 rokov, môžeme očakávať, že bude slúžiť ako pevný základ, aby sa podobná situácia v budúcnosti už nezopakovala. Takisto by som chcel zdôrazniť, že všetky monitory dodávok plynu do EÚ sú stále na mieste, avšak očakávame, že v budúcnosti ich už nebudeme potrebovať. Napísal som svojim kolegom do Ruska a na Ukrajinu a spýtal sa ich, aký postup monitorovania by navrhovali pre budúcnosť, pretože podľa môjho názoru, ak dôverujeme dohode, ktorá je stabilná, potom žiadne monitorovanie nie je potrebné. Monitory tam však v súčasnosti sú.

Verím, že by sme nemali zaháľať, pokiaľ ide o túto problematiku tranzitu. Mali by sme naďalej spolupracovať s oboma stranami, na strane dodávok s Ruskom a na strane tranzitnej krajiny s Ukrajinou, a mali by sme skutočne zabezpečiť oddelenie dodávok plynu do Ukrajiny a tranzitných dodávok do Európskej únie. Okrem toho by sme mali zabezpečiť, aby boli tieto tranzitné dodávky finančne prospešné pre Ukrajinu, pričom by krajine mali prinášať zisk a poskytnúť jej tak potrebné hospodárske prínosy. Na tejto problematike budeme naďalej pracovať, ale v zásade možno povedať, že plynová kríza je zažehnaná.

Aké z toho plynie ponaučenie? Už som to predtým spomenul, ale ponaučením je, že EÚ je oveľa silnejšia, ako sme čakali. Je pravda, že v tejto zložitej situácii pracovali krajiny EÚ jedným hlasom prostredníctvom predsedníctva a podpory zo strany Komisie. Videli sme veľa dôkazov solidarity, keď členské krajiny pomáhali ostatným. Takisto sme si silne uvedomili, že vnútorný trh pracoval tam, kde mal. Veľmi ma potešila aj odhodlaná a koordinovaná odpoveď zo strany európskeho plynového priemyslu, ktorá predovšetkým preukázala spoločné stanovisko voči Gazpromu, ale na druhej strane vytvorila spoločný návrh, ktorý by mohol pomôcť v prípade, že medzi Ruskom a Ukrajinou neexistuje žiadna stála dohoda.

Aké slabé stránky sme odhalili? Prvou je nedostatočná infraštruktúra. To bolo celkom zrejmé, a čiastočne to bol aj dôvod, prečo nemohol trh fungovať. Cena plynu a trh s okamžitou dodávkou tovaru sa zatiaľ príliš nezvýšili, ale je to len kvôli tomu, že v niektorých častiach Európskej únie, kde bola dodávka plynu najpotrebnejšia, neexistovala iná dodatočná možnosť dodávky plynu.

V niektorých prípadoch mohla byť solidarita ešte výraznejšia. Boli sme svedkami aj takých prípadov, keď neexistovala dostatočná transparentnosť, a preto celkom iste potrebujeme silnejší koordinačný mechanizmus, aby sme mohli kríze čeliť.

V strategickom prieskume energetickej politiky navrhovanom Komisiou v novembri sa riešilo 5 oblastí, v ktorých pani Laperrouzová a Výbor pre priemysel, výskum a energetiku idú do podrobností a zjednodušujú ich. Medzi ne patrí: energetická účinnosť, používanie miestnych zdrojov (a rád by som poukázal na to, že za rok 2008 pochádzalo 43 % nastavených kapacít z veternej energie – je to najväčšia nastavená kapacita, pričom vietor je miestna energia), vonkajšie vzťahy, t. j. že pracujeme s našimi kolegami, mechanizmy na riešenie krízy a infraštruktúra.

Myslím si, že jedným dôležitým bodom, pri ktorom Komisia vynaloží ešte veľa úsilia, je výzva v tejto správe na konsolidáciu aktivít v rozličných oblastiach, pretože sme naozaj vyvinuli veľa aktivít týkajúcich sa uplatňovania energetického a klimatického balíka, technológií, vonkajších vzťahov a vnútorného trhu. Ale je veľmi dôležité vedieť, ako to všetko usporiadať a aké dodatočné kroky treba v prípade potreby podniknúť.

Zakončil by som jedným osobitým návrhom, ktorý vypracovala Komisia a ktorý sa vzťahuje na túto problematiku a takisto na všeobecnú hospodársku krízu, ktorej čelíme. Je súčasťou plánu na ozdravenie týkajúceho sa energie.

Navrhujeme použiť fondy na tri navrhované problematiky. 3,5 miliardy EUR je na infraštruktúru, avšak nie na podporu každého jedného projektu, ale na zvýšenie diverzifikácie dodávok plynu z juhu, západu a východu, a na snahu získať vyrovnanú a udržateľnú kombináciu zdrojov dodávok plynu.

Pokiaľ ide o elektrickú energiu, slabou stránkou je izolácia baltických krajín a Iberského polostrova.

Potom sú tu ďalšie dve problematiky, ktoré sa niekedy vnímajú ako luxus, ale podľa môjho názoru sú mimoriadne dôležité: pobrežný vietor, pričom je dôležité, aby sme mali verejnú podporu prebiehajúcich projektov, a zachytávanie a uskladnenie uhlíka. Sú úplne nevyhnutné pre celkové dosahovanie našich cieľov týkajúcich sa zmien klímy, ale takisto dodajú európskemu priemyslu potrebné oživenie na rozvoj technológií, ktoré by sa mohli použiť v budúcnosti.

Takže sa pozeráme na prepojenú bezpečnosť dodávok, technologické ciele a takisto aj na ciele európskeho ozdravenia. Verím, že toto je ten správny návrh. Objem prostriedkov nie je veľký, ale verím, že sú nasmerované tým správnym smerom a že verejnosť by mala byť zapojená do posilňovania bezpečnosti dodávok v Európskej únii.

Anne Laperrouze, spravodajkyňa. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, našu rozpravu o druhom strategickom prieskume energetickej politiky samozrejme poznačila táto nová kríza medzi Ruskom a Ukrajinou týkajúca sa dodávok plynu. Táto kríza odhalila nedostatky, nestálosť prepojení a problém Európskej únie reagovať a hovoriť jedným hlasom.

Už po tretíkrát poukázala na potrebu spoločnej energetickej politiky. Musím však povedať, a naša pani komisárka na to práve poukázala, že sme práve svedkami pokroku a väčšej spolupráce a solidarity medzi členskými štátmi, a teda aj nádeje na riešenie, ktorým by sa dali zvládnuť tieto krízy.

Rada by som poďakovala poslancom, ktorí sa zaslúžili o obohatenie tejto správy, ktorú sme vypracovali veľmi rýchlo, keďže nás o tomto oznámení informovali v novembri. Nebudem dopodrobna vysvetľovať všetko, čo sme v tomto uznesení stanovili, ale namiesto toho radšej poukážem na to, aké odkazy ním chce Výbor pre priemysel, výskum a energetiku tlmočiť.

Kontext je takýto: klimatické obmedzenia sú prísnejšie, bezpečnosť dodávok Európskej únie ohrozujú čoraz vážnejšie a častejšie krízy, čím sa môže narušiť jej konkurencieschopnosť. To znamená, že potrebujeme inak zmýšľať o spotrebe a používaní energie v Európskej únii, inak zmýšľať o našich zdrojoch energie a zabezpečiť, aby sme mohli využívať tento podstatný zdroj pracovných miest, ktoré existujú v tomto energetickom odvetví a ktoré sú veľmi dôležité v kontexte hospodárskej krízy, ktorou teraz prechádzame.

Čo navrhujeme? Krátkodobu: podporu vízie energetického a klimatického balíka 3 x 20 do roku 2020, aby sa z neho stala európska energetická politika. Ide o spoločný postup na niekoľkých úrovniach – globálnej, európskej, vnútroštátnej a miestnej – čo znamená, že hlavnými prioritami, ktoré sme naznačili, sú, samozrejme, úspora energie, účinnosť energie a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, keďže potenciál Európskej únie v tejto oblasti je obrovský. Záväzným sa musí stať najmä cieľ 20 % energetickej účinnosti.

Po druhé bezpečnosť dodávok Európskej únie sa bude musieť zlepšiť pomocou investícií do sietí a najmä do prepojení. Solidarita medzi členskými štátmi znamená, že siete musia zásobovať regióny, ktoré sú izolované a značne závislé od jedného dodávateľa. To takisto znamená, že sa bude musieť prepracovať smernica o bezpečnosti dodávok plynu, aby sa z nej mohol stať nástroj európskeho krízového manažmentu. Zlepšenie bezpečnosti dodávok takisto znamená posilnenie a štruktúrovanie dialógu s tranzitnými a producentskými krajinami. Tieto vzťahy vzájomnej energetickej závislosti sa musia zlepšiť, a to najmä vzťahy s Ruskom a s krajinami stredozemskej oblasti.

Po tretie existencia vnútorného trhu je kľúčovým faktorom z hľadiska bezpečnosti dodávok. Ako sa však môže členský štát zásobovať cez iný členský štát, ak existujú len slabé, prípadne vôbec žiadne prepojenia?

Po štvrté potrebujeme určiť osvedčené postupy na medzinárodnej úrovni. V tejto súvislosti posilnime našu výmenu informácií s Japonskom a Spojenými štátmi, najmä Kaliforniou, ale nenamýšľajme si: naše vzťahy s týmito krajinami s veľkou spotrebou energie sa zakladajú na spolupráci a na konkurencii, najmä pokiaľ ide o energetické technológie.

Potom je tu dlhodobé hľadisko, ktoré je veľmi dôležité. Úlohou je predvídať budúcnosť dodávok energie v Európskej únii. Približne tak do roku 2010 – 2020 by sme mali byť schopní vypracovať plán scenára pre dodávky Európskej únie v roku 2050. Aby to bolo možné, musia sa stanoviť ambiciózne ciele vzhľadom na boj proti zmene klímy. Naš výbor navrhuje zníženie emisií CO₂ o 60 až 80 %, pričom v budúcnosti možno minimálne o 80 %, zvýšenie energetickej účinnosti o 35 % a 60-percentný podiel obnoviteľných energií do roku 2050.

Naš Parlament vyzýva, aby sa v tomto pláne počítalo s rozvojom podielu rozličných energetických zdrojov, aby sa tak investície mohli plánovať v závislosti od výroby, prepojení, výskumu a vývoja.

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku v kombinácii zdrojov energie na rok 2050 potvrdil podiel jadrovej energie, ako aj ďalších zdrojov energie, napríklad obnoviteľných energií, a takisto aj želanie rozvíjať prostriedky uskladnenia energie a používať solárnu energiu, ktorá je nekonečným zdrojom.

Vladimír Remek, autor. – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, text otázky pre Komisiu, ktorá sa týka riešenia problémov energetickej účinnosti pomocou informačných a komunikačných technológií (IKT), už máte k dispozícii, a tak mi dovoľte pridať pár poznámok. Chcem sa poďakovať za úsilie všetkým tieňovým spravodajcom aj ostatným poslancom, ktorí prispeli mnohými podnetmi do konečnej verzie uznesenia, ktoré vyjadruje otázku pre Komisiu. Nakoniec sa podarilo nájsť kompromisné riešenie pre takmer 90 navrhovaných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a Výbor pre priemysel, výskum a energetiku tento dokument jednohlasne prijal.

V našich snahách o zvyšovanie energetickej účinnosti prostredníctvom IKT sme zatiaľ len na začiatku. Možno sa nám na jeseň minulého roka zdalo, že pripravujeme predovšetkým hodnotenie a stratégiu pre budúcnosť. Udalosti posledných týždňov nás však postavili pred nové skutočnosti. Finančná kríza a už spomenuté prerušenie dodávok plynu do niektorých členských štátov EÚ nastolili potrebu prijať všetky dostupné kroky na riešenie energetických problémov v čo najkratšej dobe. Rovnako sa to vzťahuje aj na potrebu už spomenutého zlepšenia energetickej účinnosti (efektívneho využívania energie) pri čo najširšom uplatnení IKT. Je viac ako zrejmé, že sa nám bez rozumného a, rád by som zdôraznil, premysleného a čo najrozmanitejšieho uplatňovania týchto technológií nepodariť znížiť spotrebu energie ani obmedzovať nepriaznivé následky zmeny klímy.

Pomocou špecializovaných pracovísk, výskumných ústavov, predstaviteľov významných odvetví priemyslu a orgánov štátnej správy v členských štátoch EÚ sme sa pokúsili zmapovať situáciu týkajúcu sa využívania

IKT pre lepšie hodnotenie energie. Nemali by sme pripustiť, aby bola akákoľvek snaha znižovať dopyt po energiách v protiklade s ambíciami EÚ zachovať si konkurencieschopnosť a trvalú udržateľnosť rozvoja hospodárstva. Rozhodne nemôžeme ísť extrémnou cestou „ušetříme, nech to stojí, čo to stojí“.

Je pravda, že znižovanie dopytu po energii je jedným z najefektívnejších prostriedkov na obmedzovanie emisií skleníkových plynov. Týkajú sa nás však aj také pojmy, ako sú inteligentné siete, inteligentné budovy a účinnejšie meranie spotreby energie. Hovoríme o uplatňovaní IKT v doprave a stavebníctve, o obmedzovaní pohybu tovaru, účinnejších osvetľovacích systémoch a o takých riešeniach, ako sú nanotechnológie a pod. Skrátka, ťažko nájdeme sektor, v ktorom by sa pomocou rozvoja IKT nedala zlepšiť energetická účinnosť. Pri príprave dokumentu sme len potvrdili, že všetky naše snahy pri riešení otázky spotreby elektrickej energie v EÚ sú tesne prepojené a vzájomne závislé. V dôsledku toho sa podpora, ktorú sme my ako Európsky parlament dali projektu Galileo, prejaví v účinnej doprave, pohybe tovaru a osôb a pod.

Rád by som poukázal na to, že v EÚ už máme viac než len jeden príklad úspešného uplatňovania IKT pri účinnejšom využívaní energie. Je dobré, že sa medzi verejnosťou všeobecne hovorí o potrebe publikovať tieto príklady v záujme pozitívnej motivácie. V podstate vieme, čo musíme urobiť. Ide len o to prejsť od slov ku konkrétnym činom. Inak nám občania v členských štátoch prestanú dôverovať. Bohužiaľ, už teraz sme pre mnohých skôr byrokratickým debatným klubom ako inštitúciou, ktorá im je schopná pomáhať prekonávať prekážky a zlepšovať život.

Tieto slová sa bez výnimky takisto vzťahujú aj na celkovú energetickú politiku, ktorej sa venuje správa pani kolegyne Laperrouzovej. Bol som tieňovým spravodajcom dokumentu o druhom strategickom prieskume tejto politiky a chcel by som pani Laperrouzovej poďakovať za vynikajúcu prácu pri dosahovaní kompromisného riešenia pre túto správu. Výsledok je reálnejší a presvedčivejší, ako bol pôvodný text. Ako sa dalo čakať, s blížiacimi sa voľbami do EP sa začína prejavovať určitý stupeň populizmu nasmerovaného na voličov. Objavujú sa veľké ambície, ktoré ľudia radi počujú. Avšak ich splnenie je častokrát za hranicami reality. Áno, všetci by sme chceli uspokojiť dopyt po energii výhradne pomocou obnoviteľných zdrojov. To by bolo ideálne. Osobne však vyzývam k realizmu. Podobne je to aj so snahou pretlačiť do dokumentu obrovské zníženie emisií o 80 % do roku 2050, namiesto reálnejších 50 až 80 %.

Znovu sa takisto opakujú pokusy odporcov jadrovej energie vyčleniť tento bezemisný a pre Európu životne dôležitý zdroj z celkových energetických zdrojov. Každému, kto sa nechce len pripojiť k módnjej vlne a využívať strach z jadrovej energie, musí byť dokonale jasné, že sa bez nej jednoducho nezaobídeme. Budeme musieť investovať aj do novej generácie jadrových elektrární, do bezpečného skladovania, opätovného využívania paliva a do jadrového štiepenia. Považujem za rozumné, že správa nakoniec v podstate podporuje zahrnutie jadrovej energie do celkových energetických zdrojov. Nakoniec je podľa môjho názoru dôležitá snaha o lepšie prepojenie energetických sietí napríklad s pobaltskými štátmi. Tieto štáty sme roky nechávali v kaši a len sa im sľubovalo. Oceňujem takisto, že sme sa znovu vrátili k myšlienke lepšej koordinácie využívania rozvodných sietí, možno aj pomocou akéhosi centrálného kontrolného systému.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi najskôr poďakovať pánovi Remekovi a Výboru pre priemysel, výskum a energetiku za ich usilovnú prácu na téme, ktorá je mimoriadne dôležitá, keďže je pravda, že vďaka IKT môžeme významne prispieť v boji proti problémom týkajúcim sa zmeny klímy a k dosiahnutiu 20 % zníženia spotreby a emisií uhlíka.

Je to obrovská výzva, ako vieme, dá sa to však prekonať a môžeme to dosiahnuť, len ak vieme, ako používať IKT. Z tohto dôvodu Komisia iba nehovorí, ale koná nasledujúcim spôsobom.

Po prvé, pracovali sme na oznámení o komplexnej stratégii pre IKT, aby sme riešili naše energetické a klimatické problémy. Túto stratégiu bude sprevádzať odporúčanie, v ktorom stanovíme úlohy, ciele a časové harmonogramy pre činnosti v odvetví IKT, činnosti zainteresovaných strán a členských štátov. Tieto činnosti majú za cieľ urýchliť prijatie IKT ako aktivátora, ktorým dokážeme zvládnuť dopyt našich domácností, podnikov a spoločností všeobecne po energiách.

A teraz, na akej úrovni? Samozrejme, že najskôr na úrovni samotných produktov IKT. Ich uhlíková stopa je maximálne dôležitá a viem, že priemysel na tom pracuje. Dúfame, že sa táto práca dosiahne pomocou investícií do výskumu.

Druhou úrovňou sú IKT ako aktivátor celoplošne a vo všetkých odvetviach hospodárskej činnosti. Potrebujeme stimuly, aby sme zmenili správanie, ako povedala pani spravodajkyňa – „*penser autrement*“, ale stane sa tak, len ak vlády, správne orgány, podniky a občania pochopia, aký potenciál úspor tu existuje. To znamená, že

musíme zhodnotiť to, čo máme teraz a čo robíme lepšie. Ak to nezhodnotíme, nebudeme mať výsledky a práve preto potrebujeme východiskový bod, na základe ktorého budeme môcť porovnať zlepšenia.

Problém hodnotenia a kvantifikácie bude jadrom nášho návrhu.

Ďalšou podstatou tohto návrhu je spôsob, ako postupujeme od výsledkov výskumu k inováciám a praktickým úspechom. Samozrejme, začali sme s výskumom. Programy Komisie týkajúce sa financovania výskumného a technologického rozvoja majú za cieľ využiť tento potenciál aj v systémoch a infraštruktúre služieb.

Najvýznamnejšie výsledky sa očakávajú v oblastiach, ako sú distribúcia elektriny, stavebníctvo, dopravná logistika a osvetlenie. Pani spravodajkyňa má pravdu: v týchto projektoch potrebujete medziodvetvovú účasť. A aj preto sme zriadili projekty medziodvetvového výskumu a veľmi úzko spolupracovali s priemyslom, aby sme skrátili obdobie medzi výskumom a vývojom a inováciami. Je to aj dôvod, prečo sme v našich inovačných programoch podporili preukazovanie a potvrdenie nových riešení a technológií v skutočnom svete s cieľom maximalizovať ich fungovanie.

Redukovanie uhlíkovej stopy vo výrobkoch IKT tvorí takisto súčasť tohto výskumu. Pokiaľ ide o financovanie, doposiaľ sme do tejto iniciatívy investovali viac ako 4 miliardy EUR. V pláne obnovy, ktorý navrhla Komisia, patria medzi prioritné body programu verejno-súkromné partnerstvá vo výskume a vývoji spolu s jednou z troch iniciatív, ktoré navrhujeme, a to konkrétne energeticky účinné stavebníctvo, čo je oblasť, v ktorej, samozrejme, IKT zohrajú rozhodujúcu úlohu.

Jedným z pilotných projektov, ktoré sa teraz plánujú spustiť, je inteligentný dopravný systém. Už sme veľa investovali do inteligentných systémov umiestnených vo vozidle a teraz robíme ďalší krok, ktorým je vzťah medzi vozidlom a cestou a dopravnými značkami. Súhlasím s pani spravodajkyňou, že bude veľmi dôležité vytvoriť náš vlastný satelitný program, aby sme boli účinnejší v tejto záležitosti.

Giorgos Dimitrakopoulos, spravodajca Výboru pre zahraničné veci požiadaného o stanovisko. – (EL) Vážená pani predsedajúca, chcel by som zablahoželať pani Laperrouzovej a poďakovať jej za spoluprácu, ktorá bola pre nás užitočná počas celého obdobia. V mene Výboru pre zahraničné veci vám predložím hlavné myšlienky niektorých základných návrhov, ktoré sme predložili pani Laperrouzovej.

Po prvé, mala by existovať spoločná európska zahraničná politika v oblasti energetiky, pričom dôraz by sa mal klásť na bezpečnosť zdrojov energie a ich prepravných trás. V časoch, keď sa boj zameriava na zdroje energie, všetci chápeme dôležitosť tohto návrhu.

Po druhé, musíme prehľbiť naše vzťahy s ostatnými krajinami, hlavne s krajinami produkujúcimi energiu, ale takisto aj s krajinami, cez ktoré vedú trasy pre zdroje energie, inými slovami s tranzitnými krajinami.

Po tretie, potrebujeme novú generáciu záväzných doložiek týkajúcich sa vzájomnej energetickej závislosti. Tieto doložky sú mimoriadne dôležité najmä v rokovaniach, ktoré vedieme s inými krajinami, a keďže ide o aktuálnu otázku, napríklad najmä v rokovaniach, ktoré vedieme s Ruskom o novej dohode, ktorou by sa nahradila dohoda z roku 1997.

Spomínali sme boj o zdroje energie, čo je dôležitá problematika, ktorá nás dohnala k tomu, že teraz rozlišujeme medzi zdrojmi energie a trasami, cez ktoré sa k nám energia dostáva. V súčasnosti máme veľa dôležitých projektov. Rád by som spomenul plynovod South Stream, plynovod TGI (Turecko – Grécko – Taliansko), plynovod Nabucco a musím, samozrejme, spomenúť kaspickú oblasť, keďže o nej diskutujeme pri mnohých príležitostiach. Mám tu mapu Kaspického mora a som presvedčený, že ak sa pozrieme na Kaspické more, musíme sa pozrieť na všetky strany vrátane Azerbajdžanu a Turkménska. O tejto problematike by sme mali zajtra alebo pozajtra diskutovať v Európskom parlamente. Chcel by som vám však len pripomenúť dôležitosť Turkménska a takisto, samozrejme, Iránu.

Romana Jordan Cizelj, v mene skupiny PPE-DE. – (SL) Energia je jednou zo základných, životne nevyhnutných potrieb. Ľudstvo však už pred istým časom prestali uspokojovať len základné životné podmienky. Takisto sa usilujeme dosiahnuť určitý sociálny rozvoj, ktorý by nám uľahčil náš život. Práve preto energetika drží krok s hospodárskymi trendmi danej spoločnosti.

Len nedávno sme sa však začali pozeráť na prosperitu jednotlivca z holistickejšej perspektívy a už ju viac nemeríme len z hľadiska jeho kúpnej sily. Preto pokiaľ ide o energetiku potrebujeme nájsť správnu rovnováhu medzi bezpečnosťou a spoľahlivosťou dodávok, ochranou životného prostredia, bojom proti zmene klímy a konkurencieschopnosťou. Naša politická skupina podporuje všetky tieto tri ciele ako základný kameň spoločnej európskej energetickej politiky, a preto v tejto súvislosti vítame správu pani Laperrouzovej.

Zmena klímy a problémy, ktoré sme mali v januári s rozvodom ruského plynu do Európy, svedčia o dôležitosti diverzity, pokiaľ ide o spoločnú energetickú politiku. Európska únia musí zaviesť projekty, ktoré čím skôr posilnia našu energetickú infraštruktúru s cieľom uľahčiť dovoz dodávok energie rozličnými trasami. V tejto súvislosti sa potrebujeme ubezpečiť, že sme schopní dovážať plyn z rozličných tranzitných krajín aj z rozličných krajín, ktoré energiu vyvážajú. Realizácia projektu Nabucco je preto mimoriadne dôležitá.

Okrem toho potrebujeme obohatiť našu kombináciu zdrojov energie. V zásade potrebujeme zahrnúť vyšší pomer zdrojov energie, ktoré nemajú za následok emisie skleníkových plynov, a teda obnoviteľné zdroje energie a jadrovú energiu. Nemôžeme sa úplne otočiť chrbtom ani uhliu, ale musíme sa uistiť, že používame najlepšie možné technológie, ako napríklad tie, ktoré umožňujú zachytávanie a skladovanie uhlíka.

Rada by som zdôraznila, že účinné využívanie energie je našou prioritou. Početné štúdie však ukázali, že potrebujeme investovať naše finančné, intelektuálne a kreatívne schopnosti do výrobných a rozvodných kapacít. Dokonca aj pri všetkých spomenutých opatreniach nebudeme ešte určitý čas schopní znížiť závislosť od dovozu na nulu. S cieľom minimalizovať problémy týkajúce sa dovozu energie potrebujeme vytvoriť účinnú zahraničnú politiku v oblasti energetiky. Z tohto dôvodu by som bola rada, keby sa prijala Lisabonská zmluva, aby sa tak odstránili všetky inštitucionálne prekážky, ktoré by bránili vytváraniu zahraničných politík.

Narážam pri tom na Írsko, pričom očakávame, že írsky ľud tento problém vyrieši. Naše očakávania týkajúce sa spoločnej zahraničnej politiky v oblasti energetiky však budú realistickejšie, ak podnikneme konkrétne kroky v oblastiach, ktoré sme už zadefinovali ako súčasť spoločnej energetickej politiky. Som toho názoru, že by sme mali prijať tretí balík týkajúci sa liberalizácie plynu a elektriny ešte v tomto volebnom období spolu s jednotnými trhovými pravidlami pre celú Úniu.

Na záver mi dovoľte vyjadriť stanovisko k predloženým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom. Myslím si, že táto správa pani Laperrouzovej je dostatočne kvalitná na to, aby sme vylúčili potrebu akýchkoľvek podstatných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov. Dlhodobé ciele, ktoré splníme pomocou balíka 20 – 20 – 20 a ktoré podporila Európska rada aj Európsky parlament, by sa nemali meniť. Naša politická strana nepodporí žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sa snažia znížiť diverzifikáciu zdrojov energie. Naopak, podporíme tie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré majú za cieľ zvýšiť počet trás dodávok a zlepšiť energetickú bezpečnosť v Únii.

A nakoniec by som chcel zablahoželať spravodajkyni za vynikajúcu správu a poďakovať sa jej za spoluprácu.

Mechtild Rothe, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, vážení komisári, dámy a páni, chcela by som vyjadriť vďaka pani spravodajkyni Anne Laperrouzovej za jej skutočne nápomocný spôsob, ktorým sme viedli naše rokovania. Dovolte mi takisto poďakovať aj zamestnancom sekretariátov za ich neoceniteľný prínos.

Na pozadí nedávnej plynovej krízy sa mimoriadne dobre načasoval druhý strategický prieskum energetickej politiky. Bezpečnosť dodávok a solidarita medzi členskými štátmi musia byť v centre záujmu európskej energetickej politiky. Som pevne presvedčená, že by došlo k značnému zlepšeniu, ak by sa zodpovedala výzva na väčšiu diverzifikáciu plynových koridorov, ktorú obsahuje táto správa. Okrem toho musí Komisia do konca tohto roku predniesť návrh revízie smernice o dodávkach plynu z roku 2004 s cieľom začleniť do nej požiadavku záväzných a účinných pohotovostných plánov pre vnútroštátnu úroveň aj pre úroveň EÚ.

Ako poslanci Socialistickej skupiny v Európskom parlamente prikladáme podstatnú dôležitosť povinnosti členských štátov EÚ obzvlášť dohliadať na najzraniteľnejších občanov spoločnosti, hlavne na tých, ktorí sú obeťou palivovej chudoby, dokonca aj v obvyklom období. Stále neexistujú dostatočné vnútroštátne stratégie na vyriešenie tohto problému. Preto moja skupina vypracovala dodatočný pozmeňujúci a doplňujúci návrh, v ktorom členské štáty vyzýva, aby sa naozaj vynasnažili riešiť tento problém.

Správa kladie mimoriadnu dôležitosť na úsporu energie a energetickú účinnosť. Najúčinnnejším a najefektívnejším spôsobom, ako vylepšiť bezpečnosť dodávok je celkom jasné zvýšenie energetickej účinnosti a vytváranie úspor energie. Zároveň musíme mať ambiciózne a realistické ciele pre budúce dodávky energie v Európe. Som rada, že kráčame týmto smerom, napríklad aj vďaka výzve na dosiahnutie 60 % podielu obnoviteľných zdrojov v našej kombinácii zdrojov do konca roku 2050. Správa takisto zdôrazňuje osobitný význam týkajúci sa miestnych iniciatív pri hľadaní úspešnej klimateckej a energetickej politiky. Dohoda starostov zohráva v tejto súvislosti kľúčovú úlohu, ale je takisto dôležité podporovať aj iné, podobné prístupy, ako je napríklad myšlienka dohody ostrovov. Podstatné však je, že naše ciele sa len ťažko dosiahnu bez investícií do infraštruktúry energetických sietí a ďalšej liberalizácie vnútorného trhu. Potrebujeme

fungujúci jednotný energetický trh so spravodlivou hospodárskou súťažou, so zaručeným voľným prístupom k sieťam a s rovnakými distribučnými právami pre všetkých výrobcov. V tejto súvislosti sú podstatné nasledujúce týždne. Potrebujeme vytvoriť a rozvinúť inteligentnú elektrickú sieť, ktorá by obsahovala kombinované elektrárne založené na IKT a decentralizovanú výrobu energie. To je jediný spôsob, ako sa môžu zdroje energie účinne nasmerovať do oblastí, v ktorých sú naozaj potrebné. Potrebujeme európsku „supersieť“, ktorá využíva a spája obrovský potenciál Severného mora, Baltického mora a stredomorskej oblasti.

Správa sa však nedá obhájiť, pokiaľ ide o výzvu, aby Komisia vypracovala osobitný plán jadrových investícií. Z tohto dôvodu moja skupina vypracovala pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh, ktorý jasne zdôrazňuje náš spoločný záujem v oblasti jadrovej bezpečnosti. Zároveň zdôrazňuje, že otázka toho, či bude členský štát investovať do jadrovej energie, musí zostať výhradne na jeho zvrchovanom rozhodnutí. Môj osobný názor je, že jadrovú energiu nepotrebujeme.

PRESEDÁ: PÁN SIWIEC

podpredseda

Graham Watson, *v mene skupiny ALDE*. – Vážený pán predsedajúci, minuloročné preskúmanie energetickej politiky bolo vhodne načasované a gratulujem pani Anne Laperrouzovej za jej dôkladnú správu.

Spomínaná problematika je veľmi komplexná, ale možno ju stručne zhrnúť: Európa potrebuje energetickú politiku, ktorá nám dodá udržateľné, cenovo dostupné a bezpečné zdroje energie; udržateľné prostredníctvom prerušenia našej závislosti od fosílnych palív, ktoré dusia našu planétu, cenovo dostupné prostredníctvom zaručenia stabilných a reálnych nákladov pre spotrebiteľov a bezpečné prostredníctvom oslobodenia európskych občanov od závislosti od nespoľahlivých a monopolistických dodávateľov.

Tento piatok sa skupina komisárov stretne s premiérom Putinom a jeho ministrami. Energetika je takisto na programe, pričom by naša strana mala objasniť, že nebudeme tolerovať spor medzi Ruskom a Gruzínskom, ktorý sa uprostred zimy rozvinul do európskej plynovej krízy. Mali by sa požadovať záruky, ako aj varovania. Už sa to predtým stalo, ale nesmie sa to zopakovať.

Prišiel čas, aby Európa zásadne prehodnotila svoje dodávky energie. Tento názor zdieľajú poslanci všetkých skupín tohto Parlamentu, ktorí by sa mali zjednotiť v snahe uskutočniť túto úlohu. Práve preto tento týždeň zverejní pár z nás vrátane pána Hammersteina, ktorý bude hovoriť neskôr, brožúrukú „*Making the Green Energy Switch at a Time of Crisis*“ (*Prechod na ekologickú energiu v čase krízy*), na ktorej sa podieľali viaceré strany.

Som vďačný všetkým poslancom, ktorí prispeli svojimi nápadmi, a prekvapuje ma stupeň konsenzu, ktorý existuje. Tento Parlament má chuť pracovať rýchlo a spolupracovať pri hľadaní trvalého riešenia energetickej krízy v Európe. Musíme to využiť.

Jedným z možných plánov je vytvoriť novú energetickú éru, ktorá sa zakladá na niečom, čo sa nazýva supersieť alebo DESERTEC. Francúzske predsedníctvo to spomenulo ako možný operačný projekt novej Európskej únie pre Stredomorie. Viacerí poslanci vrátane pani Harmsovej nedávno navštívili južné Španielsko, aby videli technológiu v činnosti: solárna tepelná energia z južnej Afriky a z území bohatých na slnečné svetlo v južnej Európe dokáže vďaka energii zo slnka vytvoriť ekvivalent jedného a pol milióna barelov ropy na jeden kilometer štvorcový ročne. Táto energia prepravovaná prostredníctvom energeticky účinných, vysokonapäťových priamych prúdových káblov sa môže použiť v európskej supersieti, pričom bude zberať obnoviteľnú energiu z celej Európy – prílivovú energiu z pobrežných regiónov, veternú a vlnovú energiu z návetiernej severozápadnej Európy a biomasu a geotermálnu energiu z miest, kde tieto zdroje prekvitajú.

Už teraz existujú náklady. Nemecké vzdušné a kozmické centrum odhaduje, že by to stálo 45 miliárd EUR, ale takisto tvrdí, že by tým spotrebiteľia ušetrili oveľa viac vo forme znížených účtov za energiu počas nasledujúcich 35 rokov a že táto investícia by vytvorila tisíce pracovných miest.

Je to odvážny projekt energetickej budúcnosti, ktorý je udržateľný, cenovo dostupný a bezpečný. Toto je energetická budúcnosť, za ktorú musí Európa bojovať.

Antonio Mussa, *v mene skupiny UEN*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som úprimne poďakovať pani Laperrouzovej za jej vynikajúcu prácu, s ktorou do veľkej miery súhlasím. Som však zmätený, pokiaľ ide o určité aspekty, možno pre nadmerné spoliehanie sa na hodnotenie Komisie.

Predovšetkým mám pocit, že predpovedaný trend v dopyte po plyne je obmedzujúci. Ak je to tak, bojím sa, že to bude mať negatívny vplyv na zdroje financovania projektov. Relevantné projekty sú vzhľadom na infraštruktúru v rôznom stupni rozvoja. Skôr, ako by sme pri vážnejšom prehliadnutí stredomorskej oblasti mali abstraktne zadefinovať poradie dôležitosti, bolo by namiesto toho vhodné ich znovu zhodnotiť, pokiaľ ide o čas rozvoja, finančnú štruktúru, dostupné dodávky a spojenie medzi verejnou podporou a súkromnými záväzkami.

Pani Laperrouzová ďalej odporúčala diverzifikáciu zdrojov a trás dodávok. Jedným príkladom je južný koridor. Pokiaľ ide o tieto otázky, myslím si, že je potrebný programový prístup rozdelený na fázy. V prípade Kaspického mora bude v prvej fáze skutočne dostupný len plyn z Azerbajdžanu. Prístup k iným krajinám sa uskutoční v druhej fáze, čím sa trh stane komplikovanejším, pokiaľ ide o politické, regulačné a infraštruktúrne podmienky. Návrh Komisie na rozvojovú spoluprácu v Kaspickom mori môže tieto problémy prekonať, ak sa k nemu popri iných úlohách pridá aj úloha umožniť rozvoj chýbajúcej infraštruktúry.

Predposledným aspektom je skutočnosť, že mechanizmy solidarity sú nepochybne základom energetických politík Únie aj vo vzťahu k Lisabonskej zmluve. Bolo by však pre uskutočniteľnosť týchto opatrení vhodné, aby sa okrem možných skreslení predišlo prehnane ťažkopádny postupom.

Nakoniec sa zmienim o vonkajších vzťahoch. Okrem úlohy energetickej charty, ktorou sa rozšíril Výbor pre energetiku, je dôležitým cieľom tiež zahrnutie tranzitných krajín, ako aj oblasti obnoviteľnej energie.

Rebecca Harms, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, napriek dobrej atmosfére, v ktorej sme pracovali na druhom strategickom prieskume energetickej politiky, ľutujem, že musím povedať, že sa nám nepodarilo dosiahnuť opravy návrhu Komisie, o ktorých som bola presvedčená, že sú nevyhnutné.

Podľa môjho názoru má názov „Strategický prieskum energetickej politiky“ silnú konotáciu budovania budúcnosti. Ak sa na tento prieskum pozrieme, musíme usúdiť, že je až priveľmi zakorenený v minulosti. V centre tohto strategického energetického plánu – a obávam sa, že to neopravuje ani správa pani Laperrouzovej – je stará kombinácia rôznych druhov energie, a to uhlia a jadrovej energie. Skutočne ide opäť o mimoriadne silné zameranie sa na jadrový pilier.

Uvažujem, pán komisár Piebalgs, čo sa stalo s návrhmi, ktoré ste nám predložili na začiatku tohto legislatívneho obdobia, keď ste nám povedali, že je potrebné dostať obrovské riziká spojené s jadrovou energiou pod kontrolu, že problém jadrového odpadu, financovania vyradovania a všetky tieto otázky sa musia vyriešiť ešte skôr, ako Komisia urobí akýkoľvek pozitívny krok smerom k rozvoju jadrovej energie. Ani jedna z týchto problematik sa doteraz nevyriešila, no Komisia už teraz spúšťa túto projadrovú ofenzívu. Nezdá sa, že by vás prinajmenšom znepokojovala skutočnosť, že jeden z najväčších debaklov v histórii západoeurópskeho jadrového priemyslu sa koná teraz vo Fínsku, kde rozdiel sporu medzi fínskou elektrárnou a Arevou práve dosiahol 2,4 miliardy EUR v dôsledku prílišných dodatočných nákladov v Olkiluoto. Lámam si hlavu nad zmyslom tohto nového investičného nadšenia pre odvetvie, ktoré opäť raz vytvára podobný neporiadok, aj napriek tomu, že celé desaťročia prijímalo verejné investície zďaleka prevyšujúce objem určený pre všetky ostatné odvetvia. Veľmi rada by som vedela, či toto všetko naozaj myslíte vážne alebo či povrázky poťahuje niekto iný.

Podľa môjho názoru je kombinácia uhlia a jadrovej energie presne tou stratégiou, ktorá dohnala energetickú politiku Európskej únie do slepej uličky. Už som povedala dosť o jadrovej energii, ale zbytočné používanie fosílnych palív, čomu sa prieskum vôbec nevenoval, takisto prispelo k súčasnej klimatickej katastrofe. Nevyhnutné úpravy tejto zastaranej stratégie minulosti sa však v tomto prieskume neuskutočnili.

Pri rokovaníach o správe pani Laperrouzovej stanovila moja skupina jasné priority. Je úplne samozrejmé, že jadrová energia nebola jednou z nich, ale snažili sme sa zaviesť skutočné zmeny aj do ďalších oblastí. Chceli sme, aby bol cieľ 20 % zníženia spotreby primárnej energie konečne záväzný. To sa nestalo. Očakávame realistický návrh rozvoja „supersiete“, inými slovami siete, ktorá musí byť schopná zahrnúť skutočne veľké kapacity do vytvárania energie z obnoviteľných zdrojov energie v Severnom mori, v iných pobrežných oblastiach alebo južných púštnych regiónoch. V správe ani v návrhu Komisie sa však nič podobné neobjavilo.

Takisto sme presvedčení, že bolo obrovskou chybou vynechať celú oblasť dopravy z tohto strategického plánovacieho procesu týkajúceho sa energetiky, keďže rovnako ako vy sa aj my chceme zbaviť závislosti od ropy. Vy ste rozhodli o tom, že záležitosť dopravy by sa mala riešiť osobitne, ale podľa nášho názoru táto otázka by mala byť jedným z kľúčových, hlavných bodov strategického energetického plánovania.

Diverzifikácia dodávok plynu je veľmi dobrá a je to, samozrejme, niečo, čomu by sme sa mali venovať, ale zároveň by sme mali vynaložiť všetko úsilie, aby sme raz a navždy zabezpečili, aby sa tento plyn používal efektívne. Inak sa nakoniec s diverzifikáciou nikam nedostaneme.

Minulý týždeň mnou otriasla správa, že sa v pláne obnovy Európskej komisie znovu preskúmajú všetky tieto strategické deformácie a prijíma sa rovnaký spiatocnícky prístup ako v tomto strategickom prieskume energetickej politiky. V mene svojej skupiny musím povedať, že nepodporíme správu pani Laperrouzovej ani strategický prieskum energetickej politiky a že sa pokúsime obhájiť prípad udržateľnosti a zdravého rozumu v kontexte plánu obnovy.

Esko Seppänen, v mene skupiny GUE/NGL. – (FI) Vážený pán predsedajúci, vážení komisári, solidarita je krásne slovo. Vo všeobecnosti patrí do slovnej zásoby ľavice. Nemali by sme vyzývať na solidaritu len v mene politiky proti Gazpromu a proti Rusku, ale takisto preto, aby sme zabránili všeobecnej energetickej chudobe. Aj chudobní ľudia potrebujú energiu vo forme elektriny či vykurovania.

Hlavným problémom európskej energetickej stratégie je, že sa nebudovala od základov, ale je zakorenená v geografii, histórii a energetickom hospodárstve každej jednej krajiny. Keby existovala spoločná stratégia s harmonizovanými štruktúrami, znamenalo by to, že by existovali víťazi a porazení. Sú tu krajiny, ktoré sú nútené opustiť svoje vyskúšané a otestované štruktúry v mene solidarity. Toto však nie je solidarita.

Harmonizácia elektrických sietí takisto znamená harmonizáciu cien elektriny. V praxi sa to nedá robiť odvolaním sa na najnižšie ceny, ale na nejaké priemerné ceny. V tom prípade tu budú porazení: krajiny s lacnou elektrinou. Takisto budú musieť peniaze použité v rozpočte EÚ na financovanie plynovodov platiť krajiny, ktoré ich nepoužívajú.

Pani Laperrouzová má pravdu, keď tvrdí, že investície do sietí majú vynaložiť členské štáty alebo ich spoločnosti a nie EÚ. EÚ nemôže byť operátorom pre ropu, plyn či elektrické siete a veľké sumy rozpočtových fondov EÚ by sa nemali používať na podporu investícií do sietí.

Ako to už spomenula pani Harmsová, aj naša skupina by chcela navyše každého upozorniť na problémy, o ktorých sa vie, že sú spojené s využívaním jadrovej energie. Kým na jednej strane znižujeme emisie oxidu uhličitého, na druhej strane narastá objem plutónia.

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Správa pani Laperrouzovej sa zaoberala dôležitými otázkami týkajúcimi sa dodávok energie, ktorým v súčasnosti čelí Európska únia. Nedávny plynový konflikt medzi Ruskom a Ukrajinou nezanechal Európsku úniu v žiadnom prípade bez zranenia. Správa uvádza niekoľko politických postupov pre európsky energetický trh, ktoré by mohli obmedziť zraniteľnosť Európskej únie v prípade ďalšieho konfliktu. Som za väčšiu rôznorodosť zdrojov energie a partnerských krajín, z ktorých EÚ dováža energiu, inými slovami za diverzifikáciu dodávky energie. Plynový konflikt medzi Ruskom a Ukrajinou znovu poukázal na naliehavosť tohto problému a ja úprimne dúfam, že sa projekt Nabucco, aby som uviedol jeden príklad, v najbližšej budúcnosti uskutoční.

Táto túžba osobitne znamená, že Európska únia a členské štáty sa potrebujú ešte viac zamerať na regionálnu integráciu. V súčasnosti sú siete viacerých členských štátov stále príliš izolované, a preto príliš závislé od dovozu z tretích krajín. Vytvorenie nových spojení medzi energetickými sieťami členských štátov takisto umožní efektívnejšie fungovanie vnútorného trhu.

Aby sa naďalej zlepšovalo fungovanie vnútorného trhu musí nastať úplné oddelenie vlastníctva výrobných spoločností a sieťových spoločností. Toto je najlepším spôsobom ako pôsobiť proti asymetrickému otvoreniu trhu.

Niekoľko členských štátov sa medzitým snažilo o opätovné spustenie jadrových elektrární, ktoré boli zatvorené v rámci dohôd s Európskou úniou. Toto sa nezdá byť tou najlepšou voľbou. Investovanie do väčšieho počtu cezhraničných spojení by z dlhodobého hľadiska účinnejšie znížilo závislosť od jednej alebo viacerých tretích krajín.

Ďalším dôležitým politickým postupom v správe, s ktorým plne súhlasím, je zvyšovanie energetickej účinnosti a zvyšovanie podielu udržateľnej energie. Členské štáty však majú rozdielne názory na otázku, či jadrová energia zohráva úlohu pri znižovaní emisií CO₂. Ide predovšetkým o záležitosť, o ktorej musia rozhodnúť skôr členské štáty než EÚ. Privítali by sme v tomto väčšiu zrozumiteľnosť v správe. Dúfame, že sa toto v procese pozmeňovania a dopĺňovania opraví.

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Vážené dámy a páni, doteraz som si všimol, ako veľmi domnele a abstraktne sa v tomto Parlamente rozhoduje o tom, čo je pre Európu najlepšie, ale poslali ma sem bulharskí voliči, a preto sa viac zaujímam o to, čo je najlepšie pre moju rodnú krajinu, Bulharsko.

Pre nás, patriotov z „Ataky“, je energetická nezávislosť pre Bulharsko hlavnou prioritou. Počas „rozhovorov“, ktoré my nazývame „príkazy EÚ“, od nás požadovali zatvoriť reaktory 1, 2, 3 a 4 jadrovej elektrárne Kozloduj.

Chcem vám pripomenúť, a ak neviete, potom si to zapamätajte, že tieto bloky prešli všetkými kontrolami a vyhlásili sa za úplne bezpečné. Na začiatku roku 2007 položil môj kolega Dimitar Stoyanov Európskej komisii otázku, či existovala požiadavka zatvoriť všetky tieto bloky, aby mohlo byť Bulharsko prijaté do EÚ. Ako sa ukázalo, takáto požiadavka zo strany Európskej komisie neexistovala. Pán Günter Verheugen však klamal a povedal bulharskému parlamentu, že takáto požiadavka existovala.

Pred niekoľkými dňami čelilo Bulharsko mimoriadne závažnej energetickej kríze. Podľa článku 36 prístupovej zmluvy máme právo začať znovu aktivovať túto jadrovú elektráreň. To je naše právo, a preto moji kolegovia v bulharskom parlamente prišli s návrhom zákona na znovu aktivovanie blokov 1 až 4 jadrovej elektrárne Kozloduj, ktoré sú momentálne zatvorené.

Spolu s mojimi kolegami v Európskom parlamente, Dimitarom Stojanovom a Slavim Binevom, som predložil písomné vyhlásenie 0005/2009, v ktorom som žiadal o znovu aktiváciu týchto reaktorov s cieľom získať energetickú nezávislosť Bulharska.

Na záver, vám chcem povedať, že Európa bude silná, keď každý jednotlivý členský štát bude silný a bude mať svoju vlastnú energetickú nezávislosť. Toto je jediná cesta, ak chceme pracovať pre našich voličov a pre našich občanov.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Vážení páni predsedajúci, keď diskutujeme o strategickom prieskume energetickej politiky, myslím si, že je dôležité poukázať na niektoré riziká, do ktorých sa rútime. Nie sú to riziká neistej dodávky energie so všetkými problémami, ktoré sú s tým spojené, ale je to aj skutočnosť, že sme vystavení politickému tlaku režimov, ktoré používajú dodávky energie ako spôsob ovplyvňovania iných vlád. V dôsledku toho existuje tiež riziko rozdrobenia Európskej únie, keď sa členské štáty rozdelia podľa svojich rozdielnych záujmov, a tým podkopú jej spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku.

Myslím si, že je dobré vidieť, že politiky, ktoré potrebujeme na riešenie zmien klímy, sa veľmi podobajú na politiky potrebné na posilnenie našej energetickej bezpečnosti. Znižovanie používania fosílnych palív znamená nižšiu závislosť od nespoľahlivých dodávateľov. Zvýšená dodávka z ostatných zdrojov energie znamená klesajúci dopyt po fosílnych palivách, nižšie ceny pre európskych občanov a v neposlednom rade aj znížené peňažné toky pre svetové ropné režimy.

Má to obrovské bezpečnostné dôsledky, ktoré musíme zvažovať, keď diskutujeme o budúcej energetickej stratégii Európskej únie. Myslím si, že niektoré časti ľahko zapadnú na svoje miesto, keď budeme mať túto perspektívu. Potrebujeme väčší vnútorný trh v Európskej únii, pretože v skutočnosti je to jediná záruka solidarity medzi členskými štátmi. To znamená, že potrebujeme pracovať viac na cezhraničných spojeniach a mať lepšiu rozvodnú sieť, ktorá by zväzovala členské štáty spolu, čím by sa zväzoval aj trh.

Potrebujeme vyvíjať viac biopalív. Nesúhlasím s tými, ktorí tvrdia, že tu existuje riziko. V Európe, ako aj v ďalších častiach sveta je možné zväčšiť územie, ktoré používame. Dokonca aj malé prispievanie biopalivami má za následok nižšiu závislosť od fosílnych palív a zmenu ceny.

Musím takisto zdôrazniť problematiku jadrovej energie. Niekedy si myslím, že je to chýlostivá otázka, pretože je to jeden z najväčších možných prispievateľov, vďaka ktorému má Európska únia schopnosť znížiť emisie oxidu uhličitého dnes aj v budúcnosti. Rád by som touto poznámkou skončil. Ak sa pokúsime spojiť všetky tieto zložky, budeme mať príležitosť vytvoriť nielen silnejšiu energetickú politiku, ale takisto aj silnejšiu bezpečnostnú politiku.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Energetická politika je a stále bude pre EÚ prioritou. Plynová kríza túto zimu, keď boli zaznamenané extrémne nízke teploty, opäť poukázala na závislosť Európskej únie a jej členských štátov od tradičných dodávateľov plynu. „Zjednotení v rozmanitosti“ je mottom Európskej únie. Dúfam, že táto plynová kríza nás všetkých spojí, aby sme navrhli spoločnú energetickú politiku.

Rozvoj projektu Nabucco a výstavba terminálu LPG v Constanci, významnom prístave Čierneho mora, spolu s prepojeniami vnútroštátnej infraštruktúry elektrickej energie sú všetko opatrenia, ktoré môžu pomôcť

k zvýšeniu bezpečnosti dodávok energie a posilniť schopnosť EÚ ponúknuť solidaritu členským štátom postihnutým energetickou krízou.

Vyzývam Komisiu a členské štáty, aby investovali do modernizácie európskej energetickej siete, čím sa posilní energetická účinnosť a výroba energie z obnoviteľných zdrojov. Takisto nalieham na Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili financovanie opatrení zameraných na zníženie znečisťovania spôsobeného zariadeniami spaľujúcimi uhlie. V súčasnej krízovej situácii sú členské štáty nútené zamerať väčšiu pozornosť na stanovovanie svojich priorít a strategických smerníc pre rozvoj.

Čo sa týka energetickej účinnosti, EÚ môže dosiahnuť rýchle výsledky pri cenovo dostupných nákladoch v boji proti zmene klímy. Podporovanie existujúcej energetickej hospodárnosti budov a pasívnych budov, ako aj používanie informačných a komunikačných technológií na zníženie spotreby energie a zvýšenie energetickej účinnosti prostredníctvom zavádzania inteligentných meracích prístrojov a automatických systémov vo veľkom sú strategickými usmerneniami pre rozvoj, do ktorého musí Európa investovať.

Takisto nalieham na Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili financovanie opatrení zameraných na zníženie znečisťovania spôsobeného zariadeniami spaľujúcimi uhlie. V súčasnej hospodárskej kríze sú členské štáty nútené zamerať väčšiu pozornosť na stanovovanie svojich priorít a strategických usmernení pre rozvoj. Do roku 2020 musí EÚ zvýšiť energetickú účinnosť o 35 % a znížiť spotrebu primárnej energie o 20 %. Vyzývam Komisiu a členské štáty, aby podporovali a financovali výskumné projekty zamerané na zvyšovanie energetickej účinnosti.

Vážený pán komisár, nalieham na Európsku komisiu, Európsku investičnú banku a členské štáty, aby vytvorili európsky fond pre energetickú účinnosť a obnoviteľné energie s cieľom zabezpečiť, aby sa zozbieral potrebný verejný a súkromný kapitál na zavedenie projektov energetickej účinnosti, na ktorých sa v súčasnosti pracuje v rámci celej Európskej únie. V neposlednom rade chcem spomenúť odvetvie dopravy, hlavné odvetvie, v ktorom sa používa ropa. Myslím si, že teraz potrebujeme prijať na európskej úrovni niektoré vysoko ambiciózne strednodobé až dokonca dlhodobé ciele do roku 2020, ktoré sa týkajú energetickej účinnosti vozidiel. Takisto povzbudzujem členské štáty, aby inteligentným spôsobom navrhli dopravné politiky pre tovar a pre pohyb ľudí, najmä v mestských oblastiach. V neposlednom rade, inteligentná doprava je jedným zo strategických usmernení pre rozvoj dopravy.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, všetci vieme, že európsky energetický trh má problémy. V súčasnosti dovážame takmer 50 % a ak nič neurobíme, o 10 rokov to bude 70 %. Nami produkovaná energia sa častokrát vyrába spôsobom, ktorý poškodzuje naše životné prostredie a vytvára skleníkový efekt. Spôsobom, ktorý poškodí naše zdravie, hospodárstvo a stabilitu nielen v našej časti sveta, ale takisto aj v mnohých ďalších častiach sveta.

Energia, ktorú máme v Európe, sa musí distribuovať prostredníctvom rozvodnej siete, ktorá je zastaraná a ktorá nebola obnovovaná alebo dobre udržiavaná. Máme tiež blízkyh susedov a konflikty týkajúce sa otázok energie, ktoré sú mimoriadne znepokojujúce. V poslednom roku sme pri viacerých príležitostiach v tomto Parlamente hovorili o našich vzťahoch s Ruskom a je absolútne neprijateľné urobiť z energetickej krízy novoročnú tradíciu a dostať obyčajných ľudí do takej situácie, keď starí ľudia mrznú na smrť, nemocnice sa musia zatvoriť a priemysel zastavuje prevádzku. To je absolútne neprijateľné.

Ďalšou absolútne neprijateľnou vecou je to, čo sa Rusko a Gazprom snažia robiť s plynovodom Nord Stream, hlavne ich bezohľadné pošliapanie švédskych právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia a európskych právnych predpisov vzťahujúcich sa na ochranu Baltského mora, a to napriek skutočnosti, že toto vnútrozemské more už má neuveriteľne veľa obrovských oblastí neživého dna. To je absolútne neprijateľné.

Budeme potrebovať všetky zdroje energie, všetky nové technológie a inovácie, všetok výskum a všetky počítačové schopnosti, ktoré máme, aby sme mohli čeliť všetkým týmto rozličným problémom. Nariadenia predložené Komisiou vrátane finančného balíka sú veľmi dobré, ale naši občania stále čakajú, kým sa vlády odvážia urobiť rozhodnutie o energetickej solidarite a o rozdelení obrovských štátnych monopolov. Tieto monopoly sa nezaoberajú len výrobou energie, ale takisto aj jej distribúciou, čím sa občania a podniky, malé podniky, ako aj veľké odvetvia, dostávajú do neprijateľnej situácie.

Myslím si, že spravodajkyňa, pani Laperrouzová, vypracovala mimoriadne dobrú správu. Takisto si myslím, že návrh Komisie v týchto oblastiach je veľmi dobrý a dúfam, že v tejto záležitosti prijmeme rozhodnutie čo najskôr. Ďakujem.

Eugenijus Maldeikis (UEN). – (LT) Hlavným ponaučením z tejto plynovej krízy je obrovská zraniteľnosť energetického systému Európy a veľmi veľké riziko týkajúce sa dodávok energie. Toto riziko pretrváva, keďže dohoda medzi Ukrajinou a Ruskom je jednorazovou dohodou a táto situácia sa bude nepochybne opakovať. Bilaterálne energetické otázky zostávajú v zásade nevyriešené nielen medzi Ruskom a Ukrajinou, ale aj medzi Ukrajinou a Európskou úniou a medzi Európskou úniou a Ruskom, a to hlavne kvôli tomu, že neexistuje spoločný energetický operačný systém pre EÚ, Ukrajinu a Rusko. Doteraz neexistujú žiadne zabezpečenia ani záruky, tieto sa ešte len musia vypracovať. Rád by som zdôraznil, že závislosť od dodávky plynu a od používania plynu dramaticky rastie, a dokonca porastie ešte viac, keď sa zatvoria jadrové elektrárne v Litve, Bulharsku a na Slovensku. Toto poukazuje na to, že riziko pretrváva a možno sa zvyšuje.

Máme veľmi jasnú dlhodobú energetickú stratégiu pre Európsku úniu ako celok. Viedli sme o nej veľmi zapálené rozpravy. Hovorí sa o dlhodobých opatreniach. Podľa môjho názoru najslabším článkom je naša krátkodobá až strednodobá energetická politika. Neprešla testom reality a ukázala to plynová kríza. Rád by som vyzval Komisiu, aby prešetrila takýto scenár, ktorý sa, bohužiaľ, neskúmal z rozličných iných právnych a politických príčin. Aké by boli náklady, prínosy a následky dočasného predĺženia prevádzky jadrových elektrární v Bulharsku, na Slovensku a v Litve, čím by sa v tejto situácii zásadne posilnila energetická bezpečnosť v týchto krajinách, ako aj v Európe ako celku? Navyše zoči voči podmienkam dlhohodobej a neurčitej hospodárskej krízy by sa tým umožnilo účinnejšie využívanie zdrojov a podstatne by sa znížilo zaťaženie našich obyvateľov a podnikateľského sektora v dôsledku krízy.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pokiaľ ide o stratégiu energetickej bezpečnosti a správu pani Laperrouzovej, myslím si, že majú spoločné jedno. Ani návrh Komisie ani správa pani Laperrouzovej nestanovujú žiadne priority. Sú akýmsi mišmašom všetkého, za čo v Komisii alebo Parlamente lobovali nátlakové skupiny. Pokiaľ si nestanovíme priority, nikdy peniaze múdro nerozdelíme.

V skutočnosti je priorita každému jasná. Musíme začať s energetickou účinnosťou v budovách, vozidlách, chladničkách a pod. Nie je nič lacnejšie a nič, čo by mohlo vytvoriť viac pracovných miest. Po druhé tu máme obnoviteľnú energiu. Keď tvrdíme, že 60 % celkovej kombinácie zdrojov energie by malo do roku 2050 pochádzať z obnoviteľných zdrojov, znamená to, že minimálne 90 % našej elektrickej energie by malo pochádzať z obnoviteľných zdrojov. Táto úroveň 90 % výroby elektrickej energie z obnoviteľných energetických zdrojov sa istotne dosiahne oveľa skoršie pred rokom 2050, pretože sme už prijali smernicu, ktorá stanovuje cieľ 35 % do roku 2020. Ak dokážeme dosiahnuť 35 % zelenej elektriny do roku 2020, pričom súčasný východiskový bod je 15 %, budeme schopní dosiahnuť 60 % alebo viac už v roku 2030.

Po tretie, je tu plyn, ktorý nám pomôže v núdzi. Ako je to možné? Teraz investujeme miliardy do plynovodov, pričom sa má spotreba plynu v Európe znižovať. Práve o tomto píšete vo svojom dokumente, pán Piebalgs, a dá sa to čítať aj medzi riadkami v správe pani Laperrouzovej.

Takže máme účinnosť, obnoviteľné zdroje a plyn a okrem toho chcete investovať 1,3 miliardy EUR do zachytávania a skladovania uhlíka (CCS). Kde tu pri tom všetkom zostal priestor na slepú lojalitu voči jadrovej energii?

Musím povedať, pán komisár, že dokonca ani nedokážete správne spočítavať. Ak si vyberieme účinnosť a obnoviteľnú energiu a budeme pokračovať v aspoň spolovice rozumnej plynovej politike a ak budeme naozaj musieť investovať o trochu viac do CCS, nebudeme potrebovať jadrovú energiu. Nemusíme podstupovať toto riziko. Len sa pozrite na fakty!

Pokiaľ ide o plán hospodárskej obnovy, musím povedať, že som na Komisiu naozaj nahneváný. Ani cent na energetickú účinnosť! Ani cent na partnerstvá miest! Pán komisár, 10. februára sa na vaše pozvanie stretnú v Bruseli zástupcovia 300 miestnych orgánov v Európe. Čo im povieme: že kabinet pána Barrosa minulý týždeň od pondelka do stredy znížil rozpočet na partnerstvá miest o 500 miliónov EUR? Považujem to za protirečivé a úplne nesprávne. Skutočnosť je taká, že potrebujeme mestá a obce za partnerov v novej energetickej politike. Ani cent na solárnu energiu, ani cent na biomasu! Inými slovami, navrhujeme plán hospodárskej obnovy, v ktorom dávame tri a pol miliardy oligarchii energetických gigantov a ani jediné euro partnerom, ktorých si potrebujeme získať pre zmenu na zelenú energiu.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Ďakujem, budem stručný. Rád by som sa pozrel na dva aspekty, o ktorých sa myslím zatiaľ nehovorilo, najmä na skutočnosť, že v Európe potrebujeme integrovaný energetický systém, ktorý prepojí jednotlivé druhy energií a ktorý bude prepájať jednotlivé siete takým spôsobom, aby bolo možné nahradiť prípadné výpadky. Nedávna plynová kríza nám ukázala, že je to mimoriadne dôležitá úloha. Druhá vec je, že potrebujeme prepojiť tieto energetické siete s podobnými sieťami v iných oblastiach, ako sú dopravné a komunikačné siete, aby medzi nimi existovala určitá symetria. Tak tomu zatiaľ nie je a ja

si myslím, že bližší pohľad ukáže, že tu súvislosti existujú. Rád by som povedal, že práve úloha sietí je veľmi dôležitá pre budúce formovanie Európy a že tieto siete sú pre súdržnosť Európy oveľa dôležitejšie ako byrokracia, ktorá nám utešene rastie ako v Bruseli, tak aj v členských štátoch. Myslím si, že Európska únia bude v budúcnosti akýmsi náhrdelníkom navlečeným na nite týchto sietí.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Súčasná finančná kríza sa premieta do krízy hospodárskej. Nadväzne vzhľadom na nedostatok dostupných úverov hrozia krízy energetickej a potravinovej. Pre zachovanie aspoň terajšej úrovne produkcie energií bude potrebné do roku 2030 celosvetovo investovať do rekonštrukcie a otvárania nových ložísk ropy a plynu, ako aj do výroby a rozvodov energií všetkého druhu cca 26 biliónov amerických dolárov.

Zároveň bude potrebné toky ropy, plynu a elektrickej energie integrovať tak, aby sa vytvoril účinný a výrazne diverzifikovaný systém. Ten musí napomôcť preklenúť dôsledky lokálnych politických stretov, ale aj dôsledky prípadných živelných udalostí a umožniť funkčné zásobovanie energiami v celoeurópskom kontexte. Slovenská republika mala možnosť v uplynulých týždňoch na vlastnej koži zakúsiť zložitosť situácie, keď v dôsledku konfliktu medzi Ukrajinou a Ruskom rad dní neprišiel na Slovensko ani kubík plynu. Skúsenosť Slovenska, ale aj ďalších európskych krajín ukázala, že je treba razantne podporiť priority Európskej únie zamerané na prepájanie a integrované riešenie izolovaných energetických trhov v Európe.

Nemôžem si však odpustiť poznámku, že ako chybné a neprezieravé sa v súčasnej situácii ukazuje vynútené a predčasné odstavenie dvoch blokov jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice. Tieto spĺňali všetky kritéria pre bezpečnú prevádzku. Ich odstavenie si v prístupovej zmluve politicky vynútila Európska komisia ako daň za vstup Slovenska do Európskej únie. Uvedené rozhodnutie nepochybne oslabilo energetickú dostatočnosť nielen Slovenska, ale aj Európskej únie.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, boj proti zmene klímy a potreba energetickej bezpečnosti a posilnenia konkurencieschopnosti nášho hospodárstva nás vedú po ceste tretej priemyselnej revolúcie do éry, v ktorej sami odvykneme od minerálnych palív.

Je to skutočná revolúcia, ktorá so sebou prináša obrovské štrukturálne zmeny výrobného a spotrebného modelu a nakoniec aj zmenu nášho súčasného spôsobu života. Verím, že si ako Európska únia udržíme v tejto revolúcii globálne vedúce postavenie. Aby sa tak stalo, potrebujeme vynaložiť všetko naše úsilie, aby sme obmedzili energetickú náročnosť hospodárstva vo všetkých odvetviach. Jedným z nástrojov zlepšovania energetickej účinnosti je využívanie potenciálu informačných a komunikačných technológií (IKT). Na využitie týchto technológií potrebujeme značné stimuly, aby sme zvýšili energetickú účinnosť Európskej únie do roku 2020 o 20 % v rámci cieľa 20 – 20 – 20.

Návrh, ktorý nás vyzývajú o pár dní prijať a ktorý sa týka posilnenia energetickej účinnosti prostredníctvom IKT, kladie osobitný dôraz na výskum a vývoj priekopníckych technológií, ako sú nanotechnológie a fotonické technológie, ktoré majú veľký potenciál zlepšiť energetickú účinnosť. Dôraz sa takisto kladie aj na navrhovanie politik na posilnenie prijímania týchto technológií.

Takisto dáva významný podnet na ekologické inovácie a podnikanie prostredníctvom skupiny opatrení a činností. Rád by som spomenul najmä ekologické verejné obstarávanie, ktoré agentúram verejného sektora umožní zohrávať vedúcu úlohu pri úspore energií prostredníctvom používania nových technologických aplikácií IKT.

Nakoniec sa v návrhu spomínajú podnety na inteligentné a integrované systémy riadenia energie v našich mestách a na inteligentné dopravné systémy riadenia s logickejšim fungovaním na cestách a dopravnými systémami.

Hoci to nie je právny predpis, z toho, čo som povedal, je jasné, že tento návrh, o ktorom máme o pár dní hlasovať, je mimoriadne dôležitý, pretože vytvára z IKT v zásade jeden z hlavných ukazovateľov udržateľného rozvoja v Európskej únii. Preto vás vyzývam, aby ste ho o pár dní podporili pri hlasovaní.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dúfam, že máme všetci jasno v tom, čo sú tu priority: energetická účinnosť, úspora energie a obnoviteľná energia. Napriek tomu nemôžeme obísť skutočnosť, že sa budeme musieť trápiť s našimi zásobami plynu ešte mnoho rokov. Takže, aké je ponaučenie z konfliktu medzi Ukrajinou a Ruskom a z krízy, ktorá vyplynula z tohto konfliktu? Podľa môjho názoru – a mrzí ma, že to musím povedať, pán komisár – sa mi zdá, že nebudeme lepšie alebo prinajmenšom nie oveľa lepšie pripravení, keď sa to stane nabudúce. Nedá sa ani povedať, že kríza je zažehnaná, videl som len

malý náznak toho, že sa stratégia naozaj vyvíja alebo že by boli z tohto konfliktu medzi Ukrajinou a Ruskom vyvodené nejaké závery.

Niektorí členovia tohto Parlamentu si myslia, že by sme mali uzatvoriť bilaterálne dohody s Ukrajinou, ale mali by sme poukázať na to, že aj Ukrajina musí niesť prinajmenšom určitú vinu za nedávno vzniknutú situáciu. Ja sám by som bol len nerád závislý od sporu medzi pánom Juščenkom a pani Timošenkovou či pánom Janukovičom alebo kýmkoľvek iným. Ukrajina by mala celkom prirodzene radšej kúpiť plyn od Ruska, a potom ho predávať nám, samozrejme, s určitou prirážkou ako Turecko vo vzťahu k plynovodu Nabucco, ale k tomu sa vrátim neskôr. Ak teda chceme, aby bol náš plyn rovnako neistý ale drahší, mali by sme potom uzatvoriť dvojstrannú dohodu. Ale ak chceme nájsť skutočné riešenie, musíme vypracovať trojstrannú dohodu, ktorá by zahŕňala Rusko ako dodávateľa, Ukrajinu ako tranzitnú krajinu a nás, a v tejto súvislosti dospieť k dohode, najmä čo sa týka tranzitu a infraštruktúry. Nezachytil som nič zo strany Komisie, pokiaľ ide o túto problematiku alebo aké sú jej alternatívne návrhy.

Vzhľadom na investície do infraštruktúry, ak sa pozrieme na východ, hovoríme v zásade o troch plynovodoch: Nord Stream, South Stream a Nabucco. Nord Stream je dodávateľský plynovod na severe, rieši tranzitný problém, ale nezníži našu závislosť od Ruska. South Stream môže takisto vyriešiť tranzitný problém, ale ani ten nezníži našu závislosť od Ruska. Okrem toho, ak sa pozrieme na výšku potrebných nákladov, South Stream je v skutočnosti o niečo drahší ako Nabucco, prinajmenšom na základe viacerých štúdií, čo nám naznačuje, že potrebujeme masívne investovať do Nabucca. Keď zvážim, a toto som pri niekoľkých predchádzajúcich príležitostiach už spomínal, pán komisár, ako rýchlo vybudovali Spojené štáty ropovod PTCP a ako dlho to trvá nám, kým prevezmeme plynovod Nabucco, naozaj si myslím, že je poburujúce, ako málo Európa dosiahla: je to znak našej slabosti.

Potrebujeme urýchlene konať, nielen pokiaľ ide o Azerbajdžan či Turkménsko, o ktorých budeme zakrátko diskutovať, ale aj vo vzťahu k Iraku. Je naozaj veľkou chybou, že plyn sa tu jednoducho vypúšťa do vzduchu ako výfukové plyny, bez akéhokoľvek zváženia, ako by sa mohol previesť do plynovodu Nabucco. Chcel by som vás požiadať, pán komisár, aby ste urýchlene a jasne rokovali s Tureckom s cieľom zabezpečiť aj ich súhlas v tejto záležitosti. Samozrejme budeme takisto musieť presvedčiť Cyprus, aby skončil s blokovaním kapitoly o energetike: to, že trvajú na tom, že nemôžeme ani len viesť rokovanie o tejto kapitole, dokazuje nedostatočnú solidaritu, pretože to celkom prirodzene spôsobuje ťažkosti v prípade Turecka. Prikyvujete, pán komisár. Vidím, že sa v tomto plne zhodujeme.

Prejdem nakoniec k jadrovej energii. V tomto Parlamente existuje na túto tému viacero veľmi rozdielnych názorov. Nanešťastie, ani ja nemôžem hlasovať v prospech správy pani Laperrouzovej, napríklad aj preto, že je v tejto súvislosti príliš jednostranná.

Na tejto rozprave ma znepokojuje to, že vo Francúzsku máme nový vývoj, konkrétne redukciiu jadrového odpadu, ale ak sa prizrieme bližšie, tento jadrový odpad je rádioaktívnejší. Toto nie je spôsob, ako riešiť problém, najmä pokiaľ ide o odpad. Potrebujeme vynaložiť oveľa viac energie a myslenia, aby sme vyriešili problém s odpadom a jeho likvidáciou.

Konrad Szymański (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, energetická kríza odhalila slabosť Európskej únie. Stále máme problémy správne pochopiť politické otázky, ktoré sú dôsledkom tejto situácie. Žiarivým príkladom tejto chyby je návrh pani Angely Merkelovej, ktorá nám dnes po tretej energetickej kríze navrhuje naďalej posilňovať väzby s ruskými energetickými zdrojmi prostredníctvom budovania severných a južných plynovodov. V skutočnosti opak je pravdou. Táto kríza dokazuje, že by sme mali všetko staviť na budovanie nezávislej infraštruktúry, ktorá nás privedie k nezávislým zdrojom energetických nerastných surovín v Azerbajdžane a Turkménsku. Táto kríza dokazuje, že by sme mali vylúčiť severný plynovod zo zoznamu priorít Európskej komisie, aby sme sa tak vyhli ruskému monopolu v Európe. Vyriešenie energetického problému bude rozhodujúcim momentom celého integračného procesu. EÚ má šancu dokázať svoju efektívnosť a získať novú silu. Alebo môže ukázať svoju pasivitu a riskovať marginalizáciu.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, rád by som hovoril o potrebe zlúčiť revolúciu informačných technológií informačnej spoločnosti s energetickou revolúciou, ktorá bola predmetom vynikajúceho uznesenia Parlamentu.

Potrebujeme inteligentné rozvodné elektrické siete, keďže tie súčasné sú zbytočné a zastarané. Potrebujeme spotrebu, ktorá sa riadi v súlade s výrobou.

Musíme mať inteligentné siete a inteligentné domy. Táto inteligentná spotreba sa dá dosiahnuť len prostredníctvom internetu a prepojením všetkých elektrických sietí s informáciami prichádzajúcimi z domov, tovární, budov atď.

Týmto spôsobom by sme mohli byť oveľa samostatnejší, oveľa nezávislejší. Európa by tak mohla prevziať vedúcu úlohu v tejto základnej svetovej problematike, aby tak nemuseli existovať desiatky zbytočných elektrární, ako je tomu dnes. Väčšina krajín vyrába trikrát viac energie, ako spotrebuje, keďže výroba sa orientuje na špičkovú spotrebu. Takto by tomu nebolo v prípade inteligentných rozvodných sietí. Inteligentné rozvodné siete by umožnili prispôbovať spotrebu udržateľnej výrobe a existujúcim výrobným úrovňam.

Týmto spôsobom by sme mohli spolupracovať aj so susednými krajinami v oblasti Stredozemného mora. Potrebujeme rozsiahlu, čistú inteligentnú rozvodnú sieť, aby sme sa spojili s našimi susedmi na juhu, ktorí majú potenciál vyrábať solárnu energiu prostredníctvom vyspelých technológií a veľkých zariadení. Bola by to skvelá príležitosť na spoluprácu v oblasti transparentnosti technológií. Mohli by sme podporovať čistú budúcnosť pre nás všetkých.

Jerzy Buzek (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, rád by som poďakoval pani spravodajkyni za jej prácu.

Dovoľte mi v niekoľkých bodoch reagovať na strategický prieskum energetickej politiky a problém nedávnej energetickej krízy, ktoré spolu úzko súvisia.

Po prvé: v našej správe, ktorá vyzýva členské štáty hovoriť jednotným európskym hlasom o energetických otázkach, sme jasne uviedli, že to, čo všetci Európania videli v uplynulých týždňoch, je realita, teda konkrétne to, že prerušovanie dodávok energie do členských štátov postihuje celú Európsku úniu. To je veľmi dôležité. Toto je základ európskej solidarity a základ na vytvorenie opatrení pre prípad núdze.

Po druhé: správa sa zmieňuje o technológii CCS, ktorá má potenciál plniť naše environmentálne ciele využitím energetického zdroja – uhlia – ktorý je v Európe vo veľkom dostupný. Rozvojom technológie CCS sa Európa môže stať svetovým lídrom v oblasti progresívnych technológií, čo prispeje našej celosvetovej konkurencieschopnosti a posilní naše hospodárstva. To isté platí aj o technológii splynovania uhlia, ktorá je veľmi dôležitá ako doplnkový zdroj dodávky plynu – to znamená diverzifikáciu dodávok plynu.

Po tretie: tento strategický dokument osobitne zdôrazňuje potrebu investícií do infraštruktúry dodávok energie. Infraštruktúrne projekty, ktoré získavajú podporu na úrovni EÚ, by mali v prvom rade prispieť k reálnej diverzifikácii zdrojov a spôsobu ich dodávok do členských štátov a do EÚ ako celku.

Investície na Ukrajinu sa javia pre nás mimoriadne dôležité. Spoločne s našimi ukrajinskými partnermi by sme v budúcnosti mohli prebrať zodpovednosť za dodávky plynu na rusko-ukrajinskej hranici. Dôvod takého kroku z našej strany je veľmi jednoduchý. V zmysle energetických vzťahov spĺňa Ukrajina medzinárodné normy. Ratifikovala Zmluvu o energetickej charte, a preto hrá podľa transparentných pravidiel.

Po štvrté: náš strategický dokument do veľkej miery dopĺňa naše snahy o implementáciu tretieho energetického balíka. Čo to znamená? Znamená to funkčný vnútorný trh s energiami pre Európsku úniu, teda solidaritu a podporu z viacerých strán. Ukončíme teda legislatívne postupy v nasledujúcich troch mesiacoch. Je to pre nás veľmi dôležité.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, páni komisári, dámy a páni, máme za sebou históriu. Naše energetické siete boli napokon vybudované na plnenie potrieb v studenej vojne a v podobných politických okolnostiach. Teraz sa okolnosti zlepšili a sú ako-tak pozliepané, ale to nám spôsobilo problém, ku ktorému sa budeme musieť neskôr vrátiť.

Ako potreba energií dramaticky stúpala súčasne s obrovským hospodárskym rastom, tak sa menili i problémy súvisiace s cenou, zásobovaním a životným prostredím. Stali sa pre nás najväčšou úlohou. Keďže tieto problémy sú globálne, je zjavné, že potrebujeme globálne riešenia. Preto je dôležité, aby sme zapojili Spojené štáty a rozvojové krajiny do spoločného energetického procesu. My ukážeme cestu, ale Spojené štáty musia nasledovať príklad Európy a musia nám stať po boku.

Keďže energetické riešenia sú globálne, potrebujeme európsku energetickú diplomáciu a ja chápem, že komisár pre energetiku odviezol v tomto ohľade a v súvislosti s poslednou energetickou krízou kus práce. Potrebujeme energetickú diplomáciu z jednoduchého dôvodu, pretože ide o také dôležité otázky, ktoré vyvolali vojny v minulosti a môžu ich vyvolať aj v budúcnosti. A to je teda veľmi vážna záležitosť.

Tiež je zrejmé, že potrebujeme „energetický mix“ pozostávajúci z rôznych zdrojov energie, ktoré sú čo najrozmanitejšie, lebo to bude stabilizovať energetickú situáciu, a potom si príde na svoje energetická rôznorodosť každej krajiny aj Európy.

Šetrenie energiou je, samozrejme, významným riešením problému: je to najlacnejší a najúčinnnejší spôsob. Na to potrebujeme niečo, čo dnes považujem za najdôležitejšiu vec, ktorá by sa mala urobiť: robiť energiu inteligentnou. Ak podstatne nezvýšime využitie inteligentných technológií, svoje ciele nedosiahneme. Našťastie boli inteligentné technológie vyvinuté práve v rovnakom čase. Ľudia a spoločnosti nevedia, koľko energie premrhajú bez inteligentných technológií. Informačné a komunikačné technológie (IKT) sú následne riešením, ktoré nám pomôže dosiahnuť ciele a udržať sa v poriadku. Pripomínajú nám našu márnosť. Sú preto ako dobrý učiteľ, ale aj dobrá najatá sila, pretože inteligencia nie je potrebná iba pre systém, ale aj pre zariadenia, domácnosti a autá. Všade tam, kde existuje ľudská činnosť, je potrebná inteligencia na riadenie spotreby energie. V tejto súvislosti by som zvlášť zdôraznil význam sektora malých a stredných podnikov a inovácií, ktoré z neho vychádzajú, keďže tento sektor dokáže byť naozaj vynaliezavý. Potom nasleduje spoločenská dimenzia: finančná nedostupnosť energie a následne zamestnanosť súvisia s tým, čo bolo práve povedané.

Považujeme za zvláštne, že Ukrajina je tranzitnou krajinou. Ako povedal pán Swoboda, potrubia by mal zrejme spravovať niekto iný, napríklad trojstranný manažment, ktorého súčasťou by bola EÚ, a tým by problém zmizol.

PREDSEDÁ: PANI MORGANTINI

podpredsedníčka

Fiona Hall (ALDE). - Vážená pani predsedajúca, vo všetkých diskusiách o energetickej kríze je jeden aspekt, ktorý moja kolegyňa Anne Laperrouzová spomína, no ktorému sa všeobecne nedostáva dostatok pozornosti. Hovoríme o energetickej účinnosti v súvislosti so zmenou klímy a s finančnou nedostupnosťou palív, ale energetická účinnosť má tiež obrovský strategický význam. Regulácia dopytu odoberá zaťaženie na strane dodávok a je podstatná kvôli dosiahnutiu energetickej nezávislosti v Európe. Chcem upozorniť na dve konkrétne veci v súvislosti s otázkou na ústne zodpovedanie o využití informačných a komunikačných technológií.

Po prvé sa obávam, že zavedenie inteligentných meračov nebude možné pri stupni záväzku, ktorý vyžaduje smernica o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách a ktorý žiada pani Morganová vo svojej správe. V niektorých krajinách sú dostupné digitálne displeje, ktoré ukazujú spotrebiteľom, koľko energie spotrebúvajú – čo je užitočné – ale naozaj inteligentný merač dokáže oveľa viac. Umožňuje obojsmernú komunikáciu, podrobnú analýzu spotrebiteľského dopytu a náležité meranie a platby za elektrinu pochádzajúcu z malých obnoviteľných zdrojov. Teraz potrebujeme inteligentné merače. Sú veľmi dôležité na to, aby sa budovy, ktoré sú spotrebiteľmi energie, pretransformovali na výrobcov čistej energie.

Po druhé, čo sa týka osvetlenia, verím, že sa čoskoro podujmeme na stiahnutie najmenej hospodárneho osvetlenia domácností z trhu, a je potrebné, aby sa to isté stalo s osvetlením kancelárskych priestorov a ulíc. Mali by sme sa už tešiť na ďalšie technologické kroky, medzi ktoré patrí aj širšie využitie inteligentných osvetľovacích sústav využívajúcich senzory, ktoré merajú pohyb a stupeň prirodzeného svetla tak, aby osvetlenie mohlo byť zredukované – alebo dokonca v prípade potreby vypnuté. Pri energeticky úspornom osvetlení nejde len o kompaktné žiarivky. Na rade je verejný sektor – a ten zahŕňa aj inštitúcie EÚ – aby sa ujal vedenia v používaní IKT na dosiahnutie energetickej účinnosti.

Roberts Zile (UEN). – (LV) Vážená pani predsedajúca, páni komisári, najskôr by som sa rád poďakoval pani Laperrouzovej za jej mimoriadne obsiahlu správu. Krízy vždy ponúkajú možnosť robiť dôležité rozhodnutia, ktoré môžu zásadne zmeniť naše hodnoty a našu politiku. Mám dôvod veriť, že nedávna plynová kríza otvorila politikom oči vo vzťahu k zraniteľnosti mnohých častí Európy v oblasti dodávok energie. Nie iba plán regenerácie a Druhé strategické preskúmanie energetickej politiky pripravené Komisiou, ale aj táto správa nám dávajú nádej na zjednotenie európskej energetickej politiky, a to prináša nádej, že izolované európske energetické ostrovy vrátane toho, ktorý tvoria pobaltské štáty, budú napokon odstránené. Ďalšie hľadisko sa vzťahuje na vývoj terminálov na skvapalnený zemný plyn. Tie by sa vskutku mohli stať alternatívou k dodávkam ruského plynu do mnohých oblastí, ale iba pod podmienkou, že vlády členských štátov odolajú tlaku a nevytvoria z nich doplnkové kapacity pre vývoz ruského plynu, ale budú slúžiť jedine ako dovozné terminály. Ďakujem.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán Piebalgs, pani Redingová, dámy a páni, teraz potrebujeme investície. Sme na pokraji energetickej a finančnej krízy. Musíme sa snažiť investovať čo najrýchlejšie a čo najlepšie, a preto nám nezostáva nič iné, len povedať „áno“ výstavbe nielen potrubí, ale aj lodí na prepravu LNG. Mali by sme ich vybudovať čo najrýchlejšie, čo by vytvorilo pracovné miesta a prispelo k plnej zamestnanosti v Európe.

Potrubia by si nemali navzájom konkurovať; výstavba každého nového potrubia je v každom prípade prospešná tak, ako aj výstavba terminálov LNG. Toto je dôležitá téma pre budúcnosť.

Predovšetkým musíme investovať do energetickej účinnosti, nie prostredníctvom štátneho financovania, ale skôr prostredníctvom daňových prázdnin. Ak by sme každému občanovi mohli prispieť sumou 10 000 EUR ročne, ktorou by mohli vykompenzovať daň, mohli by sme ihneď začať s investíciami do energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie. Čo sa týka toho druhého, progresívne odpisovanie, inými slovami okamžité zahrnutie nákladov do súvahy, by bolo zvlášť ocenením nástrojom. Ak by sme na to mohli stanoviť trojročný limit, bol by to pre nás všetkých veľký úspech. Mohli by sme lepšie pochopiť zamestnanosť a energetiku. V tejto súvislosti je na komisárovi Kovácsovi, aby vyvinul iniciatívu.

Jedným bodom, ktorý nás zvlášť znepokojuje na tomto programe je, celkom prirodzene, jadrový priemysel. Je veľmi dôležité, aby sme zabezpečili bezpečnosť jadrových elektrární, a to podľa našich najlepších schopností. Nemožno si postaviť latku privysoko. Celkom jednoducho, potrebujeme, aby ľudia dôverovali Európskej únii, že prijme primerané opatrenia, že sa uskutoční ďalší výskum bezpečnosti a že budú existovať právne záväzné podmienky, ktoré umožnia zatvorenie nebezpečných jadrových elektrární ihneď po nariadení súdu alebo regulačného orgánu. Ľudia v Európe majú právo na bezpečnosť v tejto oblasti tak, aby sme mohli vykročiť do budúcnosti, v ktorej nás výroba energie neohrozí a my budeme môcť pokojne spať. Komisia môže k riešeniu tejto otázky výrazne prispieť.

Napokon však závisí od Rady a jej pracovnej skupiny pre jadrovú bezpečnosť, či dodržia svoje povinnosti a či sa blokováním návrhov Európskeho parlamentu a Komisie nevydajú cestou, ktorú občania neocenia.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, páni komisári, nedávna situácia týkajúca sa Ruska a Ukrajiny a dodávok plynu jasne ukázala, že viac ako kedykoľvek predtým potrebujeme diverzifikovať naše dodávky a zlepšiť spojenie medzi členskými štátmi a s výrobcami.

Návrhy Komisie sú namierené týmto smerom, ale v záujme väčšej účinnosti by tieto návrhy mali tiež zahŕňať, a rád som počul, keď to komisár dnes spomenul, potenciál južných oblastí nášho kontinentu a predovšetkým mojej krajiny, Španielska.

Španielsko je členským štátom s najväčšou diverzifikáciou dodávok, jednak pokiaľ ide o počet krajín – náš plyn sa dováža z 10 rôznych krajín – a jednak o rozsah formátov. Z tohto dôvodu je moja krajina výbornou dodávateľskou platformou pre Európsku úniu. Dodávky sa uskutočňujú jednak plynovodom z Alžírsku a jednak vo forme skvapalneného zemného plynu v podobnom objeme, aký má Nabucco, ale pri nižších nákladoch a lepších dodacích lehotách. Táto platforma však v súčasnosti nemôže byť využitá zo strany Európskej únie pre nedostatočné spojenie s Francúzskom. Medgas, pán Piebalgs, musí byť prioritou pre Európsku úniu rovnako, ako konkrétne problémy našich ostrovných teritórií.

Ak Iberský poloostrov jasne trpí energeticou izoláciou, ostrovy ako Baleárske ostrovy, odkiaľ pochádzam, trpia raz toľko. Je to veľmi nespravodlivé pre obyvateľov týchto ostrovov, lebo my, ako Európania, máme rovnaké práva.

Úprimne žiadam, pán Piebalgs, aby ste pri rozhodovaní a stanovovaní priorit zväžili osobitnú situáciu ostrovných teritórií.

Nakoniec by som sa chcela poďakovať pani spravodajkyni za jej prácu.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, komisár/komisárka, EÚ tvrdo pocítila, čo znamená prílišná závislosť od jedného dodávateľa energie. Občania niekoľkých členských štátov boli zasiahnutí vrtochmi Ruska vonkoncom neprijateľným spôsobom. Vieme, že Rusko je bezohľadné pri rokovaniach so svojimi susedmi, ale to, že Slováci a Bulhari sa v tuhej zime stali rukojemníkmi v spore medzi Ruskom a Ukrajinou bolo, dúfam, budičkom pre nás všetkých vrátane nás tu v tomto Parlamente.

Ukrajina potrebuje podporu EÚ a výstavba plynovodu Nabucco pre dovoz plynu z Azerbajdžanu sa, popri inom, musí teraz začať. EÚ musí teraz preukázať schopnosť konať, presne tak, ako žiada pán Swoboda.

Vieme, že Rusko presadzuje výstavbu plynovodu Nord Stream v Baltskom mori. Tieto návrhy by mali byť zamietnuté. Baltské more je jedným z našich najcitlivejších kontinentálnych morí. Po zvážení vplyvov na životné prostredie a hospodárstvo by tento plynovod nemal viesť cez Baltské more. K tomu je tu ešte hľadisko bezpečnostnej politiky. Namiesto toho sa musí dôkladne preskúmať pozemná alternatíva. Európsky parlament vyjadril pochybnosti v tejto veci aj pri predošlej príležitosti.

Som rád, že správa podporuje názor, že jadrová energetika musí byť dôležitou súčasťou budúcej kombinácie energetických zdrojov EÚ. Ak chceme plniť požiadavky na zníženie emisií, ktoré obsahuje energetický balík, potrebujeme modernú európsku jadrovú energiu. Je dobré, že sme v Európskom parlamente o tom schopní diskutovať počas niekoľkých nadchádzajúcich dní.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, páni komisári, je načas hovoriť bez obalu. Po prvé Európska únia nemá energetickú stratégiu. Táto skutočnosť podporuje napríklad Rusko, ktoré zaobchádza s energetickými zdrojmi ako s politickou zbraňou vyvíjaním nátlaku a vydieraním, čo zhoršuje situáciu EÚ.

Po druhé EÚ podľahla kolektívnej manipulácii v podobe zastrašovania globálnym otepľovaním spôsobeným emisiami CO₂. Stále viac a viac odborníkov a faktov potvrdzuje, že to nie je pravda. Pokiaľ ide o tých, ktorí túto teóriu šíria a zastrašujú nás globálnym otepľovaním, stálo by za to vypátrať, v záujme koho konajú.

Po tretie EÚ vyžaduje energetickú stratégiu založenú na princípe najslabšieho spojenia, inými slovami na pomoci v podobe finančnej podpory a investovania do tých krajín, ktoré sú najviac závislé od jedného dodávateľa, ako napríklad pobaltské štáty a Poľsko.

Po štvrté EÚ sa musí ospravedlniť a rehabilitovať ťažbu kamenného a hnedého uhlia, pretože ho je veľké množstvo a je lacné. Po piate EÚ potrebuje daňovú a úverovú politiku na podporu nových technológií a úspor energetických emisií a tú nemá.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v prvom rade by som veľmi rád poďakoval pani Laperrouzovej a pánovi Piebalsgovi za všetky dokumenty, ktoré predložili.

Nesúhlasím so všetkými podrobnosťami, ale návrhy idú správnym strategickým smerom: je správne a nutné sa znovu raz zamerať na skutočnosť, že zabezpečenie dodávok je jednou z ústredných otázok. Možno sme sa minulý rok príliš venovali iným otázkam energetickej politiky a som vďačný, že otázka zabezpečenia dodávok sa teraz vrátila viac do centra pozornosti.

Po druhé som tiež vďačný, že navrhované stanovisko je také diferencované. Ako už bolo povedané, nemusíme súhlasiť s každým jedným bodom, ale správa je vo všeobecnosti správna, na rozdiel od toho, čo práve navrhol pán Turmes. Pán Turmes, je nesprávne veriť, že existuje jednoduchá a jediná odpoveď na tento obrovský, zložitý problém.

Politici sa vždy snažia dať rýchlu a jednoduchú odpoveď, ktorá uspokojí každého, ale to skrátka nie je možné. Nanešťastie, je to hrozne ťažké, a preto sú odpovede také rozdielne. Nemôžeme dávať ľuďom sľuby a konať, akoby sme mali riešenie a všetko bude zázračne v poriadku. Nehľadiac na nič iné, ľudia by jedného dňa boli trpkosklamaní, keby si uvedomili, že to tak nefunguje.

Táto nuansa znamená, že neexistuje iba jeden zdroj energie, ale že radšej po dlhú dobu neprestaneme pracovať s viacerými zdrojmi. Je nemorálne len tak vyradiť jeden zdroj energie: myslím si, že je nezodpovedné jednoducho odmietnuť jadrovú energiu. Je súčasťou riešenia: nie celé riešenie, samozrejme, ale mali by sme si uvedomiť, že má na ňom svoj podiel. Chcel by som tiež varovať pred priveľkou stávkou na plyn. Veľa sme práve počuli, čo znamená byť závislým.

Tiež si myslím, že si musíme uvedomiť, že sa nemôžeme ľahostajne vzdať uhlia – zdroja energie, ktorý máme v našej krajine a na mnohých iných miestach v Európe – a povedať, že „uhlie produkuje CO₂“, a tak nie je jednou z možností“. To by bolo nezodpovedné. Potrebujeme tiež diferencovanú odpoveď na otázku rôznych trás a ciest. Ako práve povedal pán Rübig, na problém plynovodu neexistuje jedna jednoduchá odpoveď: bolo by chybou, vybrať len jednu. Namiesto toho musíme otvoriť množstvo trás a možností. Dnes nikto nevie s určitosťou predpovedať, čo sa stane o 10, 20 alebo 30 rokov.

Vzhľadom na to, cesta, ktorou musíme ísť, je povedať „áno“ inteligentným riešeniam. Pod inteligentnými riešeniami mám na mysli byť rôznorodí, otvorení voči novým veciam a nezostať ticho. Odpoveďou sú technológie. Odpoveďou je investovanie do výskumu a otvorenosť voči riešeniam, ktoré v súčasnosti vôbec nevidno, a nie príležitostné vyškrtávanie jednej alebo druhej možnosti. Je ňou aj súhlas s investíciami.

Bolo by hrubou chybou – a to urobenou nejakými politickými rozhodnutiami o energetike – poskytnúť tým, ktorí musia peniaze reálne investovať, teda spoločnostiam, veľmi málo priestoru na konanie a veľmi málo podpory. Naozaj niekto verí, že my, členské štáty, štát alebo Spoločenstvo budeme schopní vyriešiť problém s investíciami? Nie, bude to musieť urobiť súkromný sektor.

Atanas Papanizov (PSE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, páni komisári, najskôr by som chcel vyzdvihnúť konštruktívnu diskusiu vo Výbore pre priemysel, výskum a energetiku o správe pani Laperrouzovej a osobitne zdôrazniť jej úlohu pri príprave objektívnej a všetko obsahujúcej správy.

Chcem sa osobitne zamerať na návrhy, ktoré obsahuje správa a ktoré boli pripravené s cieľom ukázať problémy, ktorým čelia tie krajiny, ktoré sú najviac ovplyvnené zahraničnými dodávateľmi zdrojov energie, hlavne plynu.

Správa si predovšetkým všima dôležitosť aktívnej účasti Európskeho parlamentu na rozdeľovaní projektov pre nové energetické spojenia, hlavne medzi sieťami pre dodávky plynu a energie v členských štátoch. Nerád však konštatujem, že na projekt Komisie pre Bulharskú republiku a jej spojenie s Gréckom bolo vyčlenených iba 20 miliónov EUR napriek tomu, že Bulharsko je jednou z najvážnejšie postihnutých krajín. Napríklad nálezisko zemného plynu v Chirene, ktoré vyrieši problémy krízy minimálnymi dodávkami, nebolo vôbec spomenuté.

Po druhé boli zahrnuté všetky možnosti výstavby južného plynového koridoru, inými slovami okrem projektu Nabucco sa uvádzajú aj projekty plynovodu South Stream a TGI. Správa si všima aj dlhodobý plán pre možnosť dodávok plynu z krajín ako Uzbekistan a Irán.

Po tretie zdôrazňuje sa význam terminálov na skvapalnený plyn vybudovaných v Európskej únii a tiež fakt, že by mali byť prístupné všetkým členským štátom na základe princípu solidarity. Toto je opäť osobitne dôležité pre spoločné užívanie týchto terminálov Bulharskom a Gréckom.

Po štvrté vyzývam Komisiu, aby sa zaoberala rozšírením energetického spoločenstva v juhovýchodnej Európe a ďalších susedných krajinách s cieľom vytvoriť jednotný trh pre celý región. Ako spravodajca predpisov a podmienok pre prístup do plynových dodávateľských sietí chcem ešte raz zdôrazniť význam tretieho energetického balíka pre vytvorenie jednotného európskeho trhu s energiami a zdôrazniť potrebu naliehať na jeho čo najrýchlejšiu realizáciu.

Napokon chcem poukázať na to, že správa tiež objektívne vyjadruje úlohu jadrovej energie. Domnievam sa, že sa súčasná rámcová smernica o jadrovej bezpečnosti stane dobrým základom pre analýzu stavu všetkých reaktorov v Európskej únii, nielen tých novovybudovaných, a bude objektívnym základom pre hodnotenie ich bezpečnosti.

Je jasné, že politicky založené rozhodnutia ako tie, ktoré boli prijaté v súvislosti s atómovou elektrárnou Kozloduj, nemôžu byť dlhodobé v terajšej situácii budovania energetickej diverzity v Európskej únii. Dúfam, že členské štáty budú môcť na základe objektívnych kritérií opakovane prehodnotiť otázku uzatvorených reaktorov.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, správa pani Laperrouzovej o energetickej politike sa týka témy, ktorá má veľký význam pre všetky krajiny Únie.

Všetka česť pani Laperrouzovej za prácu, ktorú odviedla, ale situácia naďalej zostáva veľmi vážna. Extrémna a katastrofálna skúsenosť našich krajín na juhu v januári, ako aj predpovede, ktoré nám hrozia významným nedostatkom energie v ďalších dvoch desaťročiach, to všetko poukazuje na potrebu, aby energetická politika tvorila dôležitú časť našej zahraničnej politiky.

Budúcnosť je však nejasná, pán komisár, pretože nám chýba jednotnosť, solidarita a zdroje. Pokiaľ ide o solidaritu, toto sa možno netýka Komisie, ale skôr istých veľkých európskych štátov. Nehovoríme jednohlasne.

Úplne súhlasím s pánom Swobodom, že plynovod Nabucco je pre Európsku úniu veľkým trapasom. Tak napríklad ruskému plynovodu South Stream, ktorý podporuje ruský štát a niektoré členské štáty EÚ, hrozí, že ho vytlačí Nabucco, ktorý je o polovicu lacnejší a ktorý je v súlade s trhovými pravidlami. Jeho dodávateľským zdrojom v Azerbajdžane hrozí, že sa ich zmocní jeho rival, čo by z projektu urobilo riskantnú a pochybnú investíciu. Týmto Únia pravdepodobne stratí jedinečnú príležitosť na zabezpečenie diverzity a väčšej bezpečnosti...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Vážená pani predsedajúca, Druhé strategické preskúmanie energetickej politiky nemohlo byť lepšie načasované. Bezpečnosť dodávok pre východnú polovicu Európskej únie bola preverená udalosťami zo začiatku roka. Po trojtýždňovej kríze, od 20. januára zemný plyn opäť prúdi do Európy, ale je otázne dokedy. Aby sme skutočne mohli zaručiť bezpečnosť dodávok, musíme sa z tohto sporu s plynom poučiť. Mám tým na mysli predovšetkým diverzifikáciu používaných druhov energie, zdrojov dodávok a trás dodávok. Podľa výpočtov Európa ročne spotrebuje 500 miliárd m³ plynu a dopyt po ňom môže podľa istých analýz v priebehu budúcich 20 rokov vzrásť až o 30 %.

Objavili sa už nápady týkajúce sa možných alternatív. Plynovod Nord Stream privádzajúci ruský plyn do Európy sa už stavia a Blue Stream v Turecku je už hotový. Zainteresované strany sa dohodli na výstavbe South Stream, Ukrajina si predsavzala vybudovanie White Stream a potom ešte zostáva Nabucco, o ktorom sa tak veľa hovorí, aj keď s neistými zdrojmi a neistým finančným krytím. V každom prípade však väčšina EÚ zostane naďalej závislá od Ruska. Hoci Nabucco by privádzal plyn z Ázie, doteraz – na rozdiel od Gazpromu – Európa azerbajdžanskej vláde ani len nepredložila ponuku. Čo môžeme teraz robiť? Viacerí môžu v tejto chvíli povedať, že môžeme veriť, že rokovania európskych komisárov s ruskou delegáciou na samite v Moskve prinesú veľké výsledky a budú viesť k významnému pokroku vo veci plynovodov, a že v budúcnosti nebude ceny diktovať ruský plynový monopol sám.

To je možné, ale k tomu všetkému si myslím, no predovšetkým verím, že znížením spotreby a využitím čistejších zdrojov energie sa pohneme ďalej. To je presne to, prečo tvrdím, že v Európe potrebujeme tzv. zelenú „novú dohodu“, inými slovami dohodu, ktorá bude mať za cieľ trvalo udržateľný rast za predpokladu stimulácie a využitia inovácií v environmentálnom priemysle. Následkom súčasnej svetovej finančnej krízy sa stále viac a viac ľudí zobúdzajú do skutočnosti, že v organizácii hospodárstva potrebujeme novú logiku. Stále viac ľudí si uvedomuje, že na to, aby sme sa zo svetovej krízy dostali, potrebujeme čerstvú hnaciu silu s motorom, ktorý budú poháňať nové organizačné zásady. Stále viac a viac ľudí si uvedomuje potrebu zmeny paradigmy. Zelená „nová dohoda“, inými slovami nová logika pre organizáciu hospodárstva založená na inováciách v environmentálnych technológiách a podporovaná medzinárodnými kapitálovými trhmi, sa stane základným kameňom rastúceho počtu záchranných a stimulačných programov pre hospodárstvo i medzi členskými štátmi Európskej únie. Tento impulz potrebujeme, pretože minulý rok vzrástol počet nezamestnaných v Európe o 1,7 milióna. Európska zelená „Nová dohoda“, ak dostane zelenú, bude mať významný vplyv na budúcu európsku energetickú politiku. Ďakujem veľmi pekne.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dámy a páni, Európska únia v súčasnosti dováža 50 % energie, ktorú spotrebuje, a tento pomer neustále rastie. Závislosť Únie od dovozu konvenčných zdrojov energie a od obmedzeného počtu dodávateľov predstavuje vážnu hrozbu pre našu bezpečnosť, stabilitu a prosperitu. Strategická analýza energetickej politiky Európskej únie preto podľa môjho názoru prichádza v pravý čas. Zastávam názor, že cieľ „trikrát 20“ stanovený pre rok 2020 je z bezpečnostného, hospodárskeho i ekologického hľadiska správny. K naplneniu tohto cieľa je však nutné postupovať spoločne, a to v celej Európskej únii jednotne – dovnútra Únie i vonok. Pre vytvorenie spoločnej energetickej politiky je nutné dokončiť ratifikáciu Lisabonskej zmluvy a predložiť návrh tejto spoločnej energetickej politiky. Na vnútornom trhu je okrem vytvorenia jednoznačného a stabilného právneho rámca nutné predovšetkým dokončiť prepojenie našich energetických sústav v celom priestore Európskej únie.

Doložka o vzájomnej solidarite zostane len prázdnu frázou, pokiaľ sa tieto energetické sústavy neprepoja. Rovnako je nutné posilniť využitie všetkých domácich zdrojov energie, a to od úspor cez zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov až po lepšie využitie bezpečnej jadrovej energie. Nie je potrebné zdôrazňovať, že finančné investície do našej domácej energetiky sa vrátia i v podobe opätovného naštartovania hospodárskeho rastu. Pokiaľ ide o vonkajšie vzťahy v oblasti energetiky, i tu je nutná oveľa väčšia diverzifikácia, než tomu bolo doteraz. Je nutné zintenzívniť dialóg s producentskými, tranzitnými i ďalšími spotrebiteľskými krajinami. Je nutné zvýšiť spoluprácu s krajinami Blízkeho východu, stredomorského regiónu a severnej Afriky. Toto je nutné vykonať v rámci barcelonského procesu. Do dialógu je nutné začleniť aj kandidátsku krajinu Turecko a tiež je podľa môjho názoru nutné, hľadať oveľa účinnejšie cesty i do krajín, akou je napríklad Irán. Na záver dovoľte, aby som som zablagoželel našej spravodajkyni pani Laperrouzovej k, podľa môjho názoru, veľmi kvalitnej a vyváženej správe.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Hoci sme začali hovoriť o potrebe spoločnej energetickej politiky už v roku 2006, každý jeden členský štát je sám zodpovedný za zabezpečenie dodávok energie. Solidarita medzi členskými štátmi je však nevyhnutná na prežitie samotnej EÚ. EÚ musí ihneď prijať účinnú legislatívu, ktorá pomôže prekonať krízy v dodávkach energie alebo sa im celkom vyhnúť. Komisia navrhuje akčný plán EÚ

pre energetickú bezpečnosť a solidaritu, ktorého najdôležitejšími stránkami sú budovanie infraštruktúry a diverzifikácia zdrojov energie. Som rada, že medzi infraštruktúrnymi projektmi, ktoré sa majú stať prioritami pre energetickú bezpečnosť EÚ, je plán prepojenia štátov okolo Baltského mora, ktorý by odstránil neisté energetické ostrovy, ktoré ešte stále v EÚ existujú.

Chcela by som požiadať Komisiu o všestrannú podporu pri výstavbe energetického prepojenia medzi Litvou a Švédskom a litovsko-poľského energetického premostenia. Tu, nanešťastie, potrebujeme aj politickú vôľu. Medzitým, aby som sa vrátila k základnej zásade Európskej únie – solidarite – a jej aplikácii na poli energetiky, vzniká mnoho pochybností o budúcnosti tejto zásady. Diskutujeme o treťom energetickom balíku, ktorý zahŕňa vytvorenie interného trhu EÚ s elektrickou energiou a plynom prostredníctvom Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky. V tom istom čase Nemecko a Rusko zakladajú rusko-nemeckú energetickú agentúru. Ako toto súvisí so solidaritou EÚ voči členským štátom, spoločnou energetickou politikou a energetickou bezpečnosťou?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Vážená pani predsedajúca, páni komisári, v tejto rozprave by som chcel upozorniť na tri otázky.

Po prvé Rusko stále viac jasne používa dodávky zdrojov energie, hlavne plynu, na uplatnenie silného politického vplyvu. Nedávny konflikt s plynom medzi Ruskom a Ukrajinou nielenže spôsobil obrovské hospodárske straty vo viacerých štátoch EÚ, ale s akýmsi súhlasom zo strany EÚ znovu raz vtlačil Ukrajinu do jasnej hospodárskej závislosti od Ruska. Lebo je ťažké predstaviť si, že hospodárstvo Ukrajiny bude schopné fungovať, ak bude cena plynu vyššia ako 400 USD za 1 000 metrov kubických.

Po druhé EÚ musí s Ruskom rokovať o novej dohode o partnerstve, ktorá bude obsahovať podrobnosti o energetickej otázke, ale bude tiež obsahovať jasnú podmienku, že Rusko nebude používať dodávky zdrojov energie na uplatňovanie svojho politického vplyvu a že ruskí dodávatelia budú zodpovední za škody spôsobené prerušením dodávok.

Po tretie a na záver Európska únia vynakladaním svojich finančných prostriedkov a tiež Európska investičná banka by mali podporovať prvé a hlavné investície do plynu, ktoré naozaj diverzifikujú dodávky plynu do EÚ, a to, čo umožní dovážať plyn z krajín iných ako Rusko, napríklad plynovod Nabucco.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, nikdy nedosiahneme energetickú bezpečnosť alebo 80 % zníženie emisií oxidu uhličitého do roku 2050, ak budeme naďalej účinne ignorovať otázku energetickej bezpečnosti aj veľkú dôležitosť celoeurópskeho prepojenia rozvodových sietí pre vysokonapäťový jednosmerný prúd (HVDC). To zahŕňa vybudovanie rozvodov typu HVDC do Severnej Afriky – moderných elektrických sietí v rámci Európy a Severnej Afriky.

Po tom, ako som minulý týždeň mala príležitosť priamo vidieť veľmi zaujímavé činnosti v Grenade a Seville a po tom, čo som cez víkend čítala názory harvardského profesora Michaela McElroya o oslobodení Spojených štátov od každoročnej platby 750 miliárd USD za dovoz ropy, víťazstve v boji za energetickú bezpečnosť USA a súčasne záchrane planéty, pýtam sa sama seba: o čom to stále rokujeme? Odpovede poznáme.

Moderná rozvodová sieť umožní elektrine pochádzajúcej zo slnka, vetra a vody vyrovnať bezpečnostný graf. Ak vietor nefúka od írského západného pobrežia, v Španielsku svieti slnko, alebo ak by vietor fúkal od severného pobrežia Severnej Afriky, tiež by tam svietilo slnko.

Skrátka to, čo slnko znamená pre Španielsko, vietor znamená pre západné pobrežie Írska. Naše štátne regulačné orgány budú dýchať pokojne, keďže ich jedinou prácou odtiaľ bude zabezpečiť, aby svetlá svietili a domy a úrady boli vykúrené v čase najväčšej spotreby.

Nemôžeme už dovoliť, aby naši občania boli rukojemníkmi jednak energetickej politiky a jednak nestálych cien ropy. Veterná energia môže konkurovať uhlíu, rope a plynu a táto pohonná látka je zadarmo. Áno, našou úlohou je vybudovať nové energetické hospodárstvo – energetické hospodárstvo založené na obnoviteľných zdrojoch elektrickej energie.

A na záver, rečnícky výraz „stojí to celú zemeguľu“, ktorý my, anglicky hovoriaci, obrazne používame s veselou bezstarostnosťou, musíme teraz brať doslovne. Ak niečo rýchlo neurobíme s našou, takmer úplnou závislosťou od fosílnych palív, na čo opakovane a s rastúcou naliehavosťou poukazujú naši vedeckí partneri zaoberajúci sa výskumom klímy, pričínime sa práve o to, že globálne otepľovanie bude naozaj stáť celú zemeguľu.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, ako tieňový spravodajca Výboru pre zahraničné veci by som chcel zablahoželať pani Laperrouzovej za túto správu, ktorá poskytuje širší pohľad na problémy Európskej únie v oblasti energetiky vrátane potreby spoločnej energetickej politiky.

Správa tiež veľmi jasne udáva kroky, ktoré je potrebné vykonať tak, aby sme mohli čeliť otázkam energetickej bezpečnosti. Vítam tiež skutočnosť, že jadrová energia si v správe našla miesto, ktoré si v nej zaslúži, a je ponímaná ako nevyhnutný zdroj energie.

Hlavne teraz po plynovej kríze je jasne viditeľné, že potrebujeme diverzifikáciu zdrojov energie. Na druhej strane v budúcnosti nesmieme prestať pracovať na tvorbe alternatívnejších koridorov, energetických koridorov, a nie iba jedného koridoru na úrok iného. My všetci by sme potom z konkurenčného boja získali.

Chcel by som vás upozorniť na dva body. V októbri minulého roka som si tu, v tomto Parlamente, všimol, že energetický projekt Nabucco bol ešte stále dymom bez ohňa. Vyzýval som Európsku komisiu, aby podnikla rúzné kroky. Teraz môžeme povedať, že Komisia v tomto smere robí viditeľné kroky. To, že chápe ich dôležitosť, je evidentné, najmä teraz po plynovej kríze.

Musí byť však jasné, že napriek krokom a opatreniam vykonaným na ceste k dosiahnutiu väčšej energetickej bezpečnosti je nutné vynaložiť väčšie úsilie vrátane serióznej politickej aktivity, aby sme na konci tunela uvideli svetlo.

Druhým bodom je kapacita zásob energie. Chcel by som vám pripomenúť, že Bulharsko by bolo odsúdené na záhubu, keby nemalo rezervu aspoň na 20 dní v zásobníku plynu v Chirene, ktorá bola minulý rok, ako keby vláda vedela, čo príde, rozšírená o tretinu svojej kapacity.

Preto by som chcel, dnes už druhýkrát, zdôrazniť, že vôbec nechápem, prečo Komisia úplne odignorovala projekt, ktorý navrhlo Bulharsko na ďalšie rozšírenie týchto skladovacích kapacít. Bolo to našou jedinou záchranou a myslím si, že musíme podporiť podobné projekty aj v ostatných krajinách.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, plynová kríza a finančná kríza nás nútia podniknúť rýchle a pragmatické kroky, ktoré by boli nad individuálnymi záujmami a nápadmi, ktoré sú ekonomicky neodôvodnené, ako napríklad plynovod Nord Stream.

Druhé strategické preskúmanie energetickej politiky neprináša želanú pridanú hodnotu. Rad otázok spomenutých v prieskume čelí významným ťažkostiam v ich realizácii. Občania a hospodárstvo EÚ vyžadujú rýchle a konkrétne kroky, ktoré v budúcnosti 15 rokoch zabezpečia relatívne nízke a stabilné náklady na energiu, a to rozhodnutia, ktoré povedú k čo možno najväčším úsporám v priemysle, doprave a domácnostiach; rozhodnutia, ktoré do veľkej miery znížia závislosť hospodárstva EÚ od dovozu uhlíkovodíkov a zabezpečia ich riadne dodávky; rozhodnutia, ktoré čo možno najrýchlejšie povedú k vypracovaniu programu a naplánovaniu konkrétnych, výskumom podložených opatrení a nájdeniu možností ich financovania a realizácie. Dôsledkom týchto hospodárskych opatrení bude zníženie množstva emisií CO₂ a byrokratické obchodovanie s emisiami — také dobré pre obchodníkov, ale nie pre hospodárstvo — nebude nutné.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, dojímajú ma slová „moderný“ a „inteligentný“, ktoré sa v tejto rozprave často opakujú, pretože riešenia, ktoré skúšame a používame v našom dome na zníženie spotreby energie, určite nefungujú a nie sú ani veľmi inteligentné. Hovoriť deťom, aby spotrebiče nezabúdali vypínať, vôbec nie je riešenie. Želám si, aby to tak bolo, keďže to by znamenalo, že túto vec mám pod kontrolou. My potrebujeme všetky tie veci, o ktorých ostatní hovorili: senzory a inú pokročilú techniku, ktorá uľahčí život každému a pomôže pri dosahovaní našich cieľov vo forme väčšej energetickej účinnosti.

Dnešná rozprava je ťažká. Je o našom programe pre zmenu klímy, bezpečnosti dodávok, solidarite medzi členskými štátmi a tiež hospodárskom raste – a to je v tejto chvíli úloha pre nás – a ako možno dosiahnuť lepšie využitie našich zdrojov energie.

Krajina, odkiaľ pochádzam, Írsko, sa spolieha na ropu pri takmer 60 % spotrebúvanej energie a to všetko sa dováža. A tak, samozrejme, máme osobitný problém. Musíme znížiť túto závislosť, musíme posilniť naše miestne zdroje a, ako som už spomenula, musíme zvýšiť účinnosť. Samozrejme, otázka prepojenia členských štátov je veľmi dôležitá predovšetkým pre krajiny v okrajových oblastiach.

Závislosť Írska je extrémne vysoká. 91 % našich potrieb sa dováža. To je úplne závrtné percento a hoci my sme nezažili s plynom problémy, o ktorých hovorili iní kolegovia, ani zimu a horor, ktoré zažili niektoré

členské štáty, naučili sme sa, pri sledovaní tohto sporu, aké je dôležité, aby sme niečo robili s našim energetickým mixom a našou energetickou neistotou.

Takže všetky otázky, ktoré táto správa obsahuje, a otázky na ústne zodpovedanie sú pre nás mimoriadne dôležité.

Predovšetkým musíme riešiť otázku využitia pôdy. Skúsenosti švédskych lesníkov sú zaujímavé z pohľadu Írska, kde sme lesnícke odvetvie nerozvinuli.

Ale kľúčovou otázkou je nájdenie správnej rovnováhy medzi výrobou potravín a výrobou palív.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, dámy a páni, vypracovanie súvislej a všetko obsahujúcej politiky Spoločenstva v oblasti energetiky je logickým krokom a nevyhnutnou intervenciou. Návrh Komisie a správa pani Laperrouzovej naznačujú tento smer.

Európska únia pripíše pridanú hodnotu iniciatívam, s ktorými prídu členské štáty. Dodávky ropy sú obmedzené a produkcia Európskej únie a Nórska sa na vnútornom dopyte podieľala v roku 2007 iba 30 percentami. Závislosť Európskej únie od dovozu ropy nepriamo zvyšuje našu závislosť od politicky nestabilných krajín alebo tých krajín, ktoré ako možní energetickí partneri vytvárajú veľké geostrategické napätie tak, ako sme to mohli nedávno vidieť v Rusku.

Z týchto dôvodov je strategicky dôležité, aby sme dopyt presmerovali z ropy na alternatívne zdroje energie, ale je tiež geograficky dôležité, aby sme sa pozornejšie pozreli na juhoamerické a africké trhy, ktoré teraz expandujú a ktorým by mohli veľmi pomôcť partnerstvá medzi Európskou úniou a Brazíliou a Európskou úniou a Afrikou. To by sa malo uskutočniť prostredníctvom využitia Pyrenejského polostrova – Španielska a Portugalska, odkiaľ pochádzam – ako základnej platformy v zmysle logistiky a distribúcie do Európy.

Čo sa týka základnej potreby na posilnenie energetickej účinnosti, je dôležité, aby sme zaručili primeranú synergiu medzi sektormi, ktoré sú schopné prispieť k zvýšeniu energetickej účinnosti. Iba prijatím globálneho a koordinovaného prístupu medzi politikou Spoločenstva a národnými politikami, konkrétne v kohéznej, poľnohospodárskej a dopravnej sfére, budeme schopní načrtnúť stratégiu, ktorá by odrážala dlhodobú víziu.

Spojenie energetiky s územnou kohézou politikou je nesporné v tom, že ovplyvňuje možné dlhodobé riešenia pre všetky regióny Európskej únie vrátane tých najizolovanejších a okrajových regiónov.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Vážená pani Laperrouzová, chcela by som vám osobitne zablahoželať k dobrej práci, ktorú ste odvedli svojou aktuálnou a dobre načasovanou správou.

Teraz ešte nie sme v stave povedať, koľko stratili európske krajiny a občania z dôvodu plynovej krízy. Priame straty len bulharského hospodárstva, ktoré bolo najviac zasiahnuté sporom medzi Ruskom a Ukrajinou, predstavujú sumu vyše 230 miliónov eur, bez akejkoľvek kompenzácie.

Vzniknutá kríza vyvolala viacero otázok. Nanešťastie, dôležitá otázka energetickej závislosti vychádza na povrch vždy, keď dôjde k politickej kríze a politickému antagonizmu medzi Ruskom a Ukrajinou. Mnohí si pamätajú situáciu pred troch rokov, kedy sa obe krajiny znovu nezhodli na cenách. Potom sme sa zaviazali k tvorbe spoločnej energetickej politiky EÚ, no ani po troch rokoch sa nezdá, že by sa niečo zmenilo.

Teraz sa pýtame sami seba: sme pripravení na jednotný trh s energiou alebo v dvojstranných dohodách prevážia individuálne záujmy? Urobili sme dosť vo veci prepojenia plynových sietí medzi členskými štátmi alebo budeme čoraz viac inklinovať k zrušeniu zásob pre krízové situácie? Ako pokračujú práce na výstavbe plynovodov Nord Stream a Nabucco?

S radosťou počúvam, že o jadrovej energii sa uvažuje na rovnakej úrovni ako o ostatných zdrojoch energie. Bez toho, aby sme robili kompromisy v bezpečnosti, je čas, aby sme prehodnotili svoj postoj voči jadrovým zariadeniam v Európe, a to bez ďalších politicky motivovaných rozhodnutí.

Potrebujeme jadrovú energiu a tá by pôsobila ako vážna bariéra pred inými krízami, ktoré môžu vzniknúť. Nie je náhoda, že na vrchole krízy bulharský parlament požiadal svojich európskych partnerov, aby oživil diskusiu o reaktivácii odstavených reaktorov elektrárne Kozloduj, ktoré kompetentné úrady potvrdili ako bezpečné. Dúfame, že nás chápete.

Rozhodnutia sú to ťažké, ale nerobme predčasné závery a neodpisujme ich prenáhlene. Rada by som tieto slová adresovala vám, pán komisár. Len pred niekoľkými dňami, keď Európska komisia rozdeľovala zdroje z Európskeho rozvojového plánu, krajina, ktorá bola najhoršie zasiahnutá, dostala najmenej. Dnes večer

som od vás nepočula žiadnu zmienku o Bulharsku, ktoré je na zozname krajín so 100 % závislosťou, ktoré potrebujú osobitnú pomoc.

Aké sú kritériá a mechanizmy na rozdeľovanie týchto zdrojov? Bolo by pre mňa ťažké vysvetliť to Bulharom a európskym občanom. Evidentne tiež musíme vložiť viac úsilia do tretieho energetického balíka a zrýchliť tempo. Ako členka Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa som veľmi veľa pracovala na ochrane dodávok energie pre spotrebiteľov, ale pochopte, prosím, že na prvom mieste je zabezpečiť energiu.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Chcem zdôrazniť potrebu vonkajšej energetickej politiky Európskej únie tak, aby 27 členských štátov mohlo na rokovaníach s hlavnými výrobcami hovoriť jednotným hlasom. Je to jediný spôsob, akým môže Európska únia docieľať primerané ceny za dovoz zemného plynu a ropy a súčasne zaručiť energetickú bezpečnosť. Diverzifikácia zdrojov dodávok energie musí byť jedným z hlavných cieľov Európskej únie. Chcel by som vás však upozorniť na skutočnosť, že projekt výstavby plynovodu pre ruský plyn South Stream vôbec neprispieva k tejto diferenciácii, keďže dodávateľský zdroj zostáva presne ten istý, Rusko. Okrem toho obrovské náklady, ktoré výstavba tohto plynovodu predstavuje, by priniesli zvýšenie ceny plynu, ceny, ktorú by európski spotrebiteľia museli platiť.

Preto podľa môjho názoru Európska únia musí urýchlene konať a do budúcich zmlúv s Ruskom a Ukrajinou zahrnúť podrobné ustanovenia o vzájomnej energetickej závislosti, ktoré jasne určia záväzky a účinné mechanizmy na rýchle riešenie akýchkoľvek problémov. Strategické partnerstvo medzi Európskou úniou a Ruskom a nové Východné partnerstvo by si mali klásť za cieľ implementáciu...

Colm Burke (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, energetická politika a zahraničná politika teraz spolu nerozlučne súvisia viac ako kedykoľvek predtým. Vidíme potrebu spoločnej energetickej politiky EÚ v súvislosti s nedávnym vývojom týkajúcim sa dodávok plynu do strednej a východnej Európy, ale kým to je jednou z kľúčových novín Lisabonskej zmluvy, nerád pripomínam, že tento bod nebol dostatočne zdôraznený v diskusiách súvisiacich s ratifikáciou tejto zmluvy.

V Írsku máme zásoby plynu, ktoré by vystačili na 12 dní. Šesťdesiat percent našej elektriny sa vyrába z dovezeného plynu, kým priemer EÚ je okolo 40 %. Komisia 28. januára vydala návrh na urýchlené riešenie deficitov v energetickej infraštruktúre EÚ, pričom prispeje k oživeniu hospodárstva ako súčasť balíka 5 miliárd EUR.

To, že Komisia vyhlásila prepojenie elektrických rozvodov medzi Írskom a Britániou za prioritnú oblasť financovania z prostriedkov balíka na oživenie hospodárstva EÚ, je v tomto ohľade veľmi vítaný pokrok. Ďalej zdôrazňuje, že keď všetkých 27 členských štátov bude spolupracovať, môžeme zaviesť zmenu, čo je potrebné pre zabezpečenie dodávok energie.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Vážená pani predsedajúca, dnes prerokúvané dva dôležité dokumenty, o ktorých sa dnes rokuje – akčný plán Komisie a správa o ňom – sú rozdelené v čase nedávnym prerušením dodávok plynu pre obvyklý zimný spor medzi Ruskom a Ukrajinou. Podľa toho je správa viac prispôbená realite, čím sa pokúša zvýšiť našu vnútornú solidaritu a urýchliť realizáciu plánu, ktorý máme pred sebou, a to zužitkovaním poučenia z minulej krízy.

Ja osobne, okrem podpory diverzifikácie prepravných ciest pre dovoz plynu, považujem výzvu na urýchlené zakotvenie vnútorného trhu s energiami v súčasných právnych predpisoch a nevyhnutnosť zrevidovať celý problém so skladovaním plynu za hlavný prínos tejto správy. Odporúčanie na plné otvorenie projektu Nabucco Rusku je sporné, nakoľko každý vie, že Nabucco bolo koncipované ako alternatíva k ruskému plynu, a preto už Rusko robí všetko pre to, aby mu zabránilo.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Vážení kolegovia, nedávna plynová kríza nám ukázala, aká dôležitá je spoločná energetická politika EÚ. Aj Slovensko sa presvedčilo, čo znamená 100 % závislosť od ruského plynu. Stovky firiem museli zastaviť výrobu a zamestnancom vyplatiť len 60 % ich mzdy.

Vážim si, že solidarita hrá veľkú rolu vo vzťahoch medzi členskými štátmi EÚ. Keby sme nedostali núdzový transfer plynu z Nemecka cez Česko na Slovensko, boli by ohrozené aj domácnosti. Som presvedčená, že potreba zaistiť plynulú dodávku energie patrí medzi základné celospoločenské priority. Spoločné krytie potreby prevažne zo zdrojov neobnoviteľných foriem energie začína prerastať environmentálne prijateľnú únosnosť.

Musíme budovať bezpečné jadrové elektrárne a zároveň prostredníctvom štrukturálnych fondov povzbudzovať, aby sa vidiecke komunity strategicky orientovali na väzbu energia – voda – biotechnológie, a tým posilnili diverzifikáciu energetickej základne.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, posledná, ale samozrejme nie jediná kríza v dodávkach plynu znamená, že sa stále vraciame k otázke zabezpečenia dodávok tohto veľmi dôležitého zdroja.

V Európe nie sme v zlej situácii, čo sa týka polohy. Sme takmer zo všetkých strán obklopení zdrojmi plynu: Severná Afrika, Blízky východ, Stredná Ázia a Rusko. Problémom je, že Európa nemá jednotný trh s plynom. V súvislosti s tým Európa v podstate nemá jednotnú cenu. Chcel by som zdôrazniť, že v Spojených štátoch majú jednotný trh a cena za 1 000 metrov kubických plynu je tam menej ako 200 USD. V Európe platíme okolo 400 USD. Toto je výsledok skutočnosti, že nemáme infraštruktúru, ktorá by umožnila prevoz plynu z jednej krajiny do druhej.

Napokon je tu otázka plynovodu Nabucco. Je najvyšší čas, aby sme mu prisúdili správnu prioritu a použili finančné prostriedky tak, aby konečne došlo k jeho výstavbe.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, mám tri otázky na pána komisára Piebalga.

Po prvé, Nabucco sa môže stať rukojeťou v prístupových rokovaníach s Tureckom, ako sme sa dozvedeli od premiéra Erdogana. Uvažujeme tiež v rámci južného koridoru o projekte White Stream (Kaspická oblasť – Gruzínsko – Čierne more – Ukrajina – Rumunsko)?

Po druhé, budete v upravenej smernici o zemnom plyne uvažovať o povinných rezervách zemného plynu na 90 dní pre všetky členské štáty?

Po tretie, predstavili ste pôsobivý balík za 3,5 miliardy EUR zameraný na energetickú infraštruktúru. Očakávate, že s tým v Rade narazíte na prekážky? Pretože ho ešte vždy musí odsúhlasiť Rada. Počul som o štyroch členských štátoch, ktoré majú námietky. A ako môže Európsky parlament, ktorý tento balík tiež musí schváliť, pomôcť, aby prešiel čo možno najrýchlejšie?

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Plynová kríza, ktorej sme boli nedávno svedkom, bola medzi Ukrajinou a Ruskom, ale nanešťastie zasiahla aj niektoré členské štáty Európskej únie. Táto kríza opäť zdôraznila skutočnosť, že Európska únia je do veľkej miery závislá od jediného dodávateľského zdroja plynu. Na základe toho si myslím, že rozvoj partnerstiev s Ruskom je prospešný pre celú Európsku úniu, no zároveň si myslím, že Európska únia musí ihneď iniciovať projekty, ktoré umožnia hľadanie alternatívnych riešení s presným cieľom odvrátiť následky kríz, ku ktorým by mohlo dôjsť v blízkej alebo vzdialenej budúcnosti.

V rovnakom chode myšlienok si myslím, že okrem iných riešení sa musia vziať do úvahy aj obidva projekty – Nabucco a South Stream. V tomto prípade mám na mysli náležitú úroveň v Severnom mori a tie, ktoré by sa mali nachádzať na kontinentálnej plytkine Čierneho mora. Za predpokladu, že sa časom všetky druhy zásob vyčerpajú, si myslím, že musíme investovať do vedeckých projektov schopných nájsť alternatívne zdroje energie a tým tiež zaručiť rozvoj budúcich generácií.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Nedávna plynová kríza opätovne, dokonca ešte ostrejšie, zamerala pozornosť na dôležitosť vytvorenia alternatívnych trás a zdrojov energie prostredníctvom rozvoja prepravnej infraštruktúry a vybudovaním prepojení. V terajšej atmosfére musíme urýchliť realizáciu projektu Nabucco, lebo má potenciál pomôcť dosiahnuť ciele Európskej únie a diverzifikovať nielen trasy, ale predovšetkým dodávateľské zdroje z tretích krajín. Musíme podporiť vybudovanie tranzitných ciest cez susediace krajiny, a to dokončením projektov, ktoré zahŕňajú prepojenie siete v Rumunsku so sieťami v Maďarsku a Bulharsku.

Zaroveň si myslím, že projekt South Stream nemožno vnímať ako prospešný pre Európu práve z toho dôvodu, že nevyužíva alternatívny zdroj, ako požaduje strategické hodnotenie správy. My však máme aj svoje vlastné zdroje energie. Jedna malá vodná elektráreň nie je životaschopná a efektívna, ale státisíce vodných elektrární od Álp po Karpaty alebo od Balkánu po Tatry alebo Pyreneje znamenajú energetickú nezávislosť.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, toto je naozaj fascinujúca rozprava, ktorá odzrkadľuje rôznorodé názory na energetiku a dôležitosť, ktorú si táto vec zaslúži. Ale myslím si, že rozprava celkom iste dokazuje, že spravodajkyňa dosiahla správnu rovnováhu. Je pravdou, že každý z nás vidí detaily rôzne. Neexistujú jednoduché riešenia ani zázračné prostriedky na vyriešenie tejto otázky.

Ešte raz by som chcel zablahoželať spravodajkyni za to, že sa jej naozaj podarilo prejsť celým procesom zabezpečenia toho, aby správa zohľadňovala všetky názory, pričom správa zároveň jasne podporuje Druhé strategické preskúmanie energetickej politiky Komisie.

Viacerí z vás hovorili o tvorbe rozsiahlej rozvodnej siete. Rozsiahla rozvodná sieť, tzv. supersieť, je možnosť, ktorá bola vnímaná ako zázračné riešenie. Nuž, je pravda, že má veľký potenciál, ale rozvodná sieť je náročná úloha. Nieкто bude musieť za takú sieť zaplatiť a, ako viete, snažíme sa dosiahnuť rovnováhu medzi cenovou dostupnosťou, zabezpečením dodávok a trvalou udržateľnosťou. Takže, ak sa naozaj chceme pohnúť smerom k tejto supersieti, plán regenerácie je prvým krôčikom správnym smerom.

Plán regenerácie môže viesť do začarovaného kruhu, keď budeme hovoriť: „Potrebujeme toto, potrebujeme tamto, ale o to by sa malo postarať odvetvie“. Áno, my podporujeme aj toto odvetvie rôznymi druhmi stimulov, ale ak verejné prostriedky a prostriedky EÚ nebudú v súlade s našimi politickými prioritami, potom plán nebude úspešný.

Potom sú tu ďalšie otázky, ktoré by som tiež zdôraznil a zopakoval to, čo povedal pán Paparizov. O treťom balíku pre vnútorný trh by som azda povedal len toľko, čo pre Európu znamená. V prvom rade existuje agentúra EÚ pre spoluprácu regulačných orgánov. To vyrieši mnohé otázky. Po druhé, orgán EÚ pre prevádzkovateľov prenosových sústav. Tieto dve otázky podstatne súvisia s bezpečnosťou dodávok a zároveň neobmedzujú národnú energetickú nezávislosť.

Ak teraz odsúhlasíme tento balík, prinesie to veľký impulz. Ak bude odložený na neskôr, o veľký impulz pre zabezpečenie dodávok prideme. Takže podľa môjho názoru je plán regenerácie a tretí energetický balík niečo, čo musíme urobiť.

Posledné otázky sú zvyčajne tie, ktoré si najlepšie pamätám, takže na ne v stručnosti odpoviem, lebo jasne súvisia s otázkami, o ktorých sme diskutovali. O čom diskutuje Rada? Myslím, že v podstate o dvoch otázkach.

Jednou je, či by sme mali verejné prostriedky vôbec vkladať do energetiky. V poriadku, menšina krajín si stále myslí, že je dobré, že financovanie by malo zabezpečiť odvetvie, ale to prináša problém, pretože pre odvetvie je ťažké pustiť sa do nákladných projektov, ktorých návratnosť je neistá.

Druhou otázkou je „spravodlivá návratnosť pre moju krajinu“. Mohol by som zdôrazniť, že konkrétne moja krajina nie je krytá týmto plánom regenerácie, tak je dobré, že sa toho týkalo veľa otázok. Vysvetlil som, že akékoľvek prepojenie s pobaltským regiónom ako celkom pomôže aj mojej krajine. Na túto otázku sa stále značne pozerá z vnútroštátneho uhla pohľadu: „moja spravodlivá návratnosť“.

Verím, že tu teraz robíme prvý krok smerom k verejným finančným prostriedkom EÚ, ktoré podporia tento typ vývoja. Toto by mohlo byť najťažšie, ale verím, že Rada bude naozaj usilovne pracovať a odsúhlasí náš návrh, pretože si myslím, že je vyvážený, ak nie ideálny, pre každý členský štát.

Pokiaľ ide o Nabucco, našou preferovanou možnosťou je celkom iste tranzit cez Turecko. Teraz pracujeme, rozbehli sme medzivládnu konferenciu s predpokladom jej ukončenia v marci podpísaním medzivládnej dohody a dohody o podpore projektu. To by malo vniesť dostatok svetla do právnej a regulačnej sféry pre investovanie do plynovodu Nabucco. Ak sa to nepodarí, budeme hľadať alternatívy. Alternatívy existujú, no Turecko je našou prioritnou trasou a myslím si, že to je prospešné aj pre Turecko.

Čo sa týka uskladňovania plynu, uvažujeme o tom, ale 90 dní by nemalo byť nutnosťou pre každého, lebo to veľmi veľa závisí od dovozov. Ak krajina produkuje plyn, nepotrebuje rovnaké množstvo zásob, takže tam by sme mali vytvoriť citlivejší pomer, ktorý v prípade krízy zabezpečí dodávky a bude dostatočne realistický. Takže sa ešte stále zaoberáme tým, ako by mohol vyzeráť návrh primeraných zásob plynu.

Ešte raz by som sa vám chcel poďakovať za túto rozpravu. Bola to veľmi náročná diskusia, ale verím, že sme rokovali o všetkých prvkoch. Musíme naďalej veľmi rázne pracovať na realizácii prvkov, o ktorých sme sa dohodli, a návrhov, ktoré tento Parlament odsúhlasil. Ešte raz by som chcel Parlamentu poďakovať za intenzívnu podporu pri príprave energetickej politiky EÚ.

PREDSEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, bola to naozaj fascinujúca rozprava. Súhlasím, že veľa, ak nie väčšina, zodpovednosti padá na nášho kolegu zodpovedného za energetiku.

Všetko to, čoho sa dovoľavate – energetická bezpečnosť, vyššia účinnosť, inteligentné siete, decentralizované siete, tzv. supersieť a mikrosieť, virtuálne elektrárne – vyžaduje na svoju prevádzku IKT. Preto je veľmi dôležité, aby sme vynaložili maximálne úsilie na získanie týchto inteligentných prostriedkov a aby sme uviedli do praxe politiku navrhovanú Výborom pre energetickú účinnosť. Hospodársky a technologicky sme na správnej ceste a je to tiež – to musím zdôrazniť – jedinečná obchodná príležitosť. Ak zapojíme IKT, ktoré umožnia, že energetická účinnosť pôjde správnym smerom, potom vytvoríme veľa podnikov, vysoký rast a veľa pracovných miest. To je tiež dôvod, prečo musíme pokračovať v podporovaní inteligentných stavieb, inteligentného osvetlenia a inteligentnej dopravy. Iba ak prakticky aplikujeme možnosti, ktoré nám ponúka výskum, budeme nielen menej závislí, lebo budeme hospodárnejší, ale tiež vybudujeme nové priemyselné kapacity.

Uvedím iba jeden príklad na to, aby som vám ukázala, ako by to mohlo fungovať. Ako viete, budeme hlasovať za vysoko úsporné svetelné diódy – slávne LED – ktoré už teraz znížia spotrebu energie na osvetlenie o 30 % a do roku 2025 až o 50 %. Vďaka európskemu výskumu sme už postúpili o krok vpred. V roku 2007 sme vďaka Európskemu rámcovému programu pre výskum dodali diódy OLED – organické diódy LED – s doplnkovou úspornosťou 50 % v porovnaní s diódami LED. Európsky výskum priniesol výsledky a teraz je rad na vnútroštátnej a regionálnej politike, aby tieto výsledky uviedla do praxe.

Počula som kritiku, že európsky plán obnovy nie je o účinnosti. Ak ale čítam tento plán správne, vidím, že 1 miliarda EUR je vyčlenená na energetickú účinnosť budov. Vy všetci ste v tomto Parlamente súhlasili, že toto je správne smerovanie. 5 miliárd EUR ide na ekologické autá, aby autá už viac neboli odkázané na benzín tak, ako dnes, a 1 miliarda EUR je určená na modernizáciu výrobného sektora, aby sa skrátil čas a spotrebovalo menej energie v našich priemyselných odvetviach.

Sme na správnej ceste a myslím, že s pomocou Parlamentu a s veľkou dávkou tlaku na členské štáty sa nám podarí nielen zabezpečiť tieto prostriedky, ale aj použiť ich v praxi. Energetická účinnosť napokon nebude o rečení, ale o faktoch.

Anne Laperrouze, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážená pani Redingová, vážený pán Piebalgs, dámy a páni, ďakujem vám za výnimočne cenné príspevky, ktoré dokazujú, aké obširné je pole energetiky a že energia je naozaj základnou potrebou.

V našej diskusii a v správe, ktorá navyše zohľadňuje diskusie, ktoré sme viedli medzi sebou v rôznych politických skupinách, som si všimla široký konsenzus v otázke, či potrebujeme posilniť siete a prepojenia a nasadiť informačné a komunikačné technológie na to, aby sme mali inteligentné siete – ako práve vysvetlila pani Redingová – aby sme posilnili vzťahy s producentskými a tranzitnými krajinami – čo bolo predovšetkým cieľom Výboru pre zahraničné vzťahy, s našim spravodajcom pánom Dimitrakopoulosom – a tiež aby sme dosiahli dohodu o energetickej účinnosti, úspory energie a rozvoj obnoviteľných energií.

A na záver zlepšenie energetickej účinnosti, rozvoj obnoviteľných energií, diverzifikácia našich zdrojov a dodávateľských sietí, konsolidácia dialógu s producentskými krajinami, ale tiež zabezpečenie toho, že 27 členských štátov hovorí jednotne a predovšetkým, že prinášame zmenu do našich životov, je konsenzus, ktorý sme dosiahli. Všetky tieto dimenzie sú potrebné cesty, ktoré zaručujú spoločnú energetickú bezpečnosť, o ktorú nám všetkým ide.

Rozdiely samozrejme súvisia so zložením energetického mixu. Čo sú zdroje energie? Rada by som odpovedala svojmu kolegovi zo Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie a potom aj ostatným poslancom Parlamentu, ktorí sa vyslovili proti jadrovej energii. Chcela by som povedať, že musíme byť opatrní.

V tom, čo tu bolo povedané, bol kus zveličovania. Verím, že sme si do roku 2050 vytýčili niekoľko veľmi ambiciózných cieľov. Bolo tu spomenuté 80 % zníženie emisií CO₂ a 60 % podiel obnoviteľných energií. Je celkom jasné, že veľký podiel získali všetky zdroje obnoviteľnej energie. Pokiaľ ide o jadrovú energiu, táto správa uznáva, že je súčasťou energetického mixu.

V tejto súvislosti by som chcela skončiť jednoducho pripomenutím cieľov, ktorými sú: koncentrácia CO₂ 450 ppm, ktorá bola stanovená na zaručenie tohto limitu pre zvýšenie teploty o 2°C. Chcela by som vám pripomenúť, že v tomto úsilí, ktoré bolo proklamované, hovoríme o 9 % podiele jadrovej energie, 54 % energetickej účinnosti, 35 % obnoviteľných energií a 14 % zachytávaní a skladovaní uhlíka.

To všetko je pre rok 2030. Jadrová energia je teda súčasťou mixu, rovnako ako uhlie. Ja osobne nie som zástancom uhlia, nie som zástancom jadrovej energie, ale potrebujeme čo možno najširšiu paletu zdrojov energie. Nechcela by som si vyberať medzi uhlím a jadrovou energiou pre rok 2050.

Predseda júci. Ďakujem vám, pani Laperrouzová. V každom prípade si buďte istá, že Parlament si vašu energiu cení.

Spoločná rozprava sa skončila.

Hlasovanie o správe pani Laperrouzovej sa uskutoční zajtra.

V súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku som prijal jeden návrh uznesenia na konci rozpravy o otázke na ústne zodpovedanie, ktorú položil pán Remek⁽¹⁾. Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Alin Lucian Emanuel Antochi (PSE), písomne. – (RO) Solidarita medzi členskými štátmi Európskej únie v oblasti energetiky sa musí stať prvoradým cieľom na európskej, regionálnej a bilaterálnej úrovni. V skutočnosti však stratégie prijaté každým členským štátom na národnej úrovni nesmú ovplyvňovať energetické záujmy ostatných členských štátov a musia byť vo všeobecnom záujme Európskej únie v zmysle energetickej bezpečnosti.

V tejto súvislosti musí úloha vylepšenia právneho rámca Spoločenstva, ktorého cieľom je energetická previazanosť štátov EÚ a načrtnutia novej generácie regulačných opatrení, zámerom ktorých bude riadenie vzťahov Európskej únie s dodávateľmi energie mimo EÚ a tranzitnými štátmi, vystupovať ako efektívny nástroj v procese tvorby európskej bezpečnostnej politiky. Nové zákony budú musieť poskytnúť mechanizmus právnych obmedzení, ktorého zámerom bude konsolidácia spolupráce v energetickom sektore a rozvoj životaschopnej konkurencie na európskych energetických trhoch.

Podstatné je podporiť snahy namierené na zvýšenie investícií EÚ s ohľadom na diverzifikáciu cezhraničných štruktúr, stimuly na tvorbu alternatívnych, nekonvenčných foriem energie na miestnej úrovni a zlepšenie schopnosti infraštruktúry zjednodušiť spojenie s novými zdrojmi energie. Európska únia tiež musí spoľahlivo sledovať potrebu stimulácie súkromného energetického sektora v členských štátoch, ktorý už pociťuje následky svetovej hospodárskej krízy.

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Mohli by sme povedať, že januárová energetická kríza sa pomaly začína meniť na každoročný rituál. Čím tuhšia zima, tým väčšia istota, že Ruská federácia zastaví dodávky plynu do európskych krajín. Je preto o to prekvapujúcejšie, že navzdory ďalšiemu plynovému konfliktu, ktorého obeťami boli občania krajín Európskej únie, sa kancelárka Angela Merkelová stále snaží presadiť návrh na výstavbu plynovodu Nord Stream z prostriedkov Spoločenstva.

Čo by mala Európska komisia teraz robiť, je príprava plánu na diverzifikáciu zdrojov energie. Mali by sa vykonať investície do výstavby nových prenosových sietí, ktoré by obchádzali nespoľahlivých vývozcov energetických zdrojov, akým je Ruská federácia. V jednom pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu, ktorý som predložil k správe pani Laperrouzovej, zdôrazňujeme význam podpory „plynovodu Nabucco, ktorý je jediným existujúcim prisľubom, ktorý prinesie diverzifikáciu zdrojov energie a tranzitných trás plynu“ bez účasti Ruska. Malo by tiež byť prioritou vytvoriť plynové prepojenie umožňujúce spojenie medzi sústavami a rýchlu prepravu plynových rezerv v prípade ďalších kríz.

Naše obchodné dohody by však mali byť založené na osobitnom „ustanovení o energetickej bezpečnosti“, ktoré by bolo etikou obchodovania v odvetví.

Pre Európu a zvyšok sveta, ktorý obchoduje civilizovane, je dôležité, aby Ruská federácia ratifikovala Dohovor o energetickej charte. Myslím si, že iba súdržný a nekompromisný postoj zjednotenej Európy bude schopný presvedčiť Kremľ urobiť také rozhodnutie.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Energetické otázky sú najväčšou výzvou našich čias. Plynová kríza, s ktorou bola EÚ konfrontovaná v januári, nie je prvá v histórii EÚ. V Európe existujú krajiny, ktoré sú 100 % závislé od plynu z Ruska a patrí medzi ne i Litva, ktorá v decembri 2009 zatvorí svoju jadrovú elektrárňu. EÚ musí podniknúť ďalšie kroky, aby sa kríza neopakovala. Musí sa vybudovať chýbajúce energetické prepojenie a musíme tiež posilniť smernicu týkajúcu sa opatrení na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a vytvoriť koordinačný mechanizmus EÚ, ktorý by reagoval na podobné krízy. Je veľmi dôležité, aby bol dostatok energetických rezerv v tých členských štátoch, ktoré sú najviac závislé od dodávok energie.

⁽¹⁾ Pozri zápisnicu.

Kríza medzi Ruskom a Ukrajinou nie je len krízou vzájomnej dôvery, ale aj geopolitickou krízou. Obe krajiny musia niesť zodpovednosť za skutočnosť, že členské štáty nedostali plyn. Vo vlastnom záujme musí Európa diverzifikovať zdroje energie a zvýšiť bezpečnosť dodávok. Európa musí konať rozhodne, keďže vyriešenie tejto energetickej krízy v dodávkach plynu z Ruska je iba dočasné.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), písomne. – (RO) Chcel by som sa poďakovať pani Laperrouzovej za túto správu a povedať, že podporujem väčšinu jej záverov. EÚ musí byť ambiciózna v boji proti zmene klímy, čo znamená, že nemožno podceňovať úlohu jadrovej energie a obnoviteľných zdrojov energie.

Proces tvorby jednotného trhu pre elektrickú energiu a zemný plyn je potrebné urýchliť. To si vyžaduje prepojenia. Preto vítam návrh Európskej komisie vyčleniť 1,5 miliardy EUR na projekty prepojenia. Okrem toho je potrebné, aby všetky členské štáty plnili kritériá prepojenia, ktoré boli stanovené v Barcelone.

Rovnako je nutné zvýšiť energetickú účinnosť, predovšetkým v nových členských štátoch. Napríklad v Rumunsku je veľký potenciál pre úspory a bol by som rád, keby sa táto možnosť využila.

Rusko-ukrajinská kríza znovu raz zdôraznila potrebu spoločného prístupu EÚ. Podporujem záver správy vrátane bodu o podpísaní dohody medzi EÚ, Ruskom a Ukrajinou.

Nesúhlasím však so stanoviskom k projektu South Stream, ktorý je veľmi dôležitý pre energetickú bezpečnosť EÚ a ktorý je na rovnakej úrovni ako Nabucco. South Stream je konkurenčným projektom Nabucca a vôbec neplní všetky potreby na diverzifikáciu zdrojov pre dodávky energie tak, aby zaručoval energetickú bezpečnosť EÚ. Preto navrhujem, aby sme v budúcnosti venovali viac pozornosti postaveniu, ktoré sa tomuto projektu dostalo v rôznych dokumentoch EP.

Dragoş Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Dámy a páni.

Dnes v Európskom parlamente diskutujeme o jednej z najdôležitejších správ tohto plenárneho zasadnutia. Možno v nej vidieť kľúčové prvky energetickej politiky, ktoré máme v úmysle zaviesť v celej Európskej únii. Patria k nim núdzové akčné plány na vnútroštátnej úrovni, doložka o energetickej bezpečnosti, diverzifikácia zdrojov dodávok a udržanie podielu jadrovej energie v rámci skladby energetických zdrojov.

Všetky uvedené prvky naznačujú pružnosť našich politík a krokov a rýchlosť, akou je možné prispôbiť ich súčasnej situácii. Domnievam sa, že regulácia obchodných dohôd, dohôd o pridružení a dohôd o partnerstve a spolupráci podpísaných s producentskými a tranzitnými krajinami, ktorej cieľom je zostaviť kódex správania a stanoviť dôsledky jeho nedodržania, je v dôsledku plynovej krízy zo začiatku roka jednou z priorit EÚ.

Navyše sa musí diverzifikácia zdrojov energie formou vzájomného prepojenia členských štátov, budovania nových dodávateľských trás ako Nabucco a terminálov skvapalneného zemného plynu (LNG) zaradiť medzi súčasné projekty financované Komisiou. Nakoniec by som rád zablahoževal pani Laperrouzovej k jej správe a dúfam, že ju veľká väčšina našich kolegov poslancov podporí. Ďakujem.

Alexandra Dobolyi (PSE), písomne. – (HU) V prvých týždňoch roka 2009 držala Ukrajina členské štáty EÚ ako rukojemníkov. Jej vedúci predstavitelia vyvolali spor o vyúčtovanie dodávok s Moskvou, ktorý sa týkal ceny dodávok plynu. Kroky Kyjeva boli založené na nádeji, že v dôsledku protiruskej nálady v štátoch západnej a východnej Európy dokáže získať podporu väčšiny členských štátov EÚ. Tento politický krok bol očividne chybný.

Európska únia sa musí konečne dostať z vlastného začarovaného kruhu. Len jednou z jeho súčastí je fóbia z nedostatku energie, podľa ktorej sa musíme s Rusmi znášať, lebo v opačnom prípade zatvorí kohútik s plynom. Tento mylný postoj môže viesť len k chybným záverom. Táto otázka sa netýka len energie.

Ak je dlhodobým cieľom Únie partnerstvo s Ruskom založené na demokracii a poskytujúce obrovský trh, ktorý sa rozvíja a má potenciál rozvíjať sa aj naďalej, musí predpokladať, že hospodárske a politické ťažiská by sa mohli oprávnene presunúť do Ruska.

EÚ musí aktívnym a dôveryhodným spôsobom tlmočiť odkaz, že má záujem o vznik moderného Ruska. Spôsoby EÚ pozostávajúce z povzbudzujúcich slov, ale zároveň dusivých, zdržanlivých a odsudzujúcich krokov, sú odsúdené na neúspech.

Nedostatočná spoločná energetická a zahraničná politika, odsúvanie diverzifikácie využitia energetických zdrojov do úzadia a stavanie do popredia určitých historických krívd a obchodných výhod robia našu Úniu zraniteľnou.

Jednotná Únia by donútila Moskvu vážne sa zamyslieť, pretože takúto situáciu ešte nikdy predtým nezažila. Avšak voči krajinám, ktorých politika je nestála, môže obrovská krajina ako Rusko jednoducho presadiť svoju vôľu.

Táto otázka má oveľa viac rozmerov ako len energiu.

András Gyürk (PPE-DE), písomne. – (HU) Strategické preskúmanie energetickej politiky je dobrým súhrnom všetkých nevyhnutných krokov, ktoré musí Európska únia vykonať na zníženie svojej závislosti od vonkajších zdrojov energie. Prerušenie dodávky plynu počas uplynulých týždňov spôsobilo, že isté body návrhu sú obzvlášť aktuálne.

S potrebou vytvoriť nový základ pre právne predpisy Spoločenstva v oblasti zásob plynu možno len súhlasiť. Okrem zavedenia povinnosti udržiavať minimálne zásoby je podľa nás dôležité posilniť aj mechanizmy solidarity s nariadeniami Spoločenstva v súlade s Lisabonskou zmluvou.

Je chvályhodné, že v prieskume energetickej politiky, ktorý vykonala Komisia, sa uvádzajú infraštruktúry, ktorých vytvorenie by bolo v spoločnom záujme všetkých členských štátov. Víťaným posunom je aj to, že v návrhu sa okrem južného koridoru na prepravu zemného plynu považuje za dôležitý cieľ aj vzájomné prepojenie plynovodov prechádzajúcich územím strednej a juhovýchodnej Európy. Dôležitosť iniciatívy, ktorá pôvodne súvisela s podnikom MOL, spočíva v tom, že pre zainteresované štáty bude v prípade prerušenia dodávok poskytovanie rýchlej vzájomnej pomoci jednoduchšie. Prepájanie sietí povzbudí aj hospodársku súťaž v regióne.

Rozhodnutie Európskej komisie presmerovať časť nevyčerpaných finančných prostriedkov EÚ na rozvoj energetických infraštruktúr považujeme za dobré. Menej pozitívna je však skutočnosť, že najzraniteľnejšie členské štáty majú dostať na rozvoj svojich infraštruktúr menšiu časť finančných prostriedkov, ako dúfali. Rozhodné záväzky však môžu byť splnené len vtedy, ak budú sprevádzané výraznejším finančným príspevkom a solidaritou zo strany Spoločenstva.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), písomne. – (PL) „Po bitke je Poliak generálom!“ Toto staré poľské príslovie, ktoré nie je pre mojich krajanov príliš lichotivé, možno v tomto prípade použiť na celú Európsku úniu. Aby sa otázka energetickej bezpečnosti dostala medzi hlavné priority celej Európskej únie, bola potrebná nepríjemná skúsenosť s rusko-ukrajinským konfliktom z januára 2009 týkajúcim sa plynu.

Nemôžeme sa predsa schovávať za skutočnosť, že Lisabonská zmluva, ktorá obsahuje vyhlásenia o energetickej solidarite, nebola ratifikovaná. Na popísanie budúcich scenárov a na to, aby sme dostali Európsku úniu z podobných problémov, aké boli nedávno spôsobené zastavením dodávok plynu cez Ukrajinu, je potrebná len politická vôľa podporená rozvážnou analýzou tejto poslednej krízy. V oznámení Komisie a v správe pani Laperrouzovej sa pozornosť sústreďuje na také spôsoby zvládania núdzových situácií, ako zvyšovanie zásob a vytvorenie prenosovej sústavy, ktorá zaručí technickú dostupnosť. V týchto otázkach existuje zhoda. Problematickejšie bude dohodnúť sa na dlhodobej stratégii, ktorej súčasťou bude musieť byť realistický postoj k Rusku. V súčasnosti totiž predstavuje pre Európu hlavného dodávateľa ropy a plynu.

Ako sme zistili, vzájomná závislosť nie je zárukou plynulých dodávok a vzťahov založených na racionálnych hospodárskych predpokladoch. Zasahovanie politických motívov je dostatočne viditeľné, aby sme skončili s naivitou. Vo vzťahoch s našimi východnými susedmi bude najzložitejšie vykoreniť tendenciu uzatvárať dvojstranné dohody. Toto je skutočné meradlo úspechu alebo zlyhania politiky Spoločenstva v oblasti energetickej bezpečnosti a energetickej solidarity.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni.

Chcem poďakovať tým, ktorí vypracovali túto správu, za ich všestranné úsilie a za to, že do centra rozpravy vniesli dôležitú otázku. Rovnako ako spravodajkyňa si myslím, že pre Úniu je v rámci jej energetickej stratégie veľmi dôležité zaviazť sa k spoločným dlhodobým cieľom. Opatrenia na úsporu energie sú najdôležitejším kľúčovým prostriedkom na radikálne zníženie spotreby energie.

Pre celoeurópske problémy neexistujú národné riešenia. Ak chce Únia zabezpečiť v Európe energetickú bezpečnosť, musí investovať do vytvorenia spoločnej hlavnej rozvodnej siete a spoločného trhu s energiou a do lepšej koordinácie.

V správe sa kladie príliš veľký dôraz na jadrovú energiu ako na jednu z hlavných oblastí budúcich investícií Európy. Vzhľadom na riziká a nevýhody jadrovej energie je táto politika krátkozraká a škodlivá. V správe je vyjadrený nedostatočne ambiciózny prístup vo vzťahu k obnoviteľným zdrojom energie. Konkurencieschopná

Európa, ktorej základom je trvalo udržateľné využívanie energie, si musí vytýčiť cieľ zvýšiť do roku 2050 podiel obnoviteľných zdrojov energie na 80 %. Mnoho štúdií vrátane štúdie nemeckej kozmickej agentúry DLR a štúdie Európskeho spoločenstva pre obnoviteľnú energiu (ERENE) Nadácie Heinricha Bölla ukazuje, že zavedenie nových a čistých foriem energie by bolo možné z technického aj hospodárskeho hľadiska. Teraz už chýba len politická vôľa.

Marian Złotea (PPE-DE), písomne. – (RO) V správe pani Laperrouzovej sa hovorí o otázke, ktorá je veľmi dôležitá pre každého občana Európy najmä počas plynovej krízy, akú sme nedávno zažili. Všetci musíme prispieť k úspešnému dosiahnutiu ambiciózných cieľov, ktoré sú navrhnuté v tomto druhom strategickom prieskume energetickej politiky. Ide o trvalú udržateľnosť dodávok energie, konkurencieschopnosť a bezpečnosť.

Chcem zdôrazniť dôležitosť zlepšenia bezpečnosti našich energetických zdrojov. Musíme prijať opatrenia s cieľom diverzifikovať naše energetické zdroje a trasy ich dodávok. Aby sme úspešne dosiahli „ciele 20-20-20“, musíme podporiť investície do infraštruktúry a nových technológií s nižšou spotrebou energie.

Členské štáty musia viac ako doposiaľ preukázať svoju solidaritu a spolupracovať, aby zaručili bezpečnosť svojich energetických zásob. V rámci tejto novej stratégie je zároveň potrebné položiť základy hospodárskeho rastu v EÚ.

Rád by som vám pripomenul geopolitickú dôležitosť Rumunska a oblasti Čierneho mora pre energetickú bezpečnosť a diverzifikáciu dodávok zdrojov energie.

17. Vplyv dohôd o hospodárskom partnerstve na rozvoj (krátke prednesenie)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0513/2008) pána Schrödera v mene Výboru pre rozvoj o vplyve dohôd o hospodárskom partnerstve na rozvoj (2008/2170(INI)).

Jürgen Schröder, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pani komisárka, dámy a páni, hovoríme o vplyve dohôd o hospodárskom partnerstve na rozvoj. „Dohody o hospodárskom partnerstve“ sa najmä v nemčine vyslovujú veľmi ťažko. Je to hrozné slovné spojenie a niet pochýb, že napriek tomu, že táto téma bude v nasledujúcich rokoch jednou z najdôležitejších, bude sa ňou zaoberať len málokto. Nemec. O čo vlastne ide?

Podľa Dohody z Cotonou by sa mali dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskou úniou a africkými, karibskými a tichomorskými štátmi (štátmi AKT) uzavrieť do konca roka 2007. Problém spočíva v tom, že rozvojové krajiny, ktoré nepatria a nepatria do skupiny štátov AKT sa sťažovali Svetovej obchodnej organizácii (WTO), že Európska únia poskytuje skupine štátov AKT osobitné výhody.

Nám sa teraz podarilo pripraviť dohodu o hospodárskom partnerstve tohto druhu aspoň s karibskými štátmi, ktorá bude, dúfajme, úspešná. V mojej správe sa uvádza, že táto dohoda vytvorí nový základ rozvojovej spolupráce, pomáha im, aby si dokázali pomôcť sami. Pokúšame sa spojiť obchod a rozvoj, teda obchodnú a rozvojovú politiku. Samozrejme, zaznamenali sme istú mieru napätia, predovšetkým tu, v Parlamente, medzi Výborom pre regionálny rozvoj a Výborom pre medzinárodný obchod. Toto napätie sa týkalo predovšetkým zlučiteľnosti tejto dohody a pravidiel WTO a najmä otázky parlamentnej kontroly.

V mojej správe sa pôvodne nachádzali dva odseky, ktoré sa týkali parlamentnej kontroly, 5 a 17. Na základe žiadosti a rady predsedu Výboru pre medzinárodný obchod som úplne vypustil oba tieto odseky a predložil som upravený návrh správy, o ktorom budeme hlasovať vo štvrtok. Okrem týchto dvoch vypustených odsekov je môj návrh správy rovnaký ako jej prvá verzia. Uvádzajú sa v nej možnosti a riziká dohôd o hospodárskom partnerstve, ale predovšetkým sú v nej zdôraznené možné pozitívne vplyvy týchto dohôd na ľudí žijúcich v uvedených krajinách.

Pán predsedaajúci, skôr než skončím, rád by som povedal ešte jednu vec. Niektorí z našich kolegov poslancov opakovane tvrdili, že ľudia v štátoch AKT mali na uzatvorenie týchto dohôd príliš málo času. Nie je to pravda. Mali čas od roku 2000 do roku 2007, potom dostali ešte ďalší rok do roku 2008 a ešte stále máme čas. Nehovoríme však ľuďom v týchto krajinách, že ich môžu podpísať, kedy sa im zachce. Čas sa kráti. Je to v záujme ľudí štátov AKT, a preto vyzývam všetkých poslancov tohto Parlamentu, aj tých, ktorí mali pôvodne v úmysle hlasovať proti, aby vo štvrtok hlasovali za moju správu. Nejde o spor medzi ľavicou a pravicou, ide o to, aby sme pomohli ľuďom v štátoch AKT zvýšiť si sebavedomie, aby sa v blízkej budúcnosti mohli stať rovnocennými partnermi v medzinárodnom obchode.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia víta správu pána Schrödera, ktorá predstavuje vyvážený prehľad rôznych názorov na vplyv dohôd o hospodárskom partnerstve (DHP) na rozvoj.

Nové dohody stále pribúdajú. Podpísali sme úplnú dohodu o hospodárskom partnerstve s karibským regiónom a s africkými a tichomorskými krajinami a regiónmi rokujeme o podpísaní dočasných dohôd. V spomínaných dočasných DHP sa stanovuje obchodný režim v súlade s pravidlami WTO a zachovávajú sa dôležité obchodné preferencie pre tieto krajiny. Dočasné dohody sú len prechodným riešením a budú nahradené úplnými DHP na regionálnej úrovni. Tempo rokovaní stanovujú príslušné regióny, aby sa zaručilo, že ciele a rozsah sú v súlade s ich procesmi integrácie, možnosťami, potrebami a politickými prioritami.

Zároveň sa pokročilo s plánovaním 10. Európskeho rozvojového fondu. Bola podpísaná väčšina regionálnych a národných programov. Vzhľadom na očakávané DHP je súčasťou týchto programov značná podpora našich partnerov zo skupiny štátov AKT s cieľom pomôcť im vyťažiť z dohôd maximum. Ide o priamu podporu pri uplatňovaní dohôd a nepriamu podporu pri budovaní infraštruktúry a výrobných kapacít.

Komisia uznáva zásadnú úlohu financovania rozvoja. Zároveň vítame skutočnosť, že v správe sa uznáva, že ciele rozvoja a výsledky dohôd predstavujú oveľa širšiu problematiku než len finančnú podporu. V súlade s odsekom 14 správy uznávame aj zásadnú úlohu reforiem pri dosahovaní rozvojových cieľov v regiónoch AKT. Patrí k nim fiškálna reforma a zmeny systémov príjmov. Reformy kompenzujú posuny v daňovom základe, ktoré sú dôsledkom liberalizácie a sú samy osebe cenným krokom k zaručeniu trvalo udržateľného verejného financovania v štátoch AKT.

Ďalším veľmi dôležitým cieľom je podpora regionálnej hospodárskej integrácie štátov AKT. Dočasné dohody ešte nezahŕňajú všetky štáty AKT. A práve preto všetky tieto dohody predstavujú len dočasné riešenie, kým sa nepodpíšu úplné dohody. Úplné dohody budú flexibilné a komplexné.

Budovanie dodávateľských kapacít obchodu a zapojenie odvetví tovaru a služieb podporuje hospodársku hodnotu obchodnej dohody. Názorom Komisie je, že protekcionizmus nie je nikdy prijateľnou politickou možnosťou. Pripúšťame však, že ochrana, teda legitímne využitie opatrení na ochranu citlivých sektorov a vznikajúcich odvetví priemyslu, predstavuje odôvodnený a zásadný politický nástroj. Ako sa požaduje v správe, práve z toho dôvodu obsahujú DHP množstvo flexibilných prvkov v prospech štátov AKT, najmä vylúčenia a asymetrické záväzky. Zo strany EÚ sú trhy pre výroby štátov AKT plne otvorené pri súčasnej zvýšenej spolupráci s cieľom splniť technické a zdravotné normy a uľahčiť obchod. Štáty AKT budú otvárať svoje trhy len postupne a budú mať možnosť ponechať si výnimky.

Komisia zastáva názor, že náš záväzok vo vzťahu k procesu DHP sa nekončí podpisom dohôd. Je to začiatok procesu kvalitnejšieho dialógu, dôkladného uplatňovania, monitorovania a hodnotenia dosahu, najmä čo sa týka vplyvu na rozvoj. Na všetky uvedené činnosti sa využijú inštitúcie zriadené s cieľom uplatňovať dohodu, aby sa zaručila transparentnosť a účasť parlamentných poslancov a občianskej spoločnosti.

Komisia preto víta správu pána Schrödera a v krátkom čase poskytne podrobnú reakciu na vznesené body.

Predseda júci. Bod je uzavretý.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Kader Arif (PSE), písomne. – (FR) Parlament vo štvrtok rozhodne o správe pána Schrödera o dohodách o hospodárskom partnerstve (DHP). Bol by som veľmi sklamaný, keby prvé hlasovanie našej inštitúcie o tejto záležitosti veľmi technického a výrazne politického charakteru (pretože ide o naše budúce vzťahy so štátmi AKT) malo vyústiť do prijatia správy pána Schrödera. Socialistická skupina v Európskom parlamente nebude hlasovať v prospech tohto textu, pretože v žiadnom prípade nezohľadňuje záujmy Európanov a našich partnerov, štátov AKT, čo sa týka DHP a spôsobu, akým sa o nich rokuje.

Skupina PSE predložila návrh uznesenia, za ktorý bude hlasovať. Na rozdiel od stanoviska spravodajcu sa v našom návrhu kladie späť do centra priorít DHP rozvoj, odmieta sa liberalizácia verejných služieb a akékoľvek rokovania o singapurských otázkach alebo o službách, ktoré sú proti vôli štátov AKT. Podporuje sa v ňom aj regionálna integrácia, žiada sa výrazná finančná podpora s cieľom dostať hospodárstva štátov AKT na štandardnú úroveň a zároveň sa v ňom zohľadňujú typické charakteristické vlastnosti a slabosti týchto krajín, či už patria alebo nepatria medzi najmenej rozvinuté krajiny.

DHP budú prijateľné len po splnení týchto podmienok. A my k tomu máme, žiaľ, ešte stále ďaleko.

18. Divoká príroda v Európe (krátke prednesenie)

Predseda júci. - Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0478/2008) pána Hegyiho v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o divokej prírode v Európe (2008/2210(INI)).

Gyula Hegyi, spravodajca. – (HU) Za prírodné prostredie, divočinu, ktorá nie je poznačená ľudskou civilizáciou, možno považovať zhruba 46 % zemskej pevniny. V Európe však tvorí divočina len 1 % celkového územia. Aby sme zaručili, že pre budúce generácie zachováme aspoň toto 1 %, musíme robiť všetko, čo je v našich silách. To je cieľom mojej správy a dúfam, že zvýšená ochrana oblastí divokej prírody sa stane skôr či neskôr súčasťou právnych predpisov EÚ. V európskej kultúre vnímame divokú prírodu dvojako. Na jednej strane pre nás predstavuje miesto, ktorého sa bojíme a ktorému sa vyhýbame, kde na nás striehnu, ako v mnohých ľudových rozprávkach, príšery a neznáme nebezpečenstvá. Na druhej strane ju vnímame ako príťažlivé a príjemné miesto, ktoré nám slúži ako dočasný únik zo stresujúcej mestskej a priemyselnej civilizácie.

V literatúre v anglickom jazyku, ktorá sa zaoberá touto problematikou, sa rozlišuje medzi koncepciou ochrany, správneho využívania prírody, a zachovania, teda ochrany pred využívaním ľuďmi. Tieto filozofické diskusie prekračujú rozsah mojej správy, ale rád by som pripomenul, že za ideálne riešenie považujem trvalo udržateľný rozvoj. Divokú prírodu nemožno zamknúť do bezpečnostnej schránky v banke ako náhrdelník alebo akciové certifikáty. Máme právo objavovať jej hodnoty. Preto ju musíme chrániť, avšak prostredníctvom jej využívania človekom.

Územie Európy je príliš malé, aby sa na ňom nachádzali územia, na ktoré jej občania nemajú povolený vstup. Objavovanie prírody a oboznamovanie sa s podmienkami, v ktorých ľudia žili pred vznikom civilizácie, nás učí úcte voči prírode a môže slúžiť ako základ vysokokvalitného cestovného ruchu. Tieto oblasti sú zároveň veľmi citlivé na zmeny životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti, napríklad motorizácie, chemických látok alebo zmeny klímy a na výskyt nepôvodných rastlinných a živočíšnych druhov. Musíme byť opatrní, aby návštevníci neohrozovali divokú prírodu. Preto by mali byť všetky formy cestovného ruchu pod dohľadom odborníkov v oblasti ochrany prírody. Rozvoj trvalo udržateľného cestovného ruchu by sa mal prepojiť s ochranou týchto oblastí a všetok výťažok by sa mal využívať na ochranu divokej prírody.

Divočina je útočiskom pre mnohé druhy, ako je napríklad medveď hnedý, vlk a rys, ktoré nedokážu prežiť čo i len v nepatrne zmenených podmienkach. V Európe žije ešte veľa druhov, ktoré je potrebné objaviť a popísať. Väčšina z nich žije v pôde alebo v rozkladajúcom sa dreve a je mimoriadne citlivá na zmenu. Tieto nenarušené oblasti sú veľmi vhodné na skúmanie evolúcie, prirodzených zmien v prírode. Oblasti divočiny vo všeobecnosti patria do siete Natura 2000, je však potrebná ich prísnejšia ochrana. Preto vo svojej správe vyzývam Európsku komisiu na spoluprácu s členskými štátmi, ktorá sa týka zmapovania zostávajúcich oblastí divokej prírody v Európe a rozvoja stratégie ich zvýšenej ochrany. Mali by sme stanoviť hodnoty oblastí nedotknutých človekom a charakteristické vlastnosti ich biotopov a zaručiť ich ďalšiu ochranu. Odborníci mi poradili, že by sme nemali uvažovať o nových právnych predpisoch, ale skôr zaviesť konkrétnejšiu a prísnejšiu ochranu oblastí divokej prírody v rámci nariadení siete Natura 2000. Vzhľadom na to, že financovanie siete Natura 2000 je v každom prípade protirečivé a je zdrojom mnohej oprávnenej kritiky, bude určite potrebné vykonať zmeny v príslušných nariadeniach v priebehu nového volebného obdobia, ale najneskôr v novom rozpočte. Mohlo by ísť aj o dobrú príležitosť na právne vymedzenie a zvýšenie ochrany divokej prírody.

Na území krajiny, z ktorej pochádzam, sa nachádza kvapľová jaskyňa Aggtelek, ktorá je tiež klasifikovaná ako divoká príroda. Jej časť sa nachádza na území susedného Slovenska. Bol by som veľmi rád, keby sa maďarským a slovenským odborníkom v oblasti ochrany prírody podarilo úspešne spolupracovať a zriadiť v tejto oblasti park na úrovni „Protected Area Network“ (PAN), pretože v rámci siete „PAN Parks“ sa už rozvinul úspešný systém ochrany divokej prírody na celoeurópskej úrovni.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážení páni predsedajúci, zastavenie poklesu biodiverzity je jednou z priorít Únie a Komisie. Ide doslova o otázku budúceho života na Zemi. Ale aj napriek zásadnej dôležitosti zachovania biodiverzity je doterajší pokrok obmedzený.

Komisia v decembri 2008 prijala prvé rozsiahle hodnotenie o dosiahnutom pokroku na úrovni Európskeho spoločenstva a členských štátov. Napriek pozitívnym krokom v priebehu posledných rokov, napríklad sieť Natura 2000, je biodiverzita EÚ neustále zaťažovaná ničením biotopov, znečistením, zmenou klímy a vplyvom

inváznych druhov. Komisia dospela k záveru, že je veľmi nepravdepodobné, že sa nám podarí splniť svoj cieľ zastaviť pokles biodiverzity do roku 2010 a že bude potrebné ďalšie intenzívne úsilie na úrovni členských štátov a EÚ.

Vzhľadom na tieto okolnosti Komisia víta sústavnú podporu úsilia chrániť bohaté a rôznorodé prírodné dedičstvo Európy, ktorú jej poskytuje Parlament. Veľmi vítame iniciatívu pána Hegyiho vypracovať toto dôležité uznesenie o divokej prírode v Európe.

Rada by som začala všeobecným konštatovaním, že mnoho otázok, ktoré sú v správe zdôraznené, už Komisia rieši.

Napríklad v decembri 2008 prijala oznámenie s názvom Stratégia v oblasti inváznych druhov. Uvádzame aj celkový obraz budúcej politiky EÚ v oblasti biodiverzity a tešíme sa na príspevok Európskeho parlamentu k týmto otázkam. Je potrebné jednoznačne zväziť problémy ako skvalitnenie uplatňovania a vzťah medzi biodiverzitou a zmenami klímy.

K správe je ešte potrebné doplniť jedno objasnenie. Priebežné posúdenie účinnosti našich právnych predpisov oblasti prírodného prostredia existuje, sú to takzvané správy na základe článku 17, ale v súčasnom období nemáme v pláne meniť a dopĺňať právne predpisy a hlavný dôraz je najmä na ich účinnejšom uplatňovaní.

Prejdime k otázke divokej prírody. Európa je husto obývaný kontinent a ľudskému zásahu sa vyhlo len 1 – 2 % jeho územia. Ale aj napriek tomu, že tieto oblasti sú malé, čo sa týka územia, z vedeckého a kultúrneho hľadiska majú obrovskú hodnotu. Niekedy sú dokonca aj symbolom európskej spolupráce a integrácie, ako je to v prípade spoločného cezhraničného Národného parku Bavorský les a Šumava.

Väčšina z týchto oblastí už patrí do siete Natura 2000. Správa však slúži ako inšpirácia na opätovné prehliadnutie nedotknutých a takmer nedotknutých oblastí divokej prírody v EÚ a zhodnotenie, či sa v nej nenachádzajú ešte ďalšie nevšedné oblasti, ktoré by z hľadiska svojej ochrany potrebovali dodatočné kroky zo strany Európy. Komisia zadala na vypracovanie niekoľko štúdií a spolupracuje s českým predsedníctvom EÚ. V máji 2009 sa v Prahe uskutoční konferencia, ktorá ponúkne platformu pre otázky súvisiace s oblasťami divokej prírody v Európe a stanoví opatrenia potrebné na zaručenie ich ochrany.

Na záver by som rada potvrdila, že Komisia uznáva, že krajinné prostredie Európy je výsledkom dlhodobého procesu zasahovania zo strany človeka. Myšlienkovým základom siete Natura 2000 je koncepcia „živej krajiny“, ktorá predstavuje rovnováhu medzi potrebami prírody a potrebami človeka. V žiadnom prípade nemáme v úmysle znova zmeniť našu krajinu na divokú prírodu, musíme sa však verejne zaviazat, že budeme chrániť zostávajúce oblasti divokej prírody v Európe.

Z uvedeného dôvodu považuje Komisia uznesenie Európskeho parlamentu za správne načasované. Predstavuje vítaný prínos pre pražskú konferenciu. Srdečne ďakujem spravodajcovi.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, mám procedurálnu námietku. Chcela by som vyjadriť nesúhlas s nadmerným, čím ďalej, tým liberálnejším využívaním článku 45 ods. 2, v súlade s ktorým sa uskutočňujú tieto veľmi dôležité rozpravy.

Svoju námietku vznášam práve teraz, pretože by som sa veľmi rada vyjadrila o vynikajúcej práci na správe pána Hegyiho a mám aj ďalších kolegov, ktorých príspevky sa týkajú záležitostí, o ktorých sa v mojom výbore ani vo výboroch ďalších mojich kolegov nediskutuje a nie je prípustné, aby som sa o nich vyjadrila v pléne.

V rámci skupiny PPE-DE sme mali minulý týždeň na úrovni pracovnej skupiny, ale aj skupiny ako takej dosť nepríjemnú a vášnivú diskusiu, ktorá sa týkala bodov programu tohto týždňa súvisiacich s článkom 45 ods. 2. Skutočne mám pocit, že je potrebné tento článok čo najskôr prehodnotiť. Viem, že ho ustanovil Parlament a že s ním súhlasili aj samotní poslanci, ale mám pocit, že naša dobrá vôľa je zneužívaná v súvislosti s množstvom bodov v našom programe, tých najdôležitejších bodov, o ktorých sa máme čím ďalej, tým menej možností vyjadriť.

Predsedajúci. – Pani Doyleová, s radosťou berieme na vedomie vašu námietku, rád by som vám však pripomenul, že použitie článku 45 je v kompetencii konferencie predsedov a že v rámci nej sa zvažuje aj váha hlasu. Tým chcem povedať, že početné politické skupiny, a najmä tá vaša, majú do veľkej miery možnosť rozhodovať, čo sa bude diať v pléne na základe toho či iného článku.

Som trochu ako vy. Musím poznamenať, že sme sa možno dostali zo štádia prílišnej tolerancie do štádia neprimeranej prísnosti a že pravda je niekde uprostred.

Neobávajte sa však. Budeme informovať zainteresovaných o ďalšom vývoji tejto záležitosti.

Dámy a páni, mali by ste upozorniť aj predsedov svojich skupín. Myslím, že práve v tomto kontexte najlepšie porozumejú, o čo vám ide.

Bod je uzavretý.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písomne. Bol som tieňovým spravodajcom tejto správy o divokej prírode v Európe a rád by som poďakoval svojmu kolegovi, pánovi Gyulovi Hegyimu za jeho prácu.

Chcel by som zdôrazniť dve veci.

Prvá sa týka toho, že je skutočne potrebné pokračovať v mapovaní zostávajúcich oblastí divokej prírody v Európe. To samozrejme nie je možné bez toho, aby sme vymedzili pojem divoká príroda, a preto naliehavo žiadam Európsku komisiu o prijatie opatrení v tejto oblasti.

Druhá vec, o ktorej sa chcem vyjadriť, predstavuje v tejto správe kľúčovú otázku a týka sa prítomnosti človeka a cestovného ruchu. Prítomnosť človeka vylúčiť nemožno. Naopak, aby ľudia mohli lepšie chrániť prírodné krásy svojich krajín, musia ich spoznať.

V týchto oblastiach je potrebné podporovať trvalo udržateľný cestovný ruch a naučiť správcov, ako zachovávať a chrániť divokú prírodu.

Preto sa pripájam k požiadavke najdôležitejších MVO v tejto oblasti a žiadam Európsku komisiu, aby pripravila usmernenia týkajúce sa zachovania divokej prírody v Európe.

Magor Imre Csibi (ALDE), písomne. – Divoká príroda má pre jednotlivých ľudí rozličný význam. Ja osobne ju vnímam ako oblasti, ktoré nie sú dotknuté činnosťou človeka a v ktorých prevládajú prírodné procesy. Preto považujem cestovný ruch zameraný na divokú prírodu takmer za protiklad termínu divočina. Na druhej strane súhlasím, že správne realizovaný trvalo udržateľný cestovný ruch môže poskytnúť miestnym spoločnostiam hospodársky podnet na zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva.

Zvýšený dopyt po cestovnom ruchu zameranom na divokú prírodu však vyvíja tlak práve na hodnoty, ktoré turisti vyhľadávajú, a môže spôsobiť zničenie citlivých ekosystémov. Riešenie by mohlo predstavovať zavedenie vysoko kvalitného trvalo udržateľného cestovného ruchu v obmedzených oblastiach divokej prírody. Tento druh cestovného ruchu by nemal škodlivý vplyv na ciele zachovania týchto oblastí. Činnosti v rámci cestovného ruchu by mali byť umožnené, len ak sa dodržia isté prísne stanovené podmienky, ako je obmedzený denný počet turistov, a na základe spoľahlivého plánu trvalo udržateľného cestovného ruchu, ktorý podporuje iniciatívy na zachovanie a presadzuje zodpovedné spoznávanie divokej prírody. Plány v oblasti cestovného ruchu a činnosti prevádzkovateľov by mali podliehať mechanizmom dôkladného posúdenia, ktoré sú zostavené priamo pre oblasti divej prírody. Ich cieľom je, aby si prevádzkovatelia a turisti uvedomili, že divoká príroda so sebou neprináša len slobodu, ale aj zodpovednosť.

Vasilica Viorica Dăncilă (PSE), písomne. – (RO) Prírodné bohatstvá je potrebné zachovať pre budúce generácie. Z tohto hľadiska je Rumunsko jednou z krajín, v ktorej sa nachádza veľké množstvo rozličných druhov rastlín a živočíchov. Ak chceme spomínaný cieľ dosiahnuť, musí Európska únia rozšíriť využitie prostriedkov Spoločenstva vyčlenených na financovanie činností v oblasti zachovania divokej prírody. Následne je potrebné, aby Komisia prideliла prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka väčšie množstvo prostriedkov projektom zameraným na ochranu životného prostredia v oblasti európskeho poľnohospodárstva s jasným cieľom financovať činnosti zamerané na zachovanie divokej prírody.

Na druhej strane by mala Európska komisia zaviesť súbor jasných pravidiel na poskytovanie finančnej podpory projektom miestnych spoločností v okolí týchto oblastí. Umožňovali by v oblastiach, ktoré majú byť zachované, kontrolovaný cestovný ruch, čím by sa vytváral hospodársky prínos, z ktorého by spomínané miestne spoločnosti profitovali.

Navyše je potrebné, aby Komisia podporila cezhraničnú spoluprácu členských štátov na projektoch zameraných na zachovanie oblastí divokej prírody, ktoré sa nachádzajú na území dvoch alebo viacerých krajín.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), písomne. – (RO) Biodiverzita Európy je tým najcennejším dedičstvom, ktoré môžeme zanechať budúcim generáciám. Vítam a podporujem túto správu o divokej prírode v Európe. Rád by som upriamil pozornosť na alarmujúci stav oblastí s najvýraznejšou biodiverzitou v Európe, na deltu Dunaja. Je neustále vystavovaná agresívnym činnostiam v dôsledku pytlactva, nezákonných hospodárskych záujmov a v neposlednom rade v dôsledku nekontrolovaného cestovného ruchu. Jeden z najagresívnejších zdrojov, ktoré túto deltu ovplyvňujú, spočíva v nedostatočnej informovanosti obyvateľstva žijúceho v jej blízkosti a vidieckeho obyvateľstva, ktoré žije pri rumunských prítokoch Dunaja.

Rád by som využil túto príležitosť a vyzval Komisiu a Radu, aby na základe tejto správy čo najskôr zvážili konkrétne opatrenia zamerané na tieto ciele: zriadenie pracovnej skupiny, ktorá by preskúmala situáciu v delte Dunaja, prípravu účinných vzdelávacích programov o životnom prostredí určených obyvateľom, ktorí majú priamy vplyv na biodiverzitu tejto oblasti, a zavedenie noriem na ochranu biodiverzity.

Zároveň nie je možné dosiahnuť zachovanie divokej prírody v Európskej únii a predovšetkým v delte Dunaja bez toho, aby sa uplatňovali podobné opatrenia v krajinách, ktoré susedia s EÚ. Preto naliehavo žiadam Komisiu a Radu, aby v rámci svojich vzťahov s týmito krajinami posilnili dialóg a zavádzanie konkrétnych opatrení.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Ak zohľadníme skutočnosť, že nebude možné splniť záväzky, ktoré sme prijali v roku 2007 v uznesení o zastavení poklesu biodiverzity do roku 2010, ochrana oblastí divokej prírody prostredníctvom propagácie, rozvoja a financovania činností sa stáva vzhľadom na zmenu klímy a negatívny vplyv cestovného ruchu prioritou.

Návrh vytvoriť systém na zmapovanie divokej prírody Európy by pomohol vymedziť biodiverzitu jednotlivých oblastí a oblastí nedotknuté ľudskou činnosťou, ktorých ochrana si vyžaduje viac pozornosti a značné úsilie zo strany členských štátov. Informačné kampane zamerané na zvyšovanie všeobecného povedomia verejnosti o oblastiach divokej prírody, využívanie vysokokvalitného trvalo udržateľného cestovného ruchu a uplatňovanie smerníc o vtákoch a biotopoch predstavujú len niektoré z nástrojov, ktoré nám pomôžu chrániť tieto oblasti.

V Európe je už osem národných parkov. Patrí k nim aj Národný park Retezat v Rumunsku. Tieto parky sú súčasťou siete chránených oblastí PAN. Táto sieť má na starosti správu oblastí divokej prírody a združuje všetky národné orgány a miestne agentúry cestovného ruchu, ktoré sa podieľajú na zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja cestovného ruchu. Európska komisia by mala podporovať túto iniciatívu a spolupracovať s touto sieťou s cieľom výmeny informácií a osvedčených postupov.

19. Program pre udržateľnú budúcnosť všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely (krátke prednesenie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je krátke prednesenie správy (A6-0501/2008) pána Queira v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch o programe pre trvalo udržateľnú budúcnosť všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely (2008/21 34(INI)).

Luís Queiró, spravodajca. – (PT) Vážení pán predseda júci, pani komisárka, doteraz sme sa konkrétne odvetvím všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely nezaoberali na európskej úrovni. Politický význam tejto správy preto spočíva v tom, že je to prvý raz, čo Komisia a Parlament skúmajú túto činnosť. Dochádza k tomu v čase, keď toto odvetvie zaznamenáva zrýchlený rast z hľadiska objemu aj hospodárskeho významu.

Čísla hovoria samy za seba: v samotnom odvetví leteckej dopravy na obchodné účely sa znásobuje počet malých a stredných podnikov, počet lietadiel sa v budúcom desaťročí pravdepodobne zdvojnásobí na 3 500 a ročný obrat dosahuje výšku viac ako 25 miliárd EUR. Toto odvetvie vytvára v Európe priamym alebo nepriamym spôsobom 1 54 000 pracovných miest. Uvedené odvetvie predstavuje spolu s odvetvím všeobecnej leteckej dopravy, v ktorom počet lietadiel dosiahol 30 000 – 50 000, približne 9 % evidovanej leteckej dopravy a môže sa pochváliť najrýchlejším rastom v Európe, dvakrát rýchlejším ako všetky ostatné odvetvia dopravy.

Zložka leteckej dopravy na obchodné účely prináša dôležité sociálne a hospodárske výhody. Poskytuje pružnú a priamu prepravu z jedného miesta na druhé, a zvyšuje tak mobilitu občanov, produktivitu podnikov a regionálnu súdržnosť.

Odvetvie všeobecnej leteckej dopravy poskytuje dôležité služby v rozličných oblastiach, ako sú vyhľadávacia a záchranná činnosť, hasenie požiarov, riadenie premávky, kartografická činnosť a rekreačné a športové lietanie. Je aj dôležitým zdrojom odbornej kvalifikácie pre celé odvetvie letectva.

Musím spomenúť aj európsky priemysel v tomto odvetví, ktorý neustále zvyšuje svoj podiel na svetovom trhu. V súčasnom období je na úrovni približne 16 %, a preto je potrebné podporovať ho.

Ak sa pozrieme na samotnú správu, ako spravodajca súhlasím s potrebou, ktorú Komisia zdôraznila vo svojom oznámení a ktorá sa týka preskúmania osobitných potrieb tohto odvetvia a vymedzenia ústredných tém. Uvedené potreby súvisia so zhromažďovaním údajov a sú založené na nutnosti poskytovať ľuďom s politickou rozhodujúcou právomocou dostatok údajov a štatistických informácií potrebných na lepšie pochopenie tohto odvetvia a jeho primeranú reguláciu. Druhý bod sa týka uplatňovania zásady proporcionality pri tvorbe právnych predpisov pre toto odvetvie. Kľúčová otázka spočíva v tom, či pravidlá na riadenie prevádzky komerčných lietadiel budú primerané pre prevádzku jednoduchších a menších, často jednomotorových lietadiel.

Podporujeme zámer Komisie uplatniť zásadu proporcionality pri tvorbe pravidiel a ich zavádzaní, pričom je vždy potrebné myslieť na to, aby nebola ohrozená bezpečnosť ako taká. Ide napríklad o prijatie niektorých predpisov o letovej spôsobilosti pre prevádzku nekomerčných lietadiel, ktoré už prijala Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA), alebo o možné uplatňovanie osobitných pravidiel s ohľadom na zjednodušené bezpečnostné postupy a postupy kontroly cestujúcich v odvetví leteckej dopravy na obchodné účely.

Tretí bod sa týka problému prístupu na letiská a do vzdušného priestoru. Príčinu poznáme. Pre tieto lietadlá je vo všeobecnosti problematické dostať sa na veľké letiská a rovnaké problémy sa začínajú objavovať aj v súvislosti s regionálnymi a vedľajšími letiskami. Existujú rôzne riešenia od optimalizácie využívania súčasnej kapacity až po revíziu právnych predpisov o pridelovaní prevádzkových intervalov. Je potrebné aj podnecovať investície do malých a stredných letísk s cieľom poskytnúť vyšší počet spojení medzi rôznymi európskymi regiónmi a mestami.

Čo sa týka kapacity vzdušného priestoru, zdôrazňujeme dôležitosť reforiem v rámci jednotného európskeho vzdušného priestoru a spoločného podniku na vývoj novej generácie európskeho systému riadenia letovej prevádzky SESAR. Znova sa vraciame k tomu, aby sme nekládli neprimerané požiadavky na malé lietadlá, čo sa týka vybavenia navigačným zariadením, pričom je potrebné za každých okolností dodržiavať bezpečnostné normy.

Štvrtý a posledný bod sa týka trvalej udržateľnosti životného prostredia vo vzťahu k tejto oblasti činnosti. Aj keď emisie CO₂ sú v prípade malých lietadiel nižšie, je stále potrebné podporovať výskum, vývoj a inovácie aj používaním ekologickejších motorov a čistejších palív, nielen v rámci iniciatív Čistá obloha a CESAR (nákladovo efektívne malé lietadlá).

Vážený pán predseda, pani komisárka, rád by som svoje vystúpenie zakončil vyjadrením nádeje, že táto správa predstavuje skutočný rámec budúcich legislatívnych a regulačných opatrení, ktoré možno pre toto odvetvie navrhnuť. S týmto želaním vyzýva Výbor pre dopravu a cestovný ruch Komisiu, aby do konca roka 2009 predložila správu o pokroku dosiahnutom v otázkach, ktoré nastolila táto správa. Čo sa týka zajtrajšieho hlasovania, očakávam, že spomínané želanie sa stane spoločným pre väčšinu poslancov tohto Parlamentu.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predseda, Komisia víta správu a ďakuje spravodajcovi a výboru za ich vynikajúcu prácu.

Komisia v januári 2008 prvýkrát zverejnila oznámenie o všeobecnej leteckej doprave a leteckej doprave na obchodné účely. Po tomto oznámení nasledoval veľmi pozitívny záver Rady z apríla 2008 a teraz je to táto dôležitá správa Parlamentu.

Všeobecná letecká doprava a letecká doprava na obchodné účely je dôležitým odvetvím leteckého priemyslu EÚ so ziskom zhruba 2,3 miliardy EUR ročne. V značnej miere investuje do výskumu a vývoja a zaznamenáva rýchly rast. V tomto odvetví sa nachádzajú viac ako dve tretiny všetkých lietadiel, ktoré získali osvedčenie v EÚ.

Všeobecná letecká doprava a letecká doprava na obchodné účely zahŕňa predovšetkým malé a stredné podniky. Je to aj veľmi rôznorodé odvetvie. Je potrebné prijať nariadenia, ktoré by zohľadnili túto osobitosť a ktoré by zároveň neohrozovali ochranu a bezpečnosť. Sme radi, že Parlament v tejto správe podporuje toto chápanie proporcionality.

V najbližšej budúcnosti budeme musieť sústrediť svoje úsilie na tri hlavné oblasti: na prípravu spoločných bezpečnostných noriem EÚ pre všeobecnú leteckú dopravu, na integráciu nekomerčnej leteckej dopravy do európskeho systému riadenia letovej prevádzky novej generácie (ATM) a na zníženie negatívneho vplyvu tohto odvetvia na životné prostredie.

Komisia má v nadchádzajúcom roku v úmysle navrhnuť niekoľko vykonávacích pravidiel na úrovni EÚ, ktoré zaručia jednotnú úroveň bezpečnosti nekomerčnej leteckej dopravy. Ako ste zdôraznili vo svojej správe, je potrebné uistiť sa, že tieto pravidlá zaručia nielen primeranú úroveň bezpečnosti, ale zároveň budú vyvážené a nebudú klásť na prevádzkovateľov zbytočnú záťaž.

Budeme tiež pokračovať vo vývoji budúceho európskeho systému ATM s jasnou predstavou, že vzdušný priestor predstavuje spoločné dobro a že by mal byť bezpečným spôsobom prístupný všetkým používateľom. Z hľadiska všeobecnej leteckej dopravy budú pre zlepšenie bezpečného prístupu do vzdušného priestoru a na letiská mimoriadne dôležité jednotný európsky vzdušný priestor a spoločný podnik SESAR. Tieto technológie umožnia príchod nových služieb, ktoré Európa doteraz nepoznala.

V neposlednom rade je treba poznamenať, že všeobecná letecká doprava a letecká doprava na obchodné účely majú aj napriek prebiehajúcemu technickému pokroku vplyv na životné prostredie a rovnako ako letecký priemysel v širšom ponímaní musia prispievať k zníženiu tohto vplyvu. Aj v tomto prípade bude dôležité riadiť sa zásadou proporcionality.

Komisia sa teší na spoluprácu s Parlamentom v otázkach, ktoré sú obsahom tejto správy a predloží správu o dosiahnutom pokroku.

Predsedajúci. – Bod je uzavretý.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bogdan Golik (PSE), písomne. – (PL) V úvode by som rád poďakoval pánovi Luísovi Queiróvi za jeho správu o problematike, ktorá je pre budúcnosť dopravy v Európe taká dôležitá.

Chcel by som zdôrazniť dôležitosť otázky rozvoja všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely, ako aj dôležitosť priemyselného odvetvia zaoberajúceho sa výrobou lietadiel pre toto odvetvie. Hoci riešenia navrhnuté Komisiou neprinášajú žiadne zásadne zmeny v legislatíve a v súčasnosti sa môžu zdať bezvýznamné, ich vplyv na budúcnosť leteckej dopravy v súvislosti s dereguláciou trhu a rozvojom odvetvia leteckej dopravy v Poľsku nemožno preceňovať.

Komisia chce uľahčiť rozvoj tohto odvetvia leteckej dopravy zjednodušením platných regulačných postupov, prijatím ustanovení pre nové formy riadenia leteckej dopravy a ich revíziou s cieľom zaručiť proporcionality.

Je očividné, že táto iniciatíva si zaslúži plnú podporu. Je však potrebné venovať pozornosť tomu, aby sa počas vypracovávania a realizácie politiky zohľadňovali v rámci plánovania a optimalizácie kapacít potreby všetkých kategórií používateľov vzdušného priestoru a infraštruktúry leteckej dopravy. Pre všeobecnú leteckú dopravu a leteckú dopravu na obchodné účely by však bolo vhodné vytvoriť základný európsky systém zhromažďovania údajov, ktorý by ďalšie reformy uľahčil. A nakoniec bude tiež potrebné zjednodušiť prístup tohto odvetvia na zahraničné trhy a podporovať rozvoj nových, konkurencieschopných technológií. Zároveň však musíme dbať o dodržiavanie zásad ochrany prírodného prostredia.

Louis Grech (PSE), písomne. – Víťam túto správu, pretože predstavuje snahu o harmonizáciu a objasnenie pravidiel všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely na úrovni Spoločenstva. Ide o najrýchlejšie rastúcu zložku civilného letectva v Európe, ktorá poskytuje členským štátom mnohé sociálne a hospodárske výhody. Aby sme ich však využili čo najlepšie, potrebujeme zaviesť primerané nariadenia. Napríklad v súčasnom období neexistuje dostatok spoľahlivých údajov o tomto odvetví a z dôvodov riadenia, bezpečnosti a ochrany je potrebné tento nedostatok rýchlo vyriešiť.

Komisia by mala jasne rozlišovať medzi prevádzkou komerčných lietadiel vo veľkom a súkromnými lietadlami. Legislatíva by mala byť úmerná rizikám špecifickými pre jednotlivé druhy leteckej dopravy a mala by zohľadňovať náklady, ktoré im spôsobuje.

Budúca regulácia by nemala priemysel obmedzovať, ale naopak, mala by ho stimulovať a zdokonaľovať.

Príčinou obáv môže byť skutočnosť, že na väčšiu časť všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely sa nevzťahuje smernica Komisie, ktorej cieľom je začleniť činnosti leteckej dopravy do systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov. Ak vezmeme do úvahy vysokú mieru rastu tohto odvetvia, myslím, že je potrebné nejakým spôsobom kompenzovať jeho vplyv na životné prostredie.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) Nie je ľahké hovoriť o stabilnej budúcnosti všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely v čase, keď neustále počúvame slovo „kríza“. Preto ďakujem Luísovi Quieróvi za námahu vynaloženú pri príprave správy o tejto problematike. Blahoželám. Som si istý, že práve letecká doprava sa môže stať hybnou silou, ktorá dá európske a svetové hospodárstvo do pohybu. Vieme, že takmer pred 106 rokmi uskutočnili bratia Wrightovci prvý riadený let (hoci preleteli sotva 40 metrov) na motorovom lietadle na svete. Bol to začiatok skutočného letectva.

Dnes je letectvo vysoko rozvinutým priemyslom, vyrábajúcim „lietajúce stroje“, ktoré sú čím ďalej, tým lepšie vybavené celým radom prístrojov. K letectvu patrí aj celá zložitá oblasť navigácie a riadenia letov, budovanie pozemnej infraštruktúry letísk, bezpečnostný systém atď. Mali by sme si uvedomiť, že v Európe sa používa v rámci všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely okolo 50 000 lietadiel a takmer štyrikrát toľko malých lietadiel a klzákov sa používa na športové a rekreačné lietanie. Tieto čísla hovoria samy za seba.

V tejto súvislosti je zaručenie náležitej kapacity európskeho vzdušného priestoru a samotných letísk veľmi dôležitou otázkou. Rád by som tu upriamil pozornosť na význam regionálnych letísk pre zabezpečenie previazanosti komunikácií v EÚ. Samozrejme, keď hovoríme o rozvoji leteckej dopravy, nesmieme zabúdať na problémy, ktoré sa týkajú prírodného prostredia.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, rozprava o leteckom priemysle je často skreslená. Neobjektívne sa sústreďujeme na problémy emisií z leteckej dopravy, ale ľudia nie sú pripravení na vnímanie jej potenciálu. Je samozrejmé, že letectvo a letecká doprava emisie produkujú, rovnako samozrejmé je však aj to, že predstavujú budúcnosť. Platí to o komerčnej, ako aj o všeobecnej leteckej doprave a leteckej doprave na obchodné účely.

Hoci sú právne predpisy vnútorného trhu EÚ zamerané prevažne na komerčnú leteckú dopravu, má zmysel poznamenať, že problematika všeobecnej leteckej dopravy a leteckej dopravy na obchodné účely sa začína čím ďalej, tým viac vynárať v oblastiach, ako sú politika v oblasti zmeny klímy, ochrana životného prostredia a bezpečnosť letectva. Ak zohľadníme zvyšujúcu sa dôležitosť predovšetkým leteckej dopravy na obchodné účely, musíme týmto odvetviu jednoznačne venovať pozornosť a zaručiť ich konkurencieschopnosť.

Chcela by som vyjadriť svoju obavu v súvislosti s obchodnými podmienkami pre letectvo. Malé a stredne veľké letiská sú pre všeobecnú leteckú dopravu, ako aj pre leteckú dopravu na obchodné účely kľúčové. Malo by sa propagovať ich budovanie a modernizácia a členské štáty by mali byť podporované, aby do nich investovali. Neustály rast leteckej dopravy na obchodné účely však čím ďalej, tým viac blokuje využívané letiská.

Z hľadiska ochrany klímy možno konštatovať, že hoci menšie lietadlá nie sú zahrnuté do budúceho systému obchodovania s emisnými kvótami, v tomto odvetví sa vyvíja dobrovoľný mechanizmus kompenzácie emisií CO₂. Táto skutočnosť je znakom potenciálu rozvoja celej leteckej dopravy. Spoločenstvo by malo robiť všetko pre to, aby podporovalo výskum lietadiel, ktoré budú inovatívnejšie a účinnejšie z energetického hľadiska aj z hľadiska životného prostredia. Najvyšším cieľom musí byť letecká doprava bez emisií.

20. Nediskriminácia z dôvodu pohlavia a medzigeneračná solidarita (krátke prednesenie)

Predsedajúci. - Ďalším bodom je krátke prednesenie správy (A6-0492/2008) pani Záborskej v mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť o nediskriminácii z dôvodu pohlavia a medzigeneračnej solidarite (2008/2118(INI)).

Anna Záborská, spravodajkyňa. – (SK) Dovoľte mi, aby som hneď v úvode srdečne poďakovala všetkým kolegyniam a kolegom za spoluprácu pri mojej iniciatívnej správe. Hlasovanie vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť bolo výsledkom širokej, opakovanej diskusie a ústretovej.

Ženy a muži, ktorí sa dnes angažujú vo vytváraní sietí solidarity medzi generáciami, si zaslúžia uznanie. Ich odhodlanie je dôležitým príspevkom pre národné i európske bohatstvo a pre spoločné dobro. Bohužiaľ, táto hodnota nie je integrovaná do národných štatistík a účtovníctva. To je dôvod, prečo sú muži a ženy vystavovaní skrytým formám diskriminácie. Ženy a muži majú právo slobodne si vybrať činnosť, ktorá im vyhovuje a v ktorej sa cítia spokojní. Povinnosťou spoločnosti je zabezpečiť túto slobodnú voľbu a nie diskriminovať činnosť len preto, že nezapadá do bežných prípadov formálneho trhu práce.

Toto je v stručnosti zhrnutie mojej iniciatívnej správy o nediskriminácii na základe pohlavia a medzigeneračnej solidarity. Téma tejto správy je v centre diskusie o budúcnosti Európy a zamestnanosti v jej členských štátoch. Ide síce o technickú správu, ale správa má aj ľudský rozmer. Všetci sa v nej môžeme nájsť, pretože každý z nás žije v sieti širších či užších rodinných a spoločenských vzťahov, v ktorých sme osobne angažovaní. Chcieť obmedziť pojem solidarita medzi generáciami len na starostlivosť o deti je mylnou interpretáciou. Solidarita medzi generáciami je tiež zodpovednosťou voči našim rodičom, starším a na pomoc odkázaným osobám.

Solidarita medzi generáciami je tiež výchova občanov k rešpektovaniu života, ľudskej dôstojnosti a ochrane životného prostredia. Je predovšetkým otázkou sociálnej spravodlivosti. Je základom pre budúcnosť Európy a spoločné dobro jej obyvateľov. Manažéri starajúci sa o ľudské zdroje súhlasne tvrdia, že ľudské schopnosti sú porovnateľné s univerzitnými titulmi. Je preto potrebné explicitným a pozitívnym spôsobom zhodnotiť vytváranie tohto bohatstva.

Európska únia musí vytvoriť politický rámec na dosiahnutie tohto cieľa. Ženy sa ako prvé vkladajú do solidarity medzi generáciami, a tak sa podieľajú na vytváraní sociálnych vzťahov. Preto sa táto správa venuje hlavne im. Ekonomickí odborníci s využitím matematických modelov zdôrazňujú hodnotu domácej práce. Už podľa starších výskumov ekonómov a demografov by príspevok žien k hrubému domácomu produktu mohol byť ešte vyšší, ak by ich neplatená práca bola uznaná a honorovaná. Zatvárať oči pred touto skutočnosťou znamená zotrvať na predstavách minulosti. Musíme hľadiť dopredu, aby sme vytvárali podmienky pre všetky ženy a mužov, ktorí sa angažujú v medzigeneračnej solidarite bez ohľadu na ich sociálne postavenie.

Únia musí konať, ak to myslí vážne s nediskrimináciou a rovnosťou príležitostí. Moja politická skupina PPE-DE je hrdá na podporu politiky nediskriminácie, ktorá presadzuje všeobecné dobro, ktorá rešpektuje špecifiká a komplementárnosť muža a ženy. Vážení kolegovia, chcela by som ešte poukázať na to, že táto správa je výsledkom rozsiahlych konzultácií s početnými ženskými mimovládnyimi organizáciami. Vo svojej správe som zohľadnila aj stanoviská troch medziskupín nášho Parlamentu: ATD Quart Monde, medziskupiny pre ochranu detstva a rodiny a medziskupiny o opatrovateľoch. Túto správu Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť odhlasoval jednomyselne. Vážení kolegovia, rada by som vás vyzvala, aby sme pokračovali v tejto spolupráci a aby sme zajtra hlasovali za návrh uznesenia výboru FEMM.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, myslím si, že práca pani Záborskej je veľmi dôležitá, pretože problematika, ktorou sa zaoberá, patrí v našej spoločnosti medzi najpodstatnejšie.

Otázka závislosti bude v budúcnosti čím ďalej, tým dôležitejšia z dôvodu starnutia populácie, ale aj z dôvodu rovnosti mužov a žien, pretože starostlivosť o deti a nezaopatrených rodinných príslušníkov vykonávajú stále vo väčšine prípadov ženy.

Preto musíme zaviesť opatrenia, ktoré pomôžu ženám vstupovať na trh práce alebo na ňom zotrvať prostredníctvom zlepšenia podmienok rodinného života, a predovšetkým tých, ktoré pomáhajú dosahovať rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom.

Čo sa týka konkrétnej oblasti starostlivosti o nezaopatrených rodinných príslušníkov, Komisia už predložila nasledujúce opatrenia. V rámci konzultácie s európskymi sociálnymi partnermi o zosúladení pracovného, súkromného a rodinného života bola zahrnutá aj synovská/dcérská dovolenka na starostlivosť o nezaopatreného rodinného príslušníka. Komisia sa zaoberá aj kvalitou služieb poskytovaných starším osobám odkázaným na starostlivosť a ochranou proti zlému zaobchádzaniu, ako aj opatreniami, ktoré by mohli byť prijaté na základe spolupráce s členskými štátmi na európskej úrovni s cieľom urýchliť rozvoj a modernizáciu infraštruktúry a služieb.

Politika súdržnosti EÚ bude prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu pokračovať v spolufinancovaní iniciatív na národnej a miestnej úrovni. Použitím otvorenej metódy koordinácie v oblasti sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia sa kladie osobitý dôraz na modernizáciu systémov dôchodkového zabezpečenia, ktoré budú viac zohľadňovať nové formy práce, prerušenia kariéry a dlhodobú starostlivosť o osoby, ktoré sú na ňu odkázané.

Pracujeme na všetkých uvedených opatreniach a naozaj sa tešíme na úzku spoluprácu s poslancami Parlamentu. Radi by sme zablahoželali Parlamentu k veľmi dôležitej práci, ktorú vykonal.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, rada by som poznamenala, že v tejto správe, ktorá bola prijatá vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť absolútnou väčšinou, existuje aj alternatívny návrh predložený niekoľkými poslancami. Zajtra budeme vyzvaní, aby sme hlasovali tak, že si budeme musieť vybrať medzi týmto návrhom a návrhom predloženým parlamentným výborom. Jeden vyvracia druhý. O tomto alternatívnom návrhu nie je možné diskutovať na plenárnom zasadnutí, nie je možné vypočúť si poslancov, ktorí ho predložili, a nemôžeme naň ani vyjadriť svoj názor. Ide o nedostatok v novom rokovacom poriadku, na ktorý by ste mali pamätať.

Predsedajúci. – Áno, pani Panayotopoulousová-Cassiotouová, v tomto prípade platí to isté, čo som už povedal pani Doylovej. Uplatňujeme článok 45, ktorý naozaj poskytuje veľmi prísny rámec, čo sa týka nášho rečníckeho času, pretože možnosť vystúpiť má len spravodajca.

O tom, že o spomínanej problematike sa bude rokovať v súlade s článkom 45, rozhodla konferencia predsedov. Náš rokovací poriadok je určite potrebné zdokonaľiť a umožniť väčšiu pružnosť a rozsiahlejšie rozpravy. Iste však chápete, že ja dnes večer tento rokovací poriadok nezmením. Vašu pripomienku samozrejme berieme na vedomie.

Bod je uzavretý.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Corina Crețu (PSE), písomne. – (RO) Bohužiaľ, diskriminácia z dôvodu pohlavia je stále skutočnosťou dokonca aj v členských štátoch Európskej únie. Platí to nielen v súkromnom sektore, v ktorom tvoria muži deväť desiatín členov predstavenstiev veľkých spoločností, ale aj vo verejnom sektore, v ktorom sú ženy taktiež zastúpené nedostatočne.

Cieľom lisabonskej stratégie je však zaručiť zamestnanosť 60 % žien, ktoré sú schopné pracovať. Okrem toho nesmieme zabúdať, že jedným z najväčších problémov v Európe je zo strednodobého a dlhodobého hľadiska demografická situácia. V Európskej únii sa zvyšuje priemerný vek obyvateľstva rýchlejšie ako v ostatných častiach sveta a populačný rast dosahuje len 0,4 %. Znamená to, že Európska únia sa bude musieť zároveň vyrovnávať s poklesom počtu obyvateľstva schopného pracovať, ako aj so starnúcim obyvateľstvom.

Preto voľba medzi kariérou a starostlivosťou o rodinu sa nesmie stať určujúcou alebo povinnou a musí existovať možnosť, ako dosiahnuť rovnováhu medzi týmito dvomi stránkami života.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), písomne. – (RO) Odstránenie akýchkoľvek foriem diskriminácie patrí medzi kľúčové hodnoty Európskej únie. Okrem odstránenia diskriminácie vrátane diskriminácie na základe pohlavia sme zodpovední aj za zavedenie aktívnych opatrení s cieľom podporovať profesionálnu kariéru žien. Vedecký výskum predstavuje jednu z oblastí, v ktorej sú ženy zastúpené vo veľmi nízkej miere. Navyše sú nedostatočne zastúpené nielen, čo sa týka počtu, ale aj z hľadiska hierarchie riadenia. Čím vyššia je úroveň v tejto hierarchii, tým menší je počet žien.

Spoločnosť sa týmto spôsobom pripravuje o tvorivý potenciál dôležitej skupiny obyvateľstva. Vysoko konkurenčný charakter výskumu, prirodzená geografická mobilita, ktorá sa s vedeckou prácou spája, a vybudovanie kariéry v relatívne vysokom veku spôsobujú, že túto činnosť možno len ťažko zosúladiť s rodinným životom.

Využívam diskusiu na túto tému na zdôraznenie potreby zaviesť osobitné stratégie s cieľom dosiahnuť rovnosť mužov a žien v akademických profesiách. Je potrebné, aby tieto stratégie zohľadňovali taký súbor osvedčených postupov na európskej úrovni, ako sú podpora dvojitej kariéry, motivovanie univerzít a výskumných ústavov, aby investovali do zariadení starostlivosti o deti a rýchly prístup žien k akademickým pozíciám.

Zita Gurmai (PSE), písomne. –(HU) Členské štáty Európskej únie musia podporiť demografickú obnovu tým, že zahrnú svoju činnosť do obnovenej lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť v súlade s politikou rovnosti mužov a žien. Rovnováha v európskych spoločnostiach závisí od celkových vzťahov solidarity medzi generáciami, ktoré sú zložitejšie ako kedykoľvek v minulosti. Mladí ľudia ostávajú žiť dlhú dobu v domácnostiach svojich rodičov, ktorí sa zároveň čoraz častejšie starajú aj o svojich starnúcich príbuzných. Táto záťaž je kladená predovšetkým na mladú generáciu a ľudí v strednom veku a najmä na ženy. Preto je rovnosť mužov a žien, teda rovnosť príležitosti v širšom zmysle, pravdepodobne základnou podmienkou dosiahnutia nových foriem medzigeneračnej solidarity.

Ak majú európske rodiny dostať nový impulz na rozvoj, je otázka rovnosti mužov a žien z hľadiska povinností voči rodine, teda z hľadiska zosúladenia rodinného a pracovného života, zjavne veľmi dôležitá. Veľmi dôležité je aj zaručiť možnosť starostlivosti o dieťa primeranej kvality a rozsahu pre tých, ktorí chcú zároveň s výchovou dieťaťa vykonávať aj platené zamestnanie. Socialistická skupina v Európskom parlamente robí všetko pre to, aby zabezpečila dosiahnutie cieľov barcelonského procesu, a so sklamaním poznamenáva, že tento cieľ v programe českého predsedníctva očividne chýba.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – Ďakujem, pán predsedajúci.

Táto správa je dôležitá, pretože sa v nej poukazuje na diskrimináciu na základe pohlavia a medzigeneračnú solidaritu. Zároveň obsahuje snahu zmeniť tieto javy.

Je úplne jasné, že ženy, ktoré prestali na isté obdobie pracovať, aby sa mohli starať o svoje novonarodené deti, sú diskriminované. Často je pre nich problematické vrátiť sa späť na svoje pracovné miesto za rovnakých podmienok, prídu o šancu na postup a stratia príjem aj výhody sociálneho zabezpečenia.

Navyše muži a ženy, ktorí ostávajú doma na dlhšiu dobu, aby sa mohli starať o starších alebo malé deti, sú často neúspešní aj z hospodárskeho hľadiska, pretože nemajú príjem a ich práca sa nezarátava do HDP aj napriek tomu, že je dôležitá. Túto prácu si veľmi často nevšímajú ani politickí činitelia a spoločnosť ako celok. Ľudia sa zvyčajne dívajú povýšene na tých, ktorí ostávajú doma, pretože majú pocit, že neprispievajú k rozvoju spoločnosti.

Dámy a páni!

EÚ by mala podporovať zásady, ktoré odstránia toto diskriminačné zmýšľanie a poskytnú ľuďom, ktorí si zvolia možnosť zostať doma a starať sa o člena rodiny, viac možností dovolenky a viac podpory. Tieto stratégie by mali byť financované z verejných prostriedkov, aby sa znížila pravdepodobnosť, že zamestnávateľia budú svojich zamestnancov diskriminovať.

Ďakujem.

Siiri Oviir (ALDE), písomne. – (ET) Dnešná Európa musí čeliť nebyvalým demografickým zmenám. Ak má Európa v úmysle zmeniť trend znižujúceho sa počtu obyvateľov, je potrebné, aby sme prostredníctvom politiky EÚ a členských štátov podporovali rodiny všetkými možnými spôsobmi a umožnili ženám a mužom, aby zosúladiли svoj rodinný a pracovný život. Musíme však zaručiť, aby sa povinnosti spojené s domácnosťou a rodinou delili medzi mužov a ženy v rovnakej miere.

Plne podporujem alternatívny návrh uznesenia Európskeho parlamentu o nediskriminácii na základe pohlavia a medzigeneračnej solidarite, ktorý je realistickejší ako predchádzajúca správa.

Musím zdôrazniť predovšetkým cieľ vytvoriť politiku v oblasti starostlivosti, ktorá by bola vyvážená z hľadiska rodovej rovnováhy. Nerovnosť vo vykonávaní starostlivosti je často zapríčinená absenciou dostupných, cenovo prijateľných a vysoko kvalitných služieb v členských štátoch. V dôsledku tejto situácie je pre niektoré ženy nevyhnutné, aby obetovali príležitosti zúčastňovať sa na spoločenskom, hospodárskom a politickom živote.

Všetky tieto skutočnosti prispievajú k zachovaniu nerovnosti medzi mužmi a ženami v súvislosti s rozdeľovaním povinností spojených s domácnosťou a rodinou. Ženy sú vo všeobecnosti nútené vybrať si pružnejšiu organizáciu práce alebo sa práce úplne vzdať, čo ovplyvňuje ich kariéru, sústavnú nerovnosť medzi mzdami žien a mužov a nároky na dôchodok.

Som opatrná v súvislosti s odporúčaním českého predsedníctva, aby bola starostlivosť o deti rovnocennou alternatívou profesionálnej kariéry. Som presvedčená, že uplatnenie tohto odporúčania by naveky zachovalo tradičnú delbu práce mužov a žien.

Opatrenia naplánované v rámci lisabonskej stratégie zohrávajú dôležitú úlohu pri zavedení rovnosti deľby práce mužov a žien. Ich cieľom musí byť okrem zvyšovania zamestnanosti, podpory inovácie a zvyšovania produktivity aj odstránenie diskriminácie na základe pohlavia, ktorá sa v EÚ postupne rozvinula.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Opatrovanie bolo po stáročia doménou žien. Vzorné matky, ktoré sa v mladosti starali o výchovu svojich detí, predstavujú dnes výraznú väčšinu staršej populácie, u ktorej sa práve opatrovanie detí a starostlivosť o domácnosť negatívne prejavuje na výške dôchodku. Za túto spoločensky prospešnú prácu počas aktívneho života mnohé z nich nedostávajú primeraný dôchodok, čo ich vystavuje väčšiemu riziku chudoby. Aj z tohto dôvodu sa rozhodnú mladé ženy odložiť materstvo a dajú prednosť profesionálnej kariére.

V mnohých vystúpeniach na pôde EP neustále zdôrazňujem, že matky a otcovia, ktorí sa slobodne rozhodnú pre výchovu dieťaťa alebo pre starostlivosť o staršieho alebo závislého člena rodiny, nesmú byť diskriminovaní. Poznám mnoho rodín, ktoré majú zdravotne postihnutého člena a vykonávajú túto náročnú prácu s veľkým odhodlaním aj napriek prekážkam, ktoré musia neustále prekonávať.

Vo svojom vystúpení by som chcela oceniť návrhy pani spravodajkyne Anny Záborskej, ktoré odporúčajú uznať popri tradičnej zárobkovej oficiálnej činnosti aj mnohé formy nezárobkovej činnosti, ktorá sa v rámci solidarity medzi generáciami vykonáva v rodinách. Táto práca sa zobrazí v HDP, keď rodina niekoho zamestná. Neplatí to vtedy, ak túto prácu vykonáva jeden z rodičov.

Verím, že správa bude inšpiráciou pre členské štáty prijať také opatrenia, aby sa vylepšila rodinná politika v rámci EÚ.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) V čase, keď Európa čelí vážnej hospodárskej kríze, ktorej závažnosť je ťažké odhadnúť, možno len očakávať, že otrasy na trhu práce sa negatívne odrazia na pôrodnosti. Mnoho žien sa prikloní k možnosti nemať deti, pretože im hrozí strata práce a zníženie materiálnych zdrojov potrebných na výchovu detí a starostlivosť o ne.

Vzhľadom na túto situáciu je povinnosťou každého členského štátu propagovať viacgeneračné aktivity ako napríklad centrá na „premostenie generácií“, v ktorých by starší dospelí ľudia dostávali odmenu za starostlivosť o deti. Tieto centrá „na premostenie generácií“, ktoré v niektorých členských štátoch úspešne fungujú, by umožnili ženám s deťmi skorý návrat do práce a zároveň by uľahčili starším dôchodcom návrat do zamestnania.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písomne. – (BG) Obyvateľstvo členských štátov Európskej únie počas niekoľkých posledných desaťročí výrazne zostarło. Úspešné udržanie rovnováhy medzi profesionálnym a osobným životom začína byť pre ženy dosť problematické. Pre členské štáty je preto v súčasnosti ešte dôležitejšie podporovať pôrodnosť a venovať primeranú pozornosť rodinám. EÚ by mohla v tejto oblasti nepriamo prispievať a pomáhať členským štátom pri modernizácii ich politík. Uznatie „neviditeľnej práce“ považujem za jeden z najdôležitejších krokov, ktorý je v tejto oblasti možné vykonať.

Rovnako nemožno prehliadať, že stále viac ľudí v produktívnom veku sa stará o deti a zároveň o blízkyh starších príbuzných, čo ich stavia do neľahkej situácie. Preto je veľmi dôležité, aby Komisia zaviedla praktické iniciatívy zamerané na oficiálne uznanie schopností získaných pri vykonávaní činností spojených so starostlivosťou o deti a osoby odkázané na starostlivosť a so spravovaním domácností, aby bolo možné tieto schopnosti zohľadniť pri opätovnom zaradení na trh práce.

V súčasnosti musíme myslieť na budúcnosť všetkých týchto matiek, ktoré vychovávajú deti. Sú budúcnosťou Európy a tieto matky musíme chrániť pred rizikom, že jedného dňa budú poberať nízke dôchodky a v porovnaní s ostatnými členmi spoločnosti budú v nerovnej pozícii.

21. Verejné obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím: podpora inovácií s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľné verejné služby vysokej kvality v Európe (krátke prednesenie)

Predsedajúci. - Ďalším bodom je krátke prednesenie správy (A6-0018/2009) pána Harboursa v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o verejnom obstarávaní vo fáze pred komerčným využitím: podpora inovácií s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľné verejné služby vysokej kvality v Európe (2008/2139(INI)).

Malcolm Harbour, spravodajca. – Vážený pán predsedajúci, je mimoriadne vhodné, že pani Redingová odpovedá za Komisiu práve dnes večer, pretože moja správa je zameraná na návrh, ktorý sme pripravovali niekoľko rokov s pomocou jej služieb. Ide o mimoriadne dôležitý návrh, ktorý prináša široké možnosti celému európskemu hospodárstvu. V prvom rade by som rád povedal pani komisárke, že ďakujem jej službám za usmerňovanie pri príprave návrhu. Musím však poznamenať, že podľa mňa je potrebné zvýšiť informovanosť o tejto iniciatíve. GR pre informačnú spoločnosť a médiá by o nej malo intenzívne informovať a myslím, že už aj začína. Ide totiž o iniciatívu, ktorá je veľmi dôležitá práve v období, v ktorom sa v súčasnosti nachádzame.

O čom teda hovorím? Podstata tejto problematiky spočíva v tom, že verejné orgány v Európskej únii vynakladajú na nákup výrobkov a služieb obrovské množstvo verejných finančných prostriedkov. Odhaduje sa, že ročne sa na verejné obstarávanie vynaloží 1 800 miliárd EUR. Aká časť tohto obstarávania sa skutočne využije na štúdium, výskum a podporu rozvoja nových riešení rozsiahlych problémov, ktoré musia verejné orgány a spoločnosť každodenne riešiť? Mám na mysli zlepšenie zdravotnej starostlivosti, kvalitnejšie riešenie dopravy, problematiku zmeny klímy alebo energeticky účinnejšie budovy. V rámci verejného obstarávania EÚ sa na výskum a vývoj vynakladá menej ako 1 % z celkového rozpočtu v oblasti obstarávania.

Ak si uvedomíme skutočnosť, že v súlade s lisabonskou stratégiou máme splniť explicitný cieľ zvýšiť investície do výskumu a vývoja na 3 % z HDP, môžeme hovoriť o veľkom potenciáli.

A práve v tomto bode prichádza na rad celé poslanie verejného obstarávania vo fáze pred komerčným využitím. Hľadáme v podstate inteligentné verejné orgány zamerané na výskum, ktoré by vytvorili požiadavky inovačných riešení a potom spolupracovali s malými i veľkými inovačnými podnikmi, predovšetkým s malými, ktoré by mohli plniť spomínané požiadavky a mať z tejto činnosti skutočné výhody. Chceme, aby títo inteligentní zákazníci boli predvídavi, aby boli nároční, aby rozmýšľali nad otázkami, na ktoré ešte neexistujú komerčné odpovede, kde však väčšinou existuje mnoho riešení, ktoré je možné vypracovať pomocou finančného príspevku verejných orgánov určených práve na financovanie výskumu a vývoja. Pri výbere riešení je možno vhodné postupovať tak, že najskôr sa uskutoční prvá fáza hodnotenia konkurenčných nápadov a v druhej fáze sa jednotlivé koncepcie rozvoja podrobia hodnoteniu z hľadiska životaschopnosti produktu alebo služby, a tie sa následne začnú realizovať.

Výhody takejto pomoci a komerčnej podpory budú pre tieto podniky, najmä pre malé, veľmi užitočné. V prípadoch, keď sa už opísaný proces spustil, je možné pozorovať skúsenosti podnikov, ktoré síce nepredložili víťazné riešenie, ale bolo im poskytnuté financovanie istých prvkov ich výskumu a vývoja. Vďaka spomínanému financovaniu je možné, aby pokračovali a vyvinuli iné výrobky, ktoré im prinesú zisk.

Táto problematika súvisí aj s druhou iniciatívou Komisie, ktorou sa vo svojej správe zaoberám, s iniciatívou vedúcich trhov. V rámci tejto iniciatívy hľadáme verejné orgány, ktoré by mali vedúce postavenie v mnohých kľúčových oblastiach technológie pri riešení otázok zdravotnej starostlivosti a zmeny klímy v oblasti dopravy. Začali sa objavovať isté známky integrovaných riešení, v mojej správe je však uvedené, že potrebujeme lepšiu odbornú prípravu, intenzívnejšiu výmenu osvedčených postupov a potrebujeme aj zvýšiť informovanosť a popularizovať tento návrh. Dúfam, že Komisia a predovšetkým kolégium sa k tejto problematike vrátia a že tento Parlament dokáže, že toto riešenie podporuje.

Na záver vás poprosím o čas navyše, lebo toto je faktická pripomienka. Predovšetkým chcem tomuto prázdnu Parlamentu povedať, že k mojej správe boli vypracované dve stanoviská. Stanovisko pána Sakalasa z Výboru pre právne veci a stanovisko pani Podimatovej z Výboru pre priemysel, výskum a energetiku. Samozrejme nie je možné, aby tu prezentovali svoje stanoviská. Je to škoda, pretože ich príspevky boli hodnotné a zapracoval som ich do svojich pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov. Rád by som za spoluprácu a rovnako hodnotný príspevok poďakoval aj svojmu tieňovému spravodajcovi, pánovi Hassemu Ferreirovi.

Na záver svojho vystúpenia by som chcel povedať, že z tohto riešenia budú profitovať všetci: spoločnosť, občania, verejné orgány, podniky, inovátori aj európske hospodárstvo. Práve preto je dnes, v období, keď sa spoliehame, že verejné orgány budú aj v čase krízy naďalej investovať, môj návrh možno ešte dôležitejší ako pred pár mesiacmi, keď som na ňom začínal pracovať.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, plne súhlasím, pretože verejné obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím má dvojaký cieľ. Zvyšuje kvalitu verejných služieb, ale predovšetkým vytvára pre priemysel príležitosti prevziať vedenie na medzinárodných trhoch. Preto predstavuje finančné prostriedky vynaložené veľmi dobrým spôsobom, najmä v tomto období krízy, v ktorom je potrebné pomôcť nášmu priemyslu uviesť výsledky výskumu do praxe a čo najlepšie využiť technologické riešenia a inovácie.

Som veľmi rada, že spravodajca, pán Harbour spolu s Komisiou podporili to, o čom sa už dlho rokovalo. Je však rozdiel rokovať o niečom a uplatniť to v praxi. Skutočne dúfam, že správa Parlamentu bude impulzom a dôležitým prvkom, o ktorý sa doplní naša politika v oblasti výskumu a inovácií. Je pravdou, že podnecovanie výrazných požiadaviek zo strany verejného sektora, ktoré sa týkajú rozvoja a inovatívnych výrobkov a služieb, môže zmeniť veci k lepšiemu, najmä v prípade MSP. Preto túto iniciatívu vítam. Blahoželám pánovi Harbourovi k jeho práci.

Aké ďalšie konkrétne kroky budeme musieť podniknúť? V rámci okamžitej reakcie na konkrétne odporúčania uvedené v správe môžem potvrdiť, že Komisia bude podporovať činnosti zamerané na podporu výmeny skúseností a zvyšovanie informovanosti a preskúma spôsoby podnecovania obstarávateľov v mnohých členských štátoch s cieľom zaviesť spoločné uskutočňovanie obstarávania vo fáze pred komerčným využitím.

Komisia už vyhlásila výzvy na predkladanie návrhov v rámci programu INTERREG, programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) a siedmeho rámcového programu (FP7) s cieľom podporiť vytvorenie sietí verejných orgánov, ktoré budú uskutočňovať verejné obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím.

Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska som presvedčená, že európske vlády by mali začleniť verejné obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím do svojho strategického plánovania verejných investícií. Myslím, že balíky na oživenie budú vhodné na začatie tejto činnosti. Pokiaľ ide o Komisiu, túto skutočnosť zdôrazním v oznámení, ktoré je naplánované na začiatok marca tohto roka. Navrhmem v ňom posilnenú stratégiu v oblasti výskumu, vývoja a inovácií IKT pre Európu, takže súčasťou tejto správy bude aj verejné obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím.

Ako viete, niektoré členské štáty už začali experimentovať s pilotnými projektmi v oblasti verejného obstarávania vo fáze pred komerčným využitím. Dúfame, že v nasledujúcich mesiacoch ich bude viac a žiadam členov výboru a poslancov tohto Parlamentu, aby po príchode domov informovali svojich ministrov a obce o verejnom obstarávaní vo fáze pred komerčným využitím. Zmenu môžeme dosiahnuť len spoločne. Veľmi pekne vám ďakujem za pomoc.

Predseda júci. – Bod je uzavretý.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Zita Pleštinová (PPE-DE), písomne. – (SK) Posilňovanie inovácie a rozvoj znalostnej ekonomiky sú kľúčové pri zabezpečovaní trvalo udržateľných verejných služieb vysokej kvality. Vo verejnom sektore v USA sa na obstarávanie výskumu a vývoja vynaloží ročne 50 miliárd USD, čo je dvakrát viac ako v EÚ, preto členské štáty musia dodržať svoj záväzok investovať 3 % HDP do výskumu a vývoja. Verejné obstarávanie je strategickým nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa.

Dnes existuje veľa európskych výskumných programov a orgány verejnej správy zatiaľ nevyužívajú ich výsledky pri verejných obstarávaníach. Prax v EÚ vychádza zo zásady exkluzívneho vývoja, čo znamená, že každá spoločnosť si zachováva vlastnícke práva na nové inovácie, ktoré vytvára.

Napriek tomu, že obstarávanie vo fáze pred komerčným využívaním je určitým zjednodušením, celý proces je veľmi náročný. Orgánom verejnej správy môže výrazne pomôcť účasť univerzít a výskumných ústavov. Členské štáty by sa mali inšpirovať poznatkami európskych inovačných agentúr, ktoré sa zúčastňujú na výskume a vývoji.

Verím, že aj na základe odporúčaní v správe Malcolma Harboura vypracuje Komisia komplexnú, ľahko zrozumiteľnú príručku, ktorá by pomohla hlavne malým a stredným podnikom a rovnako zodpovedným organizáciám v oblasti vykonávania verejného obstarávania.

Iba úzkou spoluprácou medzi členskými štátmi EÚ v oblasti verejného obstarávania podporíme inováciu a zabezpečíme trvalo udržateľné verejné služby vysokej kvality.

22. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

23. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.00 hod.)